ఓం అస్మద్గురుభ్యో నమః

యత్పదాంభోరుహధ్యాన విధ్వస్తాశేషకల్మషః।
వస్తుతాముపయాతోఽహం వేంకటాఖ్యం నమామి తమ్॥

పుణ్యాంభోజ వికాసాయ పాపధ్వాంతక్షయాయచ।
శ్రీమానావిరభూద్భూమౌ రామానుజదివాకరః॥

సమస్తజననీం వందే చైతన్యస్తన్యదాయినీమ్।
శ్రేయసీం శ్రీనివాసస్య కరుణామివ రూపిణీమ్॥

కమప్యనవధిం వందే కరుణావరుణాలయమ్।
వృషశైలతటస్థానాం స్వయంవ్యక్తిముపాగతమ్॥

కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్।
ఆరుహ్యకవితాశాఖాం వందే వాల్మీకికోకిలమ్॥

తదుపగతసమాససంధియోగం
సమమధురోపనతార్థవాక్యబద్ధమ్।
రఘువరచరితం మునిప్రణీతం
దశశిరసశ్చ నిశామయధ్వమ్॥

ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదామ్।
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయోభూయో నమామ్యహమ్॥

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరఘునందన పరబ్రహ్మణే నమః ——

రామః అయోధ్యానగరే అశ్వమేధయాగసమయే సోదరాన్, వానరాన్, రాక్షసాన్, పౌరజనాన్, బంధువర్గాన్, తాపసాన్ సముపేతస్సన్, శాంతకుంభమయోజ్జ్వాసనే చ ఉపవిశ్య శ్రోతుమభిలాషవాన్ స్థితే సతి, కుశీలవౌ విపంచికాద్వయం ధృత్వా, రామాయణకథాం గానం కర్తుమారంభం కురుతః కిమితిచేత్ ——

మహర్షి శ్రీ వేంకటదాస స్వామిభిః ప్రణీతం

శ్రీరామాయణగద్యమ్ - బాలకాండమ్.

అస్తి సురవర ముఖ సకల హరిదధిపతి పురనికర విభవ సహిత మహితం, మను మనుజపతి నిర్మితం, ముక్తి సాధనం, అయోధ్యాపుటభేదనమ్ - తస్మిన్ హిరణ్మయ గోపుర ప్రాకార ద్వార తోరణ ప్రాసాద మంటప హర్మ్య వేదికా కుడ్యావరోధాః స్సంతి - కించ, సువర్ణాకరాః దుర్వర్ణాకరాః సమస్తవిధలోహాకరాః స్సంతి - కేదారోప వాపీకూప కాసారారామ క్రీడాశైలాదయస్సంతి - కేదారోప యోగక్షేత్రాణి నానావిధ పూర్వాపర ధాన్యోద్భూతకారణ క్షేత్రాణ్యసన్ -

అపిచ సురాధీశ వజ్రైరావత బంధురాః గంధసింధురాః, గరుడాచల సమానరయాః వివిధ జాతి హయాః, కులాచల సన్నిభ విశాలాః శతాంగజాలాః, నిర్జితశమన భటాః పదాతి భటాః, ధిషణోపమ బుద్ధి చతురాః భూసురప్రవరాః, సరశస్త్రాస్త్ర భేద్య వపుష్కాః నైపుణ్యధానుష్కాః, ధన నిర్జితోదీచీ దిగధిపాః వైశ్యకులాపాః వ్యవసాయార్జిత ధాన్యపోషిత నానాజాతి సముద్భూతాః వృషలజాతా - పాతివ్రత్య నిరంతరాః స్సీమంతినీ నికరాస్సంతి -

తం రాజ్యం సునాసీర స్సురపురమివ దశరథనామకరాజా పరిపాలయన్నాస్తే, దశరథః పుణ్యపురుషః హయమేధాది యాగనిరతః, స్వాశ్రిత జనావన దక్షః లోకపాలోపమః - శూరజనాగ్రేసరః, తస్య రాజ్ఞః కౌసల్యా కైకా సుమిత్రేతి తిస్రః మహిష్యః - షట్యుత్తర త్రిశత భార్యాస్సంతి. సః భూపతిః షష్టిసహస్ర హాయనాః ప్రజారంజనేన రాజ్య పరిపాలనం కృత్వా, కస్మిన్దినే స్సభాయాం ప్రవిశ్య సభాస్తారాన్ విలోక్య, హే సామాజికాః! అనుభూతమాసీన్మయా సమస్త భోగాః మయాచరితాని

శ్రీరామాయణగద్యమ్ - బాలకాండమ్.

పుణ్యకార్యాణ్యనేకాని. కింతు కేనోపాయేనాపి న భవతి సంతాన ప్రాప్తిః, తస్మాదత్రస్థాః సర్వే జనాః వదంతు యథాయం కార్య సాఫల్యవిధానమితి జ్ఞాత్వా సనత్కుమారకథితం పూర్వ వృత్తాంతం శ్రుత్వా సుమంత్రేణ పశ్చాద్దశరథః సపరివారేణ సాకం రోమపాదసమీపమవాప్య తదీయసపర్యాం కృత్వా స్వంగీకృత్య నిజలాలసావిధానం విజ్ఞాప్య రోమపాదజామా తరం ఋష్యశృంగం తస్య భార్యా శాంతయా సహ నిజరాజధానిం ప్రాపయిత్వా వసిష్ఠవామదేవకాశ్యపాది పురోహితైస్సుమం త్రాది మంత్రిపుంగవై నానాదేశాధీశ్వరైః బంధువర్గైః కౌసల్యాది జాయాభిస్సహ ప్రావిశత్ప్రజ్ఞైరథో యాగశాలాం తతో ఋష్యశృంగో యజ్ఞమారభ్య విధినానతిక్రమ్య సంపూర్ణ మకరోత్ —

ఏతస్మిన్నంతరే సవనార్థమాగతం బ్రహ్మాణం నిరీక్ష్య సర్వే నిలింపాః ఇత్థమవాదిషత్ - హే లోకేశ! చిరకాలాదనుభవంతి వైమానికాః ఋషయశ్చ రావణకృతబాధాః ఇతోపరి న సహిష్యంతి తస్య నిశాచరస్య వధోపాయం భాషయ! నోచేదస్మాకం జీవితైః కిమపి నాస్తి ప్రయోజనమ్. ఇతి బర్హిర్ముఖైః పృష్టో విరించిరిత్థమవోచత్. హే సురాః! మమ వరప్రభావేన రావణో మదాంధో భూత్వా బాధతే సురనర తిర్యగాద్యశేషభూతాన్ తం మారయితుం మధుసూదనో వినా న శక్నువంత్యన్యే ఇతి జ్ఞాత్వా నిర్జరకులైస్సాకం కమలాసనో నిమీలితలోచనాభ్యాం బద్ధాంజలినా ముకుందమస్తావీత్ - తస్మిన్నవసరే శంఖచక్రాది దివ్యా యుధధరః సంఫుల్లపుండరీకేక్షణః పురుషోత్తమః పీతాంబరధరః ప్రావృడ్వలాహకశ్యామలవర్ణః ఘటనా ఘటనాసమర్థః దేవానామగ్రభాగే సాక్షాత్కారం కృత్వా బ్రహ్మాద్యజరపుష్కలాభిస్తుతిభిరీడితో భూత్వా -

"హే చతురాస్యాది సవనభుగ్వరాః! మయా విదితం యుష్మాకం వాంఛితం సన్నిహితః మహాభూభారావతరణ సంహార కాలః తస్యనిబర్హణం విధాతుర్వరప్రభావేన నభవతి సురాసురాదిభిః. మర్కట మనుష్యైరేవ భవితవ్యం - భవిష్యామ్యహం మనుష్యావతారః కింతు మమావతార కారణయోగ్యః కః క్వచ స్థానం సంభవేయం కతి రూపై ర్మనుష్యలోకే స్థాతవ్యం కతి హాయనాః యూయం సర్వే మమ సాహాయ్యం కరిష్యథేతి గౌరవార్థం వదంతం లక్ష్మీకాంతం సందృశ్య విరించనాదిదేవాః ప్రమోదభరితాంతః కరణాః భూత్వా - హే పురాణపురుష! భవాన్ సంప్రతి సాకేతాధీశ్వరస్య పత్నీషు కౌసల్యాకైకాసుమిత్రేషు - భవద్రూపం చతుర్భాగైర్విభజ్య భూలోకే జనిత్వా - రామరూపేణ విరాధ ఖరదూషణ త్రిశిర మూలబల రావణ కుంభకర్ణాది నక్తంచర సహస్రాన్ - లక్ష్మణరూపేణ అతికాయేంద్రజిదాదీన్ - భరతాకారేణ త్రినకోటి - గంధర్వాన్ - శత్రుఘ్నాభిఖ్యయా లవణాసురం మారయిత్వా భూలోకే ఏకాదశ సహస్ర సంవత్సరాః వసిత్వా స్వస్థాన మాగచ్ఛ. వయం గోలాంగూలాచ్ఛభల్ల ప్లవంగాకారై స్సాహాయ్యం భవతః కరిష్యామ ఇతి నిజనివాసంగమన్ గోవిందో ప్యదృశ్యత్వమగమత్ -

తతో యాగపరిసమాప్త కాలాగతే సతి మహావీర్యః మహాబలః కృష్ణరక్తాంబరధరః దుందుభిస్వనః సింహజటాసదృశ శ్మశ్రుకేశః శుభలక్షణసంపన్నః దివ్యాభరణభూషిత దినకర సమాకారః శైల ఇవ దీర్ఘాకారః కశ్చిన్మహాపురుషః దివ్యపాయసంపూర్ణం సువర్ణపాత్రం భుజాభ్యాం గృహీత్వా హోమకుండస్థానా త్పావనీయపావకాదావిర్భూత్వా దశరథం విలోక్య "హే నృప!

మాం ప్రజాపతేరాగతం పుమాంసం విద్ధి పాయసమిదం మర్త్య
దుర్లభం తవ భార్యాభ్యః ప్రయచ్ఛ తవ మనోరథం సాఫల్యం
భవిష్యతీతి భాషిత్వా సోపు మానపవారణమగమత్-
దశరథోఽపి పరమానందభరితస్సన్ పాయసపాత్రం భుజాభ్యా
ముద్ధృత్య ఆనీయ శుద్ధాంతమవాప్య భార్యాః నిరీక్ష్య పాయసాన్న
కథనం విజ్ఞాప్య పాయసాన్నేఽర్ధం కౌసల్యాయై తదర్ధం
సుమిత్రాయై అవశిష్టేఽర్ధం కైకయసుతాయై పునరవశిష్ట
ప్రసాదం సుమిత్రాయై దదౌ ప్రసాదస్వీకారమాత్రేణ దశ
రథస్య జాయామణయః గర్భాన్ ధృత్వా రేజుః వైశ్వానరా
ర్కతుల్య తేజసా.—

తదుపరి వారస్య గర్భస్థాన్ విలోక్య హే నిర్జరాః!
మహావిష్ణురస్మభ్యం సంభవతి. వయం సర్వే గోపుచ్ఛభల్లూక
మర్కటాకారైః సంభవేమ్మధ్యమలోకే పూర్వమేవ మమ వదన
నిర్గత జృంభణాదజాయత జాంబవదాఖ్యయా కక్షనాఖ్య భల్లా
ధిపస్తస్మాద్యూయం మాయావిశారదాన్ శూరాగ్రేసరాన్ సమీర
సమానజవాద్యాన్ సమస్తాస్త్రశస్త్రభేదావఘునాన్ నీతిశాస్త్ర
కోవిదాన్ బుద్ధిసంపన్నాన్ విష్ణుతుల్యపరాక్రమాన్ ప్రతివాఙ్మో
పాయజ్ఞాన్ సర్వాస్త్రవిచక్షణాన్ బలినః కామరూపిణః -
సృజధ్వం దేవగంధర్వాదికాంతాస్వితి శశాస.—

తస్యాజ్ఞాం శిరసావహిత్వా బృహస్పతిస్తారం సురపతి
ర్వాలినం సూర్యస్సుగ్రీవం యక్షరాడ్గంధమాదనం పావకో నీలం
విశ్వకర్మా నలం నాసత్యౌ మైందద్వివిదౌ వరుణస్సుషేణం
పర్జన్యశ్శరభం జగత్ప్రాణో హనుమంతం జనయామాసుః
అవశిష్టాః నిర్జరాః గరుడగంధర్వకిన్నరకింపురసిద్ధసాధ్యాది
కాంతాసు గరుడానిలవేగోపేతాన్ తిర్యగూర్ధ్వాధోగమనేషు

శ్రీ రామాయణ గద్యమ్ - బాలకాండమ్

సమర్థాన్ సింహ శార్దూల విక్రమాన్ శిలా పాదప దంత నఖా
యుధాన్ జనయామాసుర్వానర భల్లూక గోలాంగూలానపి
తే వానరాదయః శైలాన్ భేత్తుం వృక్షానున్మూలయితుం క్షోణిం
విదారితుం సముద్రాన్ క్షోభితుం నిశాచరాన్ మారయితుం
ఆకాశం నిరవకాశం కర్తుం సర్వవిధాయుధాన్ భంజితుం
తారకాగ్రహాన్ పాతయితుం శమనభటాన్ త్రాసయితుం
హాలాహలం జీర్ణయితుం సుధాశనాన్ జయితుం పూర్వ
శైలాదపరగిరి పర్యంతం లంఘితుం సమర్థాః ఇత్థం జనిత్వా
వానరాదయః కేచిద్వాలినం కేచిత్సుగ్రీవం కేచిత్సమీర
కుమారం నళం కేచిన్నీలం కేచిదాశ్రిత్య సేవంతే -
కించ హిమాలయ గంధమాదన నిషధ నీల హేమకూట
పారియాత్ర కైలాసాది పర్వతేషు క్షీరసముద్రప్రాంతేషు
వనేషు సంతివసిత్వా ఏవం విధే సత్వే తేషాం సహాయార్థః
యాగ సమాప్త్యానంతరం దశరథః పుత్రోత్పాదనం చిం
తయన్ దినాన్యాపయత.

తతః ద్వాదశమాసే చైత్రశుద్ధ నవమ్యాం
పునర్వసూ నక్షత్రే దినకర లోహితాంగాసితగురు
శుక్రేషు స్వోచ్చస్థాన స్థితేషు లగ్నే శశినా సాకం గీష్పతౌ
ఉదయతి సతి విష్ణోరర్థభాగం సర్వలక్షణ సంపన్నం
జగన్నాథం సర్వలోక నమస్కృతమిక్ష్వాకు వంశ వర్ధనం
రామ మసూత కౌసల్యా అదితిర్వాసవం యథా.
పశ్చాద్దశమ్యాం మీనలగ్నే భరతమసూత కేకయసుతా
కుళీరలగ్నే సూర్యోదయే సతి సుమిత్రా యామవతతా
రతౌం లక్ష్మణ శత్రుఘ్నౌ. తతో వసిష్ఠో వేదవిధిమనతి
క్రమ్య జాతసంస్కారాన్ కృత్వా కౌసల్యాపుత్రస్య రామ

ఇతి కైకేయీ పుత్రస్య భరత ఇతి సుమిత్రా పుత్రయో
ర్లక్ష్మణ శత్రుఘ్నౌ ఇతి నామధేయాన్యకార్షీత్ -
రామాదయో శుక్లపక్ష వర్ధిష్ణు కిరణా ఇవ దినదిన ప్రవర్ధ
మానాః భూత్వా యథా కాలే చోపాధ్యాయ సన్నిధౌ
వేదవేదాంగ ధనుర్వేదాది విద్యాసు సమస్త లౌకిక వైదిక
విద్యాసు పూర్ణ పాండిత్యం సంపాద్య నిశాకర ఇవ కళాపూర్ణాః
రవిరివ తేజః పూర్ణాః వజ్రపాణిరివ పరాక్రమోదీర్ణాః
ధూమయోనిరివ దాన గుణాఢ్యాః బృహస్పతిరివ బుద్ధిసంపన్నాః
కమలాసన ఇవ విద్యాపారంగతాః భూమిరివ క్షమాగుణాఢ్యాః
శూలపాణిరివ విభూతి సంపన్నాః శార్దూల ఇవ దురాసదాః
భూత్వా మహా సౌఖ్యేన సంతి రామాదిదాశరథయః ——

ఏవం విధే సతి ఏకస్మిన్ దినే దశరథస్సభాయాం ప్రవిశ్య
తత్రస్థాన్ వసిష్ఠ సుమంత్రాదీన్ నిరీక్ష్య, హే సభాసదః! మమ
కుమారాణాం వ్యతీతాయ ద్వాదశ హాయన పరిమిత వయః
కాలః పరిణయ కార్యాణ్యుచిత మితి భాతి మనసి కింతు
మదీయాన్వయస్య యోగ్య బంధుత్వం లభతే కుత్రేతి
విచారయామాస. ఏతస్మిన్నంతరే పంక్తిరథః విశ్వామిత్రా
గమనం చారైర్విజ్ఞాపితస్సన్ శీఘ్రముత్థాయ విశ్వామిత్రాభి
ముఖం గత్వా తం మహామునిమానీయ సభాయాముచితా
సనే చోపవేశ్య వివిధోపచారైస్సంపూజ్య బద్ధాంజలిర్భూత్వా
తం ఋషిం ప్రతి జగాద, హే మునే! శ్రీమతాం భవాదృశాం
మహానుభావానాం దర్శనమస్మాదృశాం సామాన్య మనుష్యాణాం
మతీవ దుర్లభః కింతు జన్మార్జిత పుణ్య విశేషాలప్స్యతి
కిం వా తవాగమనేన మమ జన్మసాఫల్యమాసీత్ ఏకవింశ
త్పురుషాంతరేషూద్భవాః మమ పూర్వ పరలోక సౌఖ్య

మగమన్ అస్మాకం పాపాని భస్మీకృతాని సుకృతాన్యస్మ
యాని అస్మత్ భవదాగమన కారణం మహ్యం విదిత
మకరోః యది దాస్యామీతి పృష్టో బభాషే, గాధిసుతో, హే
రాజన్! చిరకాలాత్సప్తరాత్ర క్రతుం నిర్వహణార్థముకరవం
ప్రయత్నం కింతు రావణప్రేరితౌ మారీచసుబాహునామ
ధేయౌ ద్వౌ విభావరీచరౌ విఘ్నం కురుతః తౌ మార
యితుం తవ జ్యేష్ఠకుమారం నిరసిత విక్రమకుమారం
ప్రేషయేతి యుయాచ—

తల్లపితం పఙ్క్తిరథస్సమాకర్ణ్య మూర్ఛామవాప్య
పునరుత్థాయ హే మునే! బహవో వత్సరాః అహమన
పత్యతయా దుఃఖితమనస్కో భూత్వా దేవతాప్రసా
దేనాగమం కుమారాన్ తం కుమారం రామచంద్రం మమ
ప్రాణసమానమయాచో రాక్షసవధార్థం నసమీచీనం
మేతదస్మాత్కారణాత్ తవాధ్వర సంరక్షణార్థం సేనయా
సహ ఆగమిష్యామ్యహం కింతు రామం న దాస్యామీత్యు
వదత్ తదాకర్ణ్య విశ్వామిత్రః కోపోదితమానసస్సన్
దశరథం ప్రతి రే! క్షత్రియాధమ!! ప్రథమతః వాంఛితా
ర్థం దాస్యామీతి మార్గణానామాశాం కల్పయిత్వా, తద
నంతరం మృషాలాపనకథనమర్యాన్వయే తవైవార్హమితి
మన్యే. త్వం దుగ్ధసముద్రే కాలకూట ఇవాస్మిన్వంశే
జనిత్వా కులక్రమాగతాం ప్రతిష్ఠాం ధ్వంసం కరోషి. రామం సత్య
పరాక్రమాది కల్యాణగుణార్ణవం వేద్మి కించ తపసిస్థితాః వసిష్ఠాది
మహామునయో విదురింద్రియ కింకరస్త్వం న వేత్సి యథా మేరు
స్థితాః మృగాదయో తం మేరుం స్వీయమితి మన్వంతే. తథా
రామం కుమారమాత్రమితి మన్యసే తద్ధి రామం దేవమునిసాధు
రక్షణార్థం ధర్మసంస్థాపనార్థం దుష్టనిగ్రహార్థమవాతర

శ్రీ రామాయణగద్యమ్ - బాలకాండమ్

దిలిన నవేత్సి. ధిగ్ధిగ్దురాత్మన్ విధిసుఖే భూత్వా చిరాయ
గచ్ఛామీతి విశ్వామిత్రస్య భాషాయాః ప్రతిష్ఠసతి అభ్రమన్
గిరయో అపతన్ తారకాః చకంపే చావనిస్తస్మిన్ సమయే
వసిష్ఠః శీఘ్రముత్థాయ గాధిపుత్రం శాంతచిత్తం కృత్వా
దశరథం నిరీక్ష్య హేరాజన్ మాగమః ప్రమాదమేతం ముని
సామాన్యం మాభావయ. ఏష హి పుమాన్ సత్యసంగరః వీర్య
వతామగ్రేసరః తాపసానాం సార్వభౌమః జ్ఞానినాం మా
దర్శకః అస్త్రవిగ్రహాః పుణ్యమయః సర్వశాస్త్రవిదామా
చార్యస్తస్మాత్ సలక్ష్మణం రామం విశ్వామిత్రేణ సాకం ప్రే
షయేత్యవదత్ తాని వచనాని దశరథశ్శ్రవసా పీత్వా
రామలక్ష్మణౌ విశ్వామిత్రాయ దిదేశ.

[illegible] త్రాణావస్థా చింతనమ్ సత్యేషు [illegible] నక్త్రం చరకాదయు
[illegible] [illegible] రక్ష విమోచనమ్ ధూమ్రాక్ష వంప్రదం
[illegible] [illegible] హస్తోద్బుద్ధ్వా [illegible] మ్ అంగదాంజనేయు
[illegible] దా [illegible] వానర [illegible] విజయమ్, రావణావరోధనమ్
కుంభకర్ణ [illegible] ధ [illegible] మ కుంభకర్ణ ప్రహస్త [illegible] మా
[illegible] మ్ సత్యా [illegible] న్తక మహోదర త్రిశిర మహాపా
[illegible] ర్శ్వాతికాయ [illegible] నికారణమ్ సంజీవి ప్రదానమ్ కుంభ నికుంభ
వధ ప్రజంఘ మక [illegible] ప్రహస్త వధమ్ విభీషణాభిషేకమ్ విరూపాక్ష
లావణ్యం ఇంద్రజిద్వధమ్ రావణ వధమ్ సీతాగ్ని
ప్రవేశమ్ [illegible] విభీషణ [illegible] వైశ్వానర స్సీతా మా
నియు రామాయ సమర్పణమ్ [illegible] ద్యు నిర్దోష ప్రభావకథనమ్
సీతాలక్ష్మణ పానవానరాయుక్త సీతారామప్రతి
బ్రహ్మాదికృత స్తుతిః [illegible]
[illegible] మృతవానరాణాం జీవప్రదానమ్ పుష్పకా
రోహణమ్ నందిగ్రామ ప్రవేశమ్ జటావల్క
విసర్జనమ్ పుష్యార్క మంగళ స్నానమ్. అయోధ్యా
పురప్రవేశం. అయోధ్యాయాం సీతాసహిత
శ్రీరామస్య పట్టాభిషేకమ్ భరత [illegible]
[illegible] శత్రుఘ్నాంజనేయాంగద సుగ్రీవాదిభిః సేవితః

కారాదిమపరవ్యుత్పత్తి కారమానందాలాపవిధాః
యుక్తకాండకథాం [illegible] యుక్త [illegible] కుశలః
భాసమానముఖస్తమకారాదయతమానల [illegible]
చతుర్థం [illegible] సంయుతం రా[illegible] యణం స
రదముఖతో [illegible] పకాశస్త [illegible] త్వ
[illegible]
[illegible] వా క్యైకసారతమో శ్రీమాన్ స్పష్టతః
యద్ది [illegible] జగత స్త్రీయాదకాతస్త
మే తమోఘ్న సప్రభావేన జ్వలదంగారధానినా
యోం సవసితమ [illegible]
పాదపద్మశిల్పా సంచి [illegible] మాం జనానాం
భూషణాని [illegible] సంతిహ శ్రోత్రాణాం జనా
నామాన్యయోః తదా సమ్మాసభా జనానాం ప్ర
మోదాం భాగ్య [illegible] భూతాః పరస్పరసం
భాషణే సత్త మ [illegible] ప్రాంచర [illegible] ప్రతాం ద్వ
బాలకాః కోపా [illegible] పితమోఘ్న [illegible]
రసాం [illegible] మాపాభాస్కరగానరసం [illegible]
మస్తు కూపా వేతయోః [illegible] పానసతాం
వసంతేసలమాబాదిసుందరః

యాత్రీతిరక్షస్సు రుతం॥ [illegible] కించ నవయోర్జనక
స్తప్రభా [illegible] నవ [illegible] వం॥ కాకోదరా దయోపి
సంతాన [illegible] నిమగ్న [illegible] అపితు గంధర్వదేయః
లజ్జాయుత మునస్సా॥ భవంతి పంక్తేర్దశరసా
త్రా [illegible] ఫలరసా [illegible] రగుడయోరమేంచా
ఫలరసాలఫలమస్తు [illegible] సుధాది భవం॥ [illegible]
దదాతి మాధుర్య వేషో గానరసః॥ బాలకా
వేతా [illegible] నభవతాం బహుషు బాలకా
భాంతి సర్వాంగేషు సీతారామయో స్తుష్టిక సి
తులస్సాంకం [illegible] తురసాలసాలే తుత్తా
రఫలాకేం తు నాయద్దల గర్భే [illegible] వృక్షం॥ కింతుసిం
హాగర్భే మార్జాలంకింతు గంధసింధుర గర్భే సూకరః॥
కింతు నసంభవతాబహు తథావ సీతారామదంప
తోర్ [illegible] స్త్రమాన్ [illegible] బాలకా సంభూతాతే
సర్వతే తయోర్జు భూ [illegible] వా [illegible] వినా
తే లోకా త్రరంభూతాప్వన్నితి జనస్సమ [illegible]
షితే సతి వయనమునా మహానందా పేత స్సంతః॥
కౌసల్యా సంధ్యస్యదత్తా నిష్పన్నంత్వం॥ తాభ్యాం
మాతావస్తా భాసాం కస్మిన్నావిరవా [illegible] త్వమండ

15 శ్రీరామాయణాదివ్య మ

17 శ్రీరామాయణగ్రంథమ్

లయమస్యం: కృతికౌజనం. ...పమునిపతాం. ...ం వక్ష్యప్ప

జ్ఞ సూత్రం. కక్ష్యదాదుం. బుర[illegible] ...పనబు

పరాయణప్రాద్ధిరత్నం. సర్వమునయ్యం. ...సంసమా

నాభాష్యం. మక్కలవాభాష్యం. దదుష్టపమౌప్రామా

[illegible] లయమ్నాభరణత్రుఘ్నాద్ ష శ్రీ ...ంగదాంజ్యనే

[illegible] యదివావరాద్ వశిష్ఠ విశ్వామిత్రాదిత్ర

...ప్రరజనాద్ బంధువర్గాద్ ప మూర్తత్స్వద్ ...

...నాతకుంభ మయోచ్చాసనే యా[illegible]

పవిష్ట[illegible] శ్రీతుమ భలావార్ద్ధి... కుశల

వేద వాం. చిరాద్వయం. ఫలత్వాత్ రామాయణకథాం

గానశీల[illegible] ఏకత్ర మూర్తం. ఘం. మరుతం. కిమాత్రేత్

త

[illegible] యమకక్షడమూపప్రదక్షి

[illegible]

[illegible] అస్తి సురవరమునసకలవారిదధిపతిపురనికర

విభవపవిత్రమహితం మనుమనుజపతినిర్మితం. మ

క్తి సాధనము మాధన్పు లుభదనయుతస్నాదివారణ

బాలకాండము

యస్యాంపురప్రాకారద్వారతోరణప్రాసాదమంటపప్రాంశ్రు
వేదికా కు వశోభాస్సంతి కేంచసువర్ణకరాః వు
ష్పిష్పకరాస్సంష్ట వ భూపాకరాః వాపిమాయా
రాంరామత్రద్వైలాతయస్సంతి కదారవియోగ
త్రాణిసానావిధప్రాకారపురధానోద్యానతకారణాతి
సది అవాచిసురాధీశ వేశ్మానీతబంధురాః
ప్రంధురాః గ్రురుడానిలసమానవేగయుః వివిధజాతిప
యాః కులాచలసన్నిభవిశాలాః శతాంగజాలాః
నిర్జితేసమవభలాః పదాతిప్రయాః ధృష్ణ మబు
ధ్రిచతురాః ఘనాసురపరాః సర్వశాస్త్ర శ్రి
వవాదాః సైన్యధ్వనే ధననిచ్ఛితాదిచిరం
ధివాః కలావాః వ్యవసాయాశ్చతథాన్యే
ప్రితానాజాతిసముద్భవాః వృషలజాతా
వాతిత్రాని రంతరాః సేవం
తిస్సికేతాస్సంతి తంరాజ్యం ఘనాసీరస్సుర
రమిప దశరథనామకరాజా పరిపాలయతిస్మ
స దశరథః పుణ్యపురుషః పాయమేధావియ
గనిరతః స్వపత్రితేజసావసయంతి లోకేషాలా

శ్రీరామచంద్రాయనమః

శ్రీరామాయణాదర్శము

మః మహారాజనాగ్రస్య తస్య రాజ్ఞః కౌసల్యాయాం
సుపుత్రతి [illegible] త త్రిస్యం మహా [illegible]
[illegible] ప్యః పఋత్వర త్రిసతభారాస్యం ఇతి సః భూ
[illegible] ప తం, పుష్య సప్తా ప్రాప్
యసాః ప్రజారం జనే సర్వాజ్ఞ వరిపాలనం కృతవా
కసిన్నదినే సభాయాం ప్రవిశ్య సభాసత్వరాక్ విలో
క్య వేశం మహాజనాః [illegible] అనుఘతయాం
న్నయాం సమ్య సభాగాః మయా చరితం నివర్తి
గారస్యాన్యనేకాని కింపాక్షనరామేనాప సభ
పతిసం తనోత్తు ఫః తేనైన దత్రసద్ధః సర్వజనాః
వదం ఏతయాయం వాత్యసంత లవిధానవాలతి
బుధాతస్య పసతస్య మారదిఖతం ప్రాణమత్రం
తం స్మృత్వా సుమంత్రేకా పశ్చు [illegible] దశరథః స
పరిపాలనాన్సాకం రామభద్ర సమాంసమావాప్య
త్రదేయ [illegible] సపరాన్వన్యతాన్పేతం గిరిక [illegible]
[illegible] నిజలాలనావిధానం [illegible] జ్ఞాప్య

బాలకాండమ్

రోమపాదజామాతారం ఋష్యశృంగం తస్య
భార్యయా శాంతయా సహ నిజరాజధానీం
ప్రాపయిత్వా వసిష్ఠ వామదేవాశ్వమేధ పురోహి
తైః స్సుమంత్రాది మంత్రిపుంగవైః నానాదేశాధిప
తిభిః బంధువర్గైః కౌసల్యాది జాయాభిస్సహ
ప్రవిశత్పట్టే రఘుణా యాగశాలాం తతో ఋష్య
శృంగో యజ్ఞమారభ్య విధివత్ క్రమస్తవం పూ
ర్ణమకరోత్ శ్రీరా
వికస్మిన్నంతరే సవనార్థమాగతం బ్రహ్మా
ణం నిరీక్ష్య సర్వే నిర్జరాః ఇత్థమవాదీత్
దేవలోకేషు చిరకాలాదసుఖదం తథైవ మానవాః
ఋషయశ్చ రావణకృత బాధాః ఇతోపరి నస్స
హనీయం తి తస్య వినా చరస్య వధోపాయం భావయన్
చతురాననః జీవితైః కిమపి నాస్తి ప్రయోజనమి
తి బ్రహ్మా గణ్యైః పృష్టః చింతయిత్వా ముహూర్తమవోచత్ దే
సురాః మానవ ప్రభావేన రావణో మదాంధో భూ
త్వా సురనరతిర్యగాదిభ్యస్స్వభూతానామే తం మార
(బాధతే)

శ్రీ రామాయణగద్యమ్

దశకణ్ఠవం త్రిలోకేతి బ్రా
యం మధుసూదనో వినా సనాతిమాత్రితర్గ
తావ దిక్షురవైనాస్యకం రవలా
మనోభూస్సం బద్ధాం జలినా మయం దమస్త్రేషత తేస్తో
స్తేవసరసం శ్రీ చస్తా దివిభావ్యయుద్ధ ధరః [illegible] సంఘుష్ట
పుండరీకోయజః పురుషోత్తమః పితాంబరధరః [illegible]
హస్త్యద్వేలా [illegible] వనస్యవలేష్టం ఘటనాఘటనాసమ
ర్థః దేవానామమృ[illegible] తారంవత్వ బ్రహ్మ
ద్విజర [illegible] పుష్పలాభిస్తు తాభి [illegible] ఘూతత్వద
చేతరాత్యై దిసవసభూగ్వరాః మ [illegible] దితం యు
పాలై కం వాంచితం సన్ని [illegible] తమభూయా వశాసంవ
రసాలక్షి [illegible] తస్సనాయ క్షీరాంచి
ధారతూర్ణరవభూసేన [illegible] సభవతి
సురాసురాదిభిః మధ్యమమస్మద్వభవితత్వం
భవిష్యస్సమ్యక్ష్వారం మనుష్యైకతోరః కంతు వరమా
వతారకారణ [illegible] రాంగణ్ణిర్దనః కపిచనిక్షే సం
సంభవ [illegible] కతియాప్త రహస్యలోకేనైకం తత్వ [illegible]
తత్వేయనాః యమాయాం స్వామమనాదయ
కరిష్యధితి సారవాక్యం [illegible] వదితం లక్ష్మీరోంతం

బాలకాండము

సంపూర్ణే విరించనాదిలేఖ్యాః [illegible] ప్రమోదభరితాం
త్రయః కరణాః భూత్వా పురాణపురుష భవాన్ సం
ప్రతిసంకేతాధీశ్వరస్య దశరథస్య పత్నీషు కౌసల్యా
కైకేయీ సుమిత్రాసు భవన్ పంచతుర్థ్యాం [illegible]
భూలోకే జనిత్వా రామ యాపే [illegible]
వరో ధర మాత్రశరీ మూల బల వజ్రాంభ
రాజసక్కం చర స స్వామి [illegible] రామ పత్రాతి
నాయం దిక్ భర తా [illegible] కాత్రదకోటగం
ధర్మదేశ [illegible] యా లవ రాసురం మార
యత్వా భూలోక వసతిర్ధ్వ స్వనా సమాగచ్ఛ వయం
గోలాంగూలాష్టభల్లూకం గా ఋక్ష స్వామయ్యం
భవతాం కరి పాప్ మాంతి నిజనివాసం గమద్ ఇతి దాప్స
తతోయా నమిత్ వశమా ప్రపాల నా [illegible] తి సతి [illegible]
[illegible] మహావీర్యః మహాబలః కృష్ణ శరీ చిరం చర
ధరః మందభాస్వనః సింహ జటా సదృశ స్కంధ కేశః
శుభలక్ష్మ రాజవ [illegible] స్తః దివ్యభర కాయాభుత దినకర
సమాకారః శైల ఇవ దరహాసారః [illegible] కశ్చిత్ మహాపురు
షః [illegible] దివ్యపా
యస పూర్ణం [illegible] సువర్ణ పాత్రం భుజాభ్యాంగృ
హీత్వా [illegible] మహాప్ర మండ సప్త దావదేయ పావహాదా

శ్రీరామాయణదర్పణమ్

విరుద్ధ్వాతిత్వా దశరథం విలోక్య హే నృప మాం ప్రజాప
తేరాగతం [illegible] పుమాంసం విద్ధి పాయసమిదం మన్న
ద్వస్తం గృహాణ తవ భార్యాభ్యః ప్రయచ్ఛ తవ మ
నోరథసాఫల్యం భవిష్యతీతి భాషిత్వా సో పుమా
న్ప పారత్రకో మగమత్ దశరథోపి పరమానంద
భరితస్సన్ పాయసపాత్రం భూపాఖ్యో ముఖ్య[illegible]
[illegible] నయనుద్ధాం తమవామ్య భార్యాః
నిర్దిష్ట పాయసార్ధకం సంవిభజ్య పాయసాన్న
భాగం కౌసల్యాయై తదర్ధం సుమిత్రాయై అవశి
ష్ట భాగార్ధం కైకేయసుతాయై పునరవశిష్య ప్రసాదం
సుమిత్రాయై దదౌ [illegible] ప్రసాదస్వీకారమాత్రేణ దశర
థస్య జాయాస్సమాయుః గర్భధృతా రేజు[illegible]
[illegible] సర్గ పూర్తి సనా
తదుపరి పారద్వా గర్భస్థాన్ విలోక్య దేవనిద్మరాః మ
హావిష్ణోరస్య భవం సంభవతి వయం సర్వే జాపుర్త్రో
బ్భూతక[illegible] మర్త్యలోకే స్సంభవే[illegible] ధనమలాహే
ప్రార్థ్య దేవమ[illegible] వదనిర్గత జప్రం భ[illegible]
జాయతే జాంబవదాఖ్య యౌమ కర్ణ[illegible] చల్య

ధిషప్త్ర సత్త్వ మస్త్రయం మాయా విశారదాన్ శూరాన్
వ్రేసరాన్ సమారసమానజవాం ధ్యాన్ సమస్త్రాస్త్ర
స్త్రా భేదాస్వష్ఘునాన్ దత్తిన స్త్ర కోవిదాన్ బుద్ధిసంప
న్నాన్ విష్ణుతుల్య పరాక్రమాన్ దప్రతిహతోపాయ
జ్ఞాన్ ~~విష్ణుతుల్య పరాక్రమాన్~~ సర్వాస్త్ర విచక్షణాన్
బలినస్త్వా మరూపాణః స్వజధ్వం దేవగంధర్వదారాం
తాస్వ [illegible] తనూసు
తస్మాత్ [illegible] బృహస్పతిస్తారం సురపతి
ర్వాలినం సూర్యస్సుగ్రీవం యక్షరాడ్ గంధమాదనం పా
వకో నీలం విశ్వకర్మా నలం నాసత్యౌ మైందద్వివిదౌ వరుణ
స్సుషేణం పర్జన్యశ్శరభం జగత్ప్రాణో హనుమంతం జన
యామాసుః [illegible] వనేచరాన్ విష్ణూర్వాం గరుడగం
ధర్వకిన్నరకిం పురుష సిద్ధ సాధ్యాదికాంతాసు గరుడా
నిలవేగాసవతాన్ తర్వమార్గాప్తాగమనేషు సమర్థాన్
సింహశార్దూల బలాన్ శిలాపాదపదంతనఖాయు
ధాన్ జనయామాసు [illegible] ర్వానరభల్లూకగోలాం
గూలాన్ [illegible] వపితు తేపానరేంద్ర యూథాః స్వైరాన్
[illegible] చరమాణాః ఫేత్స్యం పద్మా [illegible] మునీలితం

25

శ్రీరామాయణగద్యమ్ ... ఖూతుం. నిసాచరాన్

త్రైశోం విద్రావితుం ప్రముఖాన్ త్రైలోక్యం ... సారవకాశం కర్తుం

[illegible] మారయితుం. ఆశ్రితానాం శ్రీవర్షా

సర్వవిద్యామయ శాఖం జితుం. తారకం శ్రీ వర్షాం వా

తయాత్రా సమనస్కటాన్ త్రాసయితుం. వర్ణాం వా

లంజేశయితుం. సుధాంశనాన్ జయితుం. ప్రార్థ

సేలాదపరక్షేత్రపర్యంతం. లంఘితుం. సమర్థః

ఇత్థం జనితప్రవాసానాదయల్యం కేవిదప్రవేశం కేచిత్సుగ్రీ

వం కేచిత్ప్రాకారమహారం నళం కేచిత్ సుపలం కేచి

దాశ్రిత్య సేవంతే కేం చ [illegible] సోమాలయ

గంధమాదన నిషధ నీల వేణు మహాటవి పోరియాత్రా

లాసాది పర్వతేషు ద్వీపసముద్రాంతేషు వనేషు సం

తిష్ఠ వసతి ఏవం. విద్యుత్సత్త్వే తేషాం. సమాచారః. యా

ఋస్సమా [illegible] సంత్రసం. దశరథః ప్ర

శ్రీ తీర్థదనం చింతయన్ దినాన్యమాపయత్ తతః.

దాపదశవర్షాస్థే త్రయోదశ వర్షాం. పునర్వసూ నక్షత్రే

దినకర లావాతాం గౌరసిత మనుమత్స్య స్వచ్ఛేతి

వస్త్రేషు లగ్నే కళానాం సాకం. గృహీత్వా ... యాతి స్వతి

విభీషణభాగం. సర్వలక్షణాసం. పన్నాం జనకాత్మజాం. సర్వ

లోకసమస్తతాపాపహాం. సవర్ణనం. రామమసూత

బాలకాండమ్

కౌసల్యా ముదితా [illegible] రామప్రసవం యథా [illegible] వేశ్వద్ధ
శేషస్యాంశమానవలక్ష్మ్య భరతమసూత కేకయసుతా
సుశిరలక్ష్మ సుతౌ [illegible] తూ దయసతి సుమిత్రాయాం సు
హాతేరతాం లక్ష్మణశత్రుఘ్నౌ తతో వసిష్ఠో వేదవిధిమను
తిష్ఠన్ స్మ జాతసంస్కారకర్మ కృత్వా కౌసల్యా పుత్ర
స్య రామ ఇతి కైకేయ్యాః [illegible] పుత్రస్య భరత ఇతి సుమి
త్రాపుత్రయోః లక్ష్మణశత్రుఘ్నౌ ఇతి నామధేయా
న్యకార్షీత్ రామాదయో [illegible] చన్ద్రముఖ వకళమ్
శశిరివ దినదినప్రవర్ధమానాః భ్రాతృయథా
కాలే బాల్యే ధన్యయసస్యథా [illegible]
[illegible] వేద వేదాంగ ధనుర్వేదాదివిద్యాస్
సుసమస్త లోకైకైర్ దిక్ [illegible] విద్యాసు
పూర్ణత్వం సంపాద్య నిశాకర ఇవ కాపూ
ర్ణాః [illegible] రవిరివ తేజః పూర్ణాః ప్రభాకర
ఇవ ప్రతాపమోదిగ్ధాః [illegible] ధూమయోనిరివ దానగు
ణాఢ్యాః బృహస్పతిరివ బుద్ధిసంపన్నాః కమలాసన ఇవ
విద్యాపారంగతాః సాలవాలో శివ ఇవ భూతి [illegible]
సంపన్నాః భూమిరివ ధైర్యమహత్వాధ్యాః సాగర
లజ్జితరాజసదాః భూత్యా మహోపాసనసంతి.

శ్రీరామాయణ గద్యమ్

రామాదిదాశరథయః [illegible]

దశరథః స్వసభాయాం
[illegible] ఏవం విధే సతి ఏకస్మిన్ దినే సుమంత్రాదిభిర్నిరతస్సన్
ప్రవిశ్య తత్ర స్థిత్వా వసిష్ఠ సుమంత్రౌ [illegible] వృత్తేయాం యద్వ
సభాసదః మమ కుమారాః [illegible] అథ పరిణయ
దశాయం ప్రాప్తా అపి తపయః కాలః కింతు మమ
కారణ్యం చిత్తమాత్రాభాతి మనస్సు బంధుత్వం ల [illegible] భతే
యావద్య [illegible] స్వయోగ్య బంధుత్వం [illegible] పతిస్సన్తే
కుత్రేతి విచారయామాస. చేత్ సైర్య [illegible]
ఏవం తే రథః విశ్వామిత్రాగమనం విశ్వామిత్రాభిమానం
పితస్సర్వే పుమతో య విశ్వామిత్రాభిమానం
కత్వా తేం మహామునిమానియ సభాయామాచ
తాపస్యా వివిధాపచారైస్సం పూజ్య బద్ధాం
తాసనే చాస్య వేశ్య విధాప చారైస్సంపూజ్య ముని
జయస్మితాం తం బుద్ధిం ప్రతిజగాద హే ముని
[illegible] శ్రీమతః
షేవాద్యా [illegible] మే మహానుభావ వాసం తత్ర నవ
సాత్విశ్వా [illegible] సామాన్యమాను [illegible] వ
[illegible] తద్భుజోగాభః కింతు జనా సిద్ధి తపశ్శ

వాసిష్ఠేతాలప్ప్రాప్తి తేంషాం తథాగమస్యేవ మమ జన్మనాం
ఫలస్య ~~[illegible]~~ మహర్షే పరలోకస్య ~~[illegible]~~
మాంసితి ఏకవింశత్పురుషాంతరస్యాం హ్యవాంప్రభు
మహర్షే పరలోకస్య శ్యామగమక్ అప్పుస్తవాపాం
పావిభోస్య కృతాని సుకృతాన్యక్షయాని అస్మాత్
భవదాగమనకారణాం మహత్వం విహితమకరోద్విదా
స్వర్ణాతిప్రష్టం బుభావే గాధిసుతో మహారాజన్
విరరాలా ~~[illegible]~~ త్రక్రతునిర్వహణార్థమకరవం
ప్రయత్నం కింతు రావణప్రేరితౌ ~~సుబాహుమా~~ మా
రీచ సుబాహు మఖ యాం దేవ విఘ్నం పరిచరౌ
విఘ్నం కురుతః తౌ మారయితుం తవ జ్యేష్ఠకుమా
రం సరసిత [illegible] రామం ప్రేషయేతి యయాచ

~~[illegible]~~ తద్వచనం శ్రుత్వా దశరథస్సుమాన్య ముహూర్తం
మహార్షే పునరుత్థాయ తపోమునే బహువారవత్సరాః
అనేకమనపత్యతయా దుఃఖితమనస్సంభూతస్య దైవ
తాప్రసాదసాగమం కుమారాన్ తం కుమారం రామచం
ద్రం మమప్రాణసమానం ~~[illegible]~~ మయా బాలాత్సవదా
త్వం నస ~~[illegible]~~ హామి చేదం మే త ~~[illegible]~~ దనా [illegible] కారణాత్ తవా
~~[illegible]~~ ఘోర సంగరదుకాంక్షం సే సమయాం సహా [illegible]

శ్రీరామాయణ గర్భమ్

మ్యవాం కింతురామం సదాస్స్యమాం త్వవదత్ త్రవాం
కర్ణ్య వితావ్య మాత్రాః కా [illegible] వాదితమానసస్సన్ [illegible]
దశరథః ప్రతి రామ త్రయం ధమ ప్ర థ మత్రం వాం
ఖితాంఖం దాస్యమాత్ర మాగ్గళ్యా నామ్మారాంక
[illegible] ల్లయత్వ మ్మ [illegible] తదథం తరం మ్య
వాలావకథన మర్గా స్వమే త్రైవాఖ్యామాత్రవన్న
ల్లంమ్యగ సమత్ర్య కాలమంయుగ్మవా స్యన్ [illegible]
సూర్యవంశ చనిత్వ్య కు లక్ష్మ మాగతాం ప్రతివత్రం
[illegible] థవం పంకజాన్ష [illegible] రామం సత్య వరాక్రమాది
తల్వ్యజామహా [illegible] సవారం వేద్యై కించ తపసిస్సతాం
వ [illegible] స్సవ [illegible] ది మవా మమునియోవిధ [illegible] రంత్ర
[illegible] యు కింవర [illegible] స్వం. స్వత్ర యుధా వ్వరుస్థతాం
మ్యగాళ [illegible] యు తం మారుం స్వయమాతి మ స్సంతి
తథా తామ. సుమాత్రమ్మ మన్నిన తత్త్వ రాఘం
శ్ర వముని సాధు రమణాక్ష ఈశ్వ సంసిద్ధ. వశాద్ధ
[illegible] మ్మ నిత్యవాక్యమహాం తరధి
స్వవిత్వ ధిక్యి [illegible] స్థరాత్మన్ విధిసు ఖీ ఘూతత్వచి
రాయుగచ్చు మాం తి వితావ్య మాత్ర స్వభావయం

ప్రత్యేష్యతి అభ్రమన్ గిరయో ప్రపతన్ తారకాః
చకంపే చాప[illegible] నిస్తబ్ధాస్సమయే వసిష్ఠః
విశ్వామిత్రాయ గాధిపుత్రం రాం తచ్చిత్రం కృత్వా
దశరథం నిరీక్ష్య వారాజన్ మాంగమః ప్రమోదమ్
తం మునిసామాన్యం భావయ వక్తః ప్రమానస
త్వసంగరః విశ్వవతామస్య సరః తాపసానాంస
[illegible] భోమః జ్ఞానినాం మాదర్శకః అస్పవిగ్ర
హః పుణ్యమయః సర్వాస్త్ర విద్యామా చార్యస్త
స్మాత్ లక్ష్మణం రామం విశ్వామిత్రానాం కంప్ర
షయిత్ర్యవదత్ తానిష్ వచనాని వశిష్ఠ రఘువరనావవా
త్వా రామలక్ష్మణౌ విశ్వామిత్రాయ దదేశ
పశ్చాద్ గాధినందనః నిథిలయసంపాద్యైవ ప్రమో
దభరితాం [illegible] తః నగరీ ఘాత్వా దశరథాయస్వ
తాశీర్వాదస్స [illegible] సుపుత్రో. రాజా యుథరారా
మలక్ష్మణౌ నేత్ర్య [illegible] యోధ్యాయాః నిర్గత్యసా
కంయో జనమూరమ తీర్త్వ స్వ సరయూనదిముత్తీర్య
తస్యాః దక్షిణతీరమ సాస్య గాధినందనః దసరామం
నిర్దిశ్య వేదాంతిసకరకులప్రదీపః బలాతిబలేతి

31 శ్రీ రాం. మరాగద్వమ్

~~విద్యాద్వయము మస్తు [illegible]~~

విద్యాద్వయము మస్సజద్విరించి పుణ్య తేజోబలాయు
రారోగ్య ఐశ్వర్య జన్మ నాభి వృద్ధి ప్రవతి పాస్త వరా
భవం: విద్యాద్వయసంపన్నస్తస్య సద్వర్తో
సాస్త్ర తాన్ స్వా తత్వర్ రామో జలం స్వస్థ్య మంచి
మూర్తిత్వా విశ్వమాత్ర [illegible] ఖిలాం మతిబలాంగ్య
పోత్తాన్ [illegible] కమలబంధురి పప్రాణ యద్ద్వ
ప్రవసర్ణాతప్తే సత్రాసా మత్రాణాం సయత్వ
సిద్ధా మహాప్త యోగసిద్ధిర తత్తాన్ కొప్తే చే
తద్ధి యందే వివర్తియ పరమాం త్రిగుణ సంక్ర
త్వావిద్యా సమాతం దనర్ధసుతం లక్ష్మీ కోనవమ
మయ్యద్వి ప్రస్తున సంధ్యా వందనాదికృ త్వాని నిర్వ
ర్త్య త్రా భాస్వము రామలక్ష్మి కీర్తి భాగ్యం విశ్వపూ
త్రాగచ్ఛత తత్తాగ్య తివయ యమాయ గమనాసంత
రమే కమర్జీం విలక్ష్మ రామో విశ్వమిత్రమాద
మబ్రవతే భాస్మునికులసార్వభౌమ మవరార్జ్య
వసతం దృష్ట్వా జనసూన్యంచూతన్ పితృమగా
కు. త్యాగి. పదృష్టంతే ఏత ద్వి [illegible] తం [illegible]

మాం శాపవశాత్ త్వం ఘోరం మమ భర్తృ విశ్వా
మిత్రము నిరాచ చేస్తి

శ్రీరామ వసిష్ఠస్య పురా పుత్ర శత [illegible] ంతేస్మి
ప్రహరంత్యో మమామాం చ తస్మాత్ స్థలద కరూశా
వధ యో జానపదౌ సమాక్రమ్య సహస్ర గంధసం
ఘర్షణ లాపతా భాతి తత్ర పశు మృగ పక్షి [illegible]
మానసాశ్చ ధీర్ బాధతే జనపో పాదచారిణో మహా
స్త్రీరాం నిబధ్వా జామసధ్యం [illegible] స తస్య రఘునందన
పాతమస్య సయది పూర్వ శచి పతి [illegible] త్వం దరా
[illegible] మహారణ్యత దుర్గం వర్ణసంకాశ మా
త [illegible] మహారణ్య దృష్టం లోకపకా [illegible] మంగ
నానా నిహారకామప్ప సస్వ దావో తదాత్రి సం
సవత తస్మిన్ తత్ర నాయకో పాద పాద చక్రాంశ
క్షితి శిలా వరం దాక్షి ప [illegible] నాత గత్య సింహాసనా
దంచ హేరక శ్రీరామస్య నిదర్శయన్ బహ్వారాం
ప లక్ష్మ వో పురుషశ్రేష్ఠ తాటకా మాతాం వృష్టు
చారిణో [illegible] మహస్యాద్య వతనాస్య యాం నిచక్ష్వ
కొశికరఘు త్ప్వప వపి నాశి భూమి తస్యా నిర్
యాం తాం తవం సద్వ సత్య [illegible] తేచ మావాచారితే [illegible]

33 ✓ శ్రీరామాయబాలకాశ్వమే

ఆకర్ణ్యం తమాన్య ష్ప్రయం ఛంకవిశయాన్నే సంచిత్తే
ద తాబకాయాః బాలవద్ధ్వయమే తత్త్వతేసంస్త
యుద్ధ్యే త్వన్న [illegible] వినాబాన్యః కక్షానా
చ్ఛేదనం కుప్రమకరాకా మిత్రః సాక్ష్య
తాడ్య కష్ట మవాప్నే పి అద్య సాసకారి [illegible] చర
చ్ఛేలాశవకతా [illegible] దిపాయాకన్య తాస ని
తామపాపశాం బతక్త్యే తేనశచేతిత్వ సభ్దేవే ధస
[illegible] మోఘబాశ [illegible] కాక్షత్రి విశ
కుర్వే [illegible] నిజాతప్రధరకా తనాస్యః గళ
మయనాత్ర రామనయాకేసకబంధ మస్త్రేః
ఖిన్నఘ్నాప మవాప్త్యే సతితాబవా [illegible]
ంహా [illegible] కశవః మహాతఘామాస్యం తథాసం
బహాజస్సురాపితసనాశత్యే గాధిసందనం సముద్ధే
ద్యే వామనే దివాస్యత్రయా పధారిణో ఘాకా [illegible]
త్రాద్దేవవేంతాక్షసంఘవాయుక్తే రామచంద్ర యుద్ధ
యుద్ధే తివదితాప ప్రప్య వర్ణ్య విసనాత్య నకృతాస్య హాస్య చ
రితప్ప సవిక్షలాకమహాప్నేత [illegible] తతోవిశ్వామిత్రేప
[illegible] ✓
[illegible]
[illegible] సరకాణ్డ తాంతరం గస్యక రామశ్వము
వకమామో దభక తాంతరం

వైభూరాయుక్తపాలాయుగళం నిపేదంశ తత్క రామలక్ష్మ
ణాసమితస్సడే తపస్వాం నిశాయాం తాటకావధనిర్ణ
త్యానిద్రాసుఖమనుభూయ ప్రాతః [illegible] త్థాయ
రామమాతిం [illegible] కౌసల్యాసుప్రజారామ
లాభోదయత్వే ప్రలాభం: కోపి నాస్తి దశామస్త్ర
దేహమవాన్ని [illegible] వాదాతి [illegible] చాత్వ
దండచక్రధర్మచక్రకాలచక్రాదిదివ్యాస్త్రకోటిం
[illegible] ప్రయోగోపసంహారాదిక్రమేణ
రామాయాదాత్ రామశ్చ తదియమంత్రానుష్ఠా
సంకల్పితమాత్రే [illegible] కతేచాస్త్రా [illegible]
ర్ప్రాదాత్ప్రభృతి సూత్రాయు [illegible]
[illegible]
విశ్వామిత్రస్తదనంతరమానీయ రామలక్ష్మణౌ
స్వాశ్రమం ప్రవిశ్య రామం విలోక్య మహాత్మన్
పూర్వస్మిన్ విష్ణునా వామనావతారం ధృత్వా తపస్సి
స్థితత్వాత్సిద్ధాశ్రమ [illegible] మిత ఇత్యుక్త్వా [illegible] త్రి
క్రతుసమాప్తిపర్యంతం [illegible] లానేతవ్యా యతే
స్స్యం నిశాయాం బాలలక్ష్మణాభ్యాం సహ రక్షక్రే
విశ్వామిత్రప్రార్థనయా రామలక్ష్మణావుత్తస్థే
దివసమూరో చిత్రేయాః నిర్వర్త్యయాగసంరక్షణా

యాకల్పావేమసాస్త్ర
ర్థం నియమస్య మునిసమూహవర్గక్రియా... [illegible]
యత్నాత్ప్రసమాధినిషొగ్రశరీర స్వర్గ... నాయక... [illegible]
... సారసప్తం తస్మై సూర్యోదయకాలే ... [illegible]
... ధర్మాకాంప్తత ... మాసదిశః గగనాత్ ప్రాయ
... యా
లావణ్యలావణ్య ... పతత్ గాంభీర్యతరాణి
... మందుమూర్తి యాకలాపనిర్వాణా ... నేత్రా
బహుపదముల ... ప్రసవ ... తారా సమా
... [illegible]
... రాత్రించరాః మధ్య ... విమానతరాః
... తారవతి ... మాసయ
... [illegible]
... మునివా ... [illegible]
... తయాజ ... మంతదు ... బలని
... తయాత్మ ... నై ... సునామావం
మారయాత్మ విధి ... లతాదినిర్జాతా
... జాతి బహుళ ...
... భయమహాగమన ... ధనుస్సి ... మత్
... రామం ప్రమాణం ... యమ్మం ... చాలయి
... మస్త ... వరాంచలపం ... విధా
మహాధర్మరం సాఫల్యమకర్మః ... [illegible]

[illegible]ంతరము[illegible] తపశ్చచారనంతరమాసేష్యమాణా
నిశ్చయంతు [illegible] ఇత్యాపి లోకోపకారణాంగ్ డ
మహాస్త్రయాని ధనమావ్యాపంత్రాప్త్వానేవేత
తతస్సలక్ష్మణో రామో విశ్వామిత్రం విలోక్య సోము
నే అస్మాకం జనకః పంక్తిరథో ఆవాం సహోదరౌ
భవతాం [illegible] చెలకావిధాయ [illegible] అప్రేషయతాం
ఇత్యేపి కర్తవ్యాని కృత్యాని సంతిచేత్ [illegible] ఆజ్ఞాపయతీ
తప్పుపోపే [illegible] గాధిసంధానాకాసేయ[illegible]మవలో
క్య ఇత్యుమవాదీత్
సారామ [illegible] చితప్పుంప్యత్వం సఫలమాసీత్
[illegible] వతాంకృతార్థోస్మి కిం తు తపాఽప్యమమాపలో
నామపి [illegible] పవిమాంమరార[illegible]కార్యమేకం వర్తతే
మహాయ మిథిలాధిపతిర్జనకః కరోతి యాగం
తత్రైకం జపేశ్చాని సురాసుర గరుడ గంధర్వాది ప్ర
సిద్ధపురుషైరపి దుస్సాధ్యం శివకోదండమస్తి [illegible]
[illegible] తత్కోదండముద్ధృత్య సః
రసంధానం కృత్వాచేత్ తస్మై మహాంతరం సీతాఖ్య
కన్యాం దాస్యామీతి ప్రతిజ్ఞాం వ్యధత్త [illegible]
[illegible] సా సీతా త్రిలోకసుందరీ సర్వాంగసుందరీ అయో
నిజా తా లోకపావన సాధ్వీ ముక్తా తాం పరిణేతు
[illegible]

మిథిలాపురాగత్య విఫలమ
త్రైలోకపాః ధర్మధరాః మిథిలాపురాగత్య విఫలమ
నోరథాః భూత్వా జనకమహీపేన తిరస్కృతాః స్వం స్వ
పురం ప్రాప్తాః భూత్వా. మిథిలానగర [illegible] మాయం
హాత్వస్యం రాఘవచాపస్య మండపం వర్ణ్యస్వసితం.
ప్రాప యజ్ఞస్య [illegible] చం. జనకయజ్ఞవరయోర్జవ మారం
త్రిశిల మహోత్సవం. ఖ [illegible] యజ్ఞసీమా తత్రాసి
యువమోస్తంబం ధ్రుతవిద్యుత్వ కోసలకో [illegible] రామ
లక్ష్మణౌ మునిభి స్సహ మిథిలాపురం ప్రవిశ్య తత్ర
తస్మిన్ దివసే నారదాలసితం మహాసాలాప్య
కపాలహస్తాలతరమహాదార స్థలాన్ దేవదే
మహాదిజం తవ [illegible] పురహాల వరచయా
తుషకసుతం. నత్రిపయమారసుసుస్తత్య తదయ
హాసం. తత్వత్రాణి కుమత్రాయ త్రస్య [illegible]
విస్తృతం. సోయమస్యాః. భూత్వా విమానగచింతా
జాత్రా స్వా జో విస్తృతం మున రాజ రవా స్వయం ధీ
[illegible] స్సవత్రం. తతః పరివారమిత్రో మార్గవత్
తాం పాయయామాస. వల్లత్రం. తం. మహాయా పత్రి
కాం వారత్రం. గంగా ప్రస్యాయా మిత్రం. తం. సతరస్వ
స్వయంవారం. శ్రీరాఘవ మా ధనుర్భంగం. తం. మహాతీ ||10||

[illegible] తౌ దంతం సుమతి రాజా ప్రవృత్తిం సంపద
గత్వా [illegible] మిథిలాం పురస్య బాహ్యే [illegible]
[illegible] శ్రీరామాయణ [illegible] వృత్తాంతం
[illegible] తతో రామచంద్రం [illegible]
[illegible] తత్ర [illegible]
[illegible] మహా [illegible]
[illegible] మల [illegible]
[illegible] మా [illegible]
[illegible]
[illegible] విశ్వామిత్ర సహితో రామ [illegible]
[illegible]
[illegible] మిథిలా
[illegible] మల [illegible]
[illegible] విదేహ
[illegible] వృత్తాంతం [illegible]
[illegible] పురం [illegible]
[illegible] విధి [illegible]
[illegible] పుత్రం [illegible]
[illegible] సమర్పయామి [illegible]
[illegible] ఫల [illegible]
[illegible] ఫలం [illegible]

39 శ్రీరామయోగదీపమ్

గుణాం భవిష్యత్ త్రిబవమఖాఖ [illegible] [illegible]

[illegible] వేశయత్ర్వ

స్వతాప క్షాశకం సువర్ణ [illegible] వేదవా [illegible] రాజపుత్రా

పునశ్చా నిం విలాస [illegible] వశావు [illegible] రాజపుత్ర

వేత్రా [illegible] [illegible] పాన్యయ సంధ్యురకమసౌ

పురుషసంతరవా [illegible] చంద్ర [illegible] [illegible]

సరాస [illegible] తవాం క్షేర్దభి [illegible] [illegible] ఛాయా

శాసనా [illegible] బాల [illegible] భూ

భూవి భూషితా స్పిం వాసం సనా [illegible] [illegible]

[illegible] లాస్యవ దురాసదా మవలబంధుర వకలావంతా

మవా బలస్య వ [illegible] బలా [illegible] [illegible]

చరుభూత్రా నిలింపపతిరవ మవా [illegible] రత్నాక

రజవగాం భిర్యసదనా [illegible] [illegible] లసకాంతి

[illegible] యమరాజ [illegible] [illegible] వస్త్రా [illegible]

మద్ధ వద్భవం సనా [illegible] [illegible] వివసాం దద్భవ మందిర

సమస్తరా [illegible] లసరా సంపన్నా [illegible] [illegible] పతయ

రాగమస్వాం తుర్యం తురంగమా [illegible] [illegible]

[illegible] తురంగ చమూ సమూహ [illegible] [illegible]

[illegible] సంతతి చే [illegible] వాద చారా [illegible] నమసం

యత్ర కుత్ర మాం వక్ర్య [illegible] తమస్

యది వీర్యం ప్రయత విశ్వామిత్ర ఉవాచ
పప్పు [illegible] విశ్వామిత్రో మిథిలాధిపతిం నిశమ్య
భూయాంజలి ఇమౌ మహావీర పురుషౌ రామలక్ష్మణౌ
అయోధ్యాధిపతేర్దశరథస్య నందనౌ [illegible] మదయుతౌ
చిత్రార్థం నిర్వహార్థం జనకాం జ్ఞయానాసలరా
ధన్యస్యాగత్య మామనుస్య త్రయాగతే సిద్ధాశ్రమపుర
విశ్వయజ్ఞ విఘ్నకరాణాం [illegible] విభావరీచరాణాం నిహత్య
సంపూర్తం తం సాఫల్యం కృత్వా భవతో సిద్ధాసిస్థితమాహే
శ ధనుస్సాం దృష్టుం ధనుస్సాధనమపూర్వం [illegible] ఇతి మయాకాస
సంత్రప్య యత్రాగమనం కురుత [illegible] ఇత్యేభాషత పత్సి
సంతేరి తత్రస్థితస్య శతానందో [illegible] గౌతమపుత్రమహల్యా
ప్యోమహాని [illegible] పంకిల రఘుపుత్రస్య రామస్య చరిత
మాకర్ణ్య అహమానందభరితాన్నిష్కృతి [illegible]
పురస్సరే తస్య భావిబాల్యదాయానిష్ఠితాయం [illegible] మచాం బా
యాః ప్రవృత్తాంతం రామాయ తస్మై [illegible] విశ్వేపస
మకరోర్జ్వ మహామాతుహల్యాపూర్వసానుమాసదిష్ట
ఇతి వదంతం శతానందం విలోక్య మౌనికం వేంకటా
తమసుతే తప మాతురాత్వరాం [illegible] సర్వం రామా
యస్య పదయుం రామాంఘ్రిర చరుభావేన తవాం

శ్రీరామాయణామృతము

[illegible]

ఏవముక్తే విధిజ్ఞస్య గాధేర్వాక్యం శ్రుత్వా తతో బ్రహ్మలోకపతి
స్తదా జనస్య మీ దేవపురం ప్రవిష్టః ధర్మాత్మా
వయోమాత్రం భృగుప్రపదిరేవమస్తు తం కేచిత్పృథి
వ్యాం తావదాభూత్ తా మహాభుజం స్వాధ్యాయం చిత్తం
దత్వా స మాత్రేణా నాస్య సమ్యవాప్య మగ్నః స్వయం
తారం కిల యే చిద్బ్రహ్మ త్వం సః బలాత్మనే
నాస్య పరిత్రాణం వర్తమానాశ్చ మే యా ఋషిమ
కృత్వా తేం తు దేవతా ప్రణమ్య సర్వదేవా జనస్య పుంః
వాదిత్రా వయి తాస్య జయ లబ్ధ్వా వరాయ మహాత్మా తదా
రెభ్య పతా పత్యాగ్యం తం తు మహత్ రామ మయా
మే ధనుః మహాత్మా
వాకస్య సేనా సర్వం గాధిసం జగద్ధర్మాత్మ
ప్రాంశ్చ స్వమాత్రం పరమ పవిత్రం వ్యజన లతాలవి
త్రం నిర్విష్య పారాఘవ బలం దేవ దేవ పుంజం దశనామం
పఠన్ స్వప్రేత్య నిజగాద తదుపరి రామ మహాత్మనే
దేవ సత్యమిత్రస్య పాదయయం ప్రణామ్య తదయః
జన్మ సుపారాధన సహస్రస్య దేశ బాలకాండే సప్తత్రిం
శద్వ సర్గః

45 శ్రీరామాయణము

[illegible]

[illegible]

పరిధావి సంవత్సరే [illegible]

లలాట [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

తతో భూతత్వరామం స్తుత్వా విశ్వామిత్రం పురోవత్య
తిశాలు సత్కారాంచారార్వి ప్రస్థాపయామాస దశరథ
నయనాభిమయోధ్యాం ప్రతీత్య చారాత్స్వపసరయాత్
మహావేంయా నాల్గుహ్యా [illegible] మధ్యే మధ్యే నది
నదస్య బాకేరారజ్జ్వదిద్ధ్యస పత్తనా మహాదినాంపా
విధ ప్రదేశాసతిన్ప్రవ్యసాక్షరవత మాభిగమ్యరా
మలమధ్యాహ్నా యార్గ్యం కుశల ప్రశ్నం జనకవిశ్వా
మిత్రాదినాం స్వమాచారం ప్రత్యుపయద్ పశ్చా
త్తోష్ట ఫర్మమాసం దేవ తే వస్య కలయా మలస్య [illegible]
[illegible] వసిష్ఠ వామదేవాది పురోహితా స్సుమంత్ర
దిమంత్రీ భ్యాం సలాన్సుమిత్రా ప్రచోదితా భారద్వ
భ్యం ప్రారబ్ధైస్సా మంత్ర ఘోషవాద్యై గుప్తటగా
యుక్తైస్తాళ్ళకవందిమాగధగణైస్సహ ధురగం
ధర్వరథభటధనధాన్యరత్న మాలైన్ [illegible]
[illegible] [illegible] మధ్యే [illegible]
సతావనకతి పయదినా [illegible] నయంయా మధిలాపు
రం [illegible] మేతాం [illegible] పరివారాపత
స్సదశరథాభి వయ అంగ తద్వ బహు విధపచారైరా
నయత్వా రమణీయో పరాం రాయ [illegible]

దశరథోపి [illegible] విశ్వామిత్రో రామ
లక్ష్మణ [illegible]
[illegible]
[illegible] యుద్ధ [illegible]
[illegible] విధాయ [illegible]
[illegible]
[illegible] లక్ష్మ [illegible]
[illegible]
[illegible] తదనంతరం [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

పౌత్రాశక్తో ప్రణిపత్యాశీస్సారపయుం తర్వపదుం త్రాద్దక్ష్మక్
ప్రసాద్య వివాహం మహిమాం స్వద్రవ్యైః [illegible] జాపైయాం ధస్త
పశ్చాద్విష్ణునకస్యాత్ భరతో భూషితాం సీతాం సమానీ
య రామస్యాగ్రే [illegible] నిధాయ ఇదమబ్రవీత్
శ్రీరామచంద్ర ఇయం సీతా మమ సుతా తవ సహ
ధర్మచరీ [illegible] పతివ్రతా మహాభాగా [illegible]
[illegible] ఛాయేవానుగ
తా భవిష్యతి ఇతి సన్ స్వం తవ హస్తేనాస్య
హస్తం గృహాణ ప్రతిగృహ్య ... పదిత్వా [illegible]
పుణ్యస్థలాధిపే మంత్రపూతోదకం [illegible]
సువర్ణపాత్రే మహేశ్వరచ అగ్నిసాక్షిక [illegible] పపర్షుః పు
ష్పవర్షాణి దేవా సాధు సాధ్వితి సంతోషితాః జన
దుందుభినాదో తదనంతరం జనక భూపతిః లక్ష్మణా
యోర్మిళాం భరతాయ మాండవీం శత్రుఘ్నాయ
శ్రుతకీర్తిం సమర్ప్య వివాహ మహోత్సవం అకరోత్ రామాది
రాజకుమారాః పత్నీసమేతస్సంతః వశిష్ఠాది
భిః మునిభిః మాతాపితాదిభిః అయోధ్యాపురం ప్రవిశ్య
సుఖేన వసన్నాసన్

49 శ్రీరామాయణగర్భ

శ్లో॥ [illegible] త్వమేవ పరిణామయః వేదా వేదామృతకగ [illegible]
భి [illegible] [illegible] పటువా [illegible] దమరుక మ [illegible]
దేమాదినా నావిధహా [illegible] [illegible] దిమాగధ [illegible]
పాత్ర [illegible] [illegible] [illegible] ప్రవరం [illegible]
నిపద్దె [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] వైయా [illegible]
[illegible] దివ్యత్రి ముని [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] వేదాచల [illegible] [illegible] విభావర [illegible]
గతే [illegible] విశ్వామిత్ర [illegible] [illegible] దశరథ జనక రామల
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] జనామ [illegible]
త్రం [illegible] జనక [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] కోటి [illegible]
[illegible] కోటి [illegible] కోటి ముక్త ఫల [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
వయినామాసి

[illegible] అథ [illegible] [illegible] తురంగబలా [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

కం॥ కతిపయదూరే గచ్ఛతి సతి మార్గమధ్యే ప్రథమతో మహ
ర్షిః విశ్వామిత్రః నిపశ్యత్సు తత్సు విశ్వామిత్రస్య సః తదా దశ
రథో వసిష్ఠం విలోక్య మునివరః [illegible] ఖగాః॥
[illegible] ఘోరతరం ప్రదక్షిణ [illegible]
తతో మృగాః॥ [illegible]యం తి [illegible] సూచ్యాని
దక్షిణ ప్రదక్షిణా వితభాషితే సతి [illegible] వరసూ
మోహోరాకా [illegible] గత్వా వసిష్ఠాది
భిః కృతపూజాద్యనంతరం దశరథః కృతాంజలిః సవినయం
న్నాం పృష్టవాన్ రామం ప్రత్యువదత్॥
భార్గవ ప్రవర పూర్వాభిప్రాయ [illegible]
నిర్జ్ఞయ విశ్వకర్మా తయోః [illegible] యోర్నేకం
పుత్రాయ ద్వితీయం విష్ణవే దదౌ త్రైనరాజాపనస్య
వస్త్రప్రభావం బలాధిక [illegible]
[illegible] ఏకదా ప్ర
వృద్ధి [illegible]॥ శివకేశవయోర్బలప్రమాణం [illegible]
[illegible] పరాః॥ భూతవ్యతయోర్యుద్ధం
కల్పయామాసుః తస్మిన్ యుద్ధే నారాయణస్య
హుంకారమాత్రేణ శివధనుః స్తంభితం భూతో [illegible]
త్ తదాప్రభృతి పాస్పయోర్యుద్ధం నివారయిత్వా మహా

౫౦ శ్రీరామనగర్

దేవస్య బలాద్ధరి బలం మనిరే [illegible] మహాత్రిర విత్తయ
చం హరస్య ధనుర్ద(త్రా) దేవరాత్రాయ తం చాపం ధృ
ముం కరారితమయా ప్రోతం [illegible] విష్ణుస్య కేం
సుకరారితము యాం ఋచీకాయ దదౌ ఋచీకోపి మహ
సుశాసనం ఋచీకాయ దదౌ ఋచీకాపి మహ
కాయ దాదాత్ అహం జమదగ్ని దత్తం చాపం
సహ [illegible] యాజ్ఞే [illegible] త్రియ కులాత్
సహస్రవం ఋచీకస్య [illegible] తం చాపం మ
సుమహత్తరం తస్మాత్ర [illegible] యుద్ధం వాచ
జ్య [illegible] స్పసియ దత్త్వాత్ యుద్ధం వా
త్య పదత్

తత [illegible] దాశరథిర్మతి తవ [illegible] సారథిం
త్య [illegible] పత్రే ప్రమారోప యాత్వ [illegible] పరా
రు త్వం చాప్యార్హాత్ [illegible] విశ్వామిత్ర స్యబంధు
మత్వా [illegible] స్వయం భూపతా తిరసా రవ చాం
భువనే తి భ్రాత్వా [illegible] చాప కర్మ [illegible]
స పరశురామ [illegible]
ఇత [illegible] స్య బాహు బల మాకృ
పుష్పలం విధాయ [illegible] జమదగ్ని
శర సంధాన [illegible] మహారామయా ధ
స భవితవ్య మాఘం భవతా నమవ శక్యం వా

ష్ఠితపుణ్యలోకప్రాపణానిమిత్తభూతం సంవత్సరేష్వపి మాత్రేవ
చేత. [illegible] నాపేద్విష్ణోర్విహారశాలాగృహం పుణ్యక్షేత్రస్మరాం
పాదికాంక్షేణాం గమనాగం భువికి స్తురకేం వృద్ధామా పృథ్వీ
స్థితె సాధ్యాదయో తత్రాగ [illegible] త్రయగజపనవల్య స్తత్ర
[illegible] దాశరథినానిర్మితం నిత్యశ్రేయుతం జనపద
[illegible] త [illegible] [illegible] ముఖ్యస్య [illegible] స్తత్రాపి
[illegible] ముఖ్యరోపదకులసంపదస్సరా వలసాన్యతి పుణ్యభా
వం తత్రః కుశారథేర్నిర్వృత్యర్థమాత్మప్రాంజలిస్స
ర్వాదముఖం సాధిస్తాతిథి పుత్రేర్నిరోగభూస్తు ముదవరా
భం యేమయత్ర భవతాము వాక్యస్థిరస్థిరస్సాన్యపితిన్
దార్స్యవి [illegible] కల్యాణాసుణాద్విస్సుతింపుణ్యంతేని
లంపాం తత్వం సర్వలోకేష్వపూర్తిగాతేష్వనస్యరాం
వారి సుస్తుపాలనారణాం ముపాస్యనీకమారణాం పుష్పే
ఋషాదిభంజనం పతాదిజనసురరంజనం ప్రత్యక్షిత
నిశాచరం వదాన్యలయోసనాచరం దివ్యమంగళవిగ్ర
హవాసవ [illegible] తం భవజన [illegible] చయపాపజాతం
హం మూపుమ్రుజనకీర్తనయం [illegible] [illegible] ముక్తి సత్వే
నప్రాప్యప్రాయమిత్యవారంతాత్రీ తస్యాత్రేవయాని
జితాపాం. మహేతతే పరాంచవవేశతుక్ర మయా
ష్ఠితాని పుణ్యలోకప్రాపణాని భువంపంచరాముత్యరూపే

బ్రవీత శ్రీరామచంద్ర [illegible] పరశురామ వాన వసి సఫలం
విధాయ తస్య నిగ్రహ మానసం తరం దశరథం నాంత్వయ
తాత్యే వా జనక యంటా ~~[illegible]~~ పరశురామః వివద
ద్వసా రణ [illegible] మోభాగ్యం ప్రతి సన్నద్ధ రామ [illegible]
వయతి బహ్వాశి తదా వంశే రఘుః స్వశ పునరాత్రత
ముస్త మా ~~[illegible]~~ సత్యం స్వ పరివార [illegible] సాంకేతం ప
వాచ్య శ్రీభవాప్తి [illegible] తత్వ స్వకీయ పురమయో
ధ్యాం ప్రావిశత ~~[illegible]~~

అథ దాశరథయః పత్నీభిస్సార్థ మత్రైవ భోగానుభవ
[illegible] వర్తమానాః సీతయా ~~[illegible]~~
సత్రారామో [illegible] సదనేషు [illegible] భోగారం ఉపచర్య
వా [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] దివస [illegible] ధిన [illegible]
[illegible] సహస్రము [illegible] ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ [illegible] యున్న చంద్రకాలా సు సు
[illegible] సవర [illegible] లాసు [illegible]
[illegible] సుధా [illegible] దయర్ జీవమూ [illegible]
[illegible] పదము [illegible] నాధారయర్ [illegible] చంద
[illegible] సుధా [illegible] [illegible] వంపర్
[illegible] విష్ణు [illegible] భోగానుభవం భూసు

తాపి శ్రీరామచంద్రం సర్వోత్కృష్ట స్థైర్యవంతి మనస్వినా
నాభూత్తత్ర [illegible] జనస్య ప్రవృత్తిః కించిదన్యత్ర హాం
భావమప్రాప్య హాస్తాభ్యాం రామపరిచర్యాం కుర్వన్
లోచనాభ్యాం రామస్య దర్శనం పశ్యన్ కర్ణాభ్యాం
రామస్య వచాంసి శృణ్వన్ కరాభ్యాం రామాభి
గమనం కుర్వన్ నాసికయా రామస్య దివ్యమంగళవిగ్రహ
పరిమళం జిఘ్రన్ నేం [illegible] పదమపి గన్తుం [illegible] బహు
దంతపంక్తిః కృతమకృత్తైః రఘు [illegible] పాదస్పృష్టమధురం
[illegible] నావిధనిధు పదస్య [illegible] రం జయన్ [illegible]
[illegible] పంచధా యస్య
[illegible] న [illegible] నిర్మల జనేన [illegible]
యశోద్వారా నిలయస్య దర్శనం గోచరమార్గే ప్రసాదయ
త్వా సహయోగ్యస్య సభాజన పాదసంవాహనాదిభిః
సంతోషం ప్రాపయిత్వా సర్వధనమనర్థం బుద్ధ్వా సర్వ
స్వస్వమనోహారం రామం లోకాభిరామం దయాజ
పరామం స్వయమప్యుత్తమోత్తమ రామయోగ్యం
భవం పశ్యతస్య [illegible] త్రిశత [illegible] నాస
లాస్యదర్శనం [illegible] త్రిశత మాత్రమ్ః జనకాదశర
[illegible] ధృతి వేద ధృత కృతాం ముఖాసం ద్వమహామహోదధౌ

శ్రీరామాయనమః

ఇతి శ్రీమద్వేంకటదాసకృత శ్రీరామాయణే

బాలకాండం సమాప్తమ్

శ్రీరామ సహాయం భద్రుడు

శ్రీసీతారామభద్రస్వామినే నమః

తతో వం సమామాన్ హనుమాన్ స్తవం మహేంద్ర శిఖరాత్ప్లు
యమానః క్షత్వా విలసీతాయ తం పర్వతం చారణాచార్యం
వేదయిత్వా వృద్ధాంకమర్కటాదీన్ ప్రతిపత్య సీతారామ
లక్ష్మణాదీన్ మనసి ధ్యాత్వా పవనాయ మహేంద్రా
యత్నై శిఖ్ర సరాయణ శిం చనాయ నమస్కారం విధా
య పాదద్వయం దృఢస్తమ్భనారోపయిత్వా [illegible] కర్ణ
మస్త [illegible] నావస్థమయ్య హృష్ట్వా సంహ్యాకయే నాయధ్వజ
జానస్థాలసంవృత్త్వా వక్షమానశరరస్య [illegible]
[illegible] తేద్ధవిగమనేన మహాజవేనసముత్థాయ గగ
నస్థత్వేస్థిత్వా జాంబవదాదివచో ముహుర్ప్రతిపో
నైలచారః [illegible] వరుణాలయం లంఘయిత్వాలం
కాపురం ప్రవిశ్య త్రికూటే మిత్తాయ వాదివం సత్రయోన్
మియుద [illegible] పొతాన్ భాగ్యం వా సుపర్ణేనం వా ప్రవిశ్య
శోధయిత్వా సర్వత్ర దానా చేత లంకా వర్ణమయత్వా లక్షయిత్వా
రావణాంబు [illegible] ద్యాస నిత్యాగత సీతా రామాయణ వద్ధయా
మాత [illegible] వాసోభ్యస్య మతి [illegible] కల్పయిత్వా వివా
యసమాన్ కార్యం ప్రయచ్ఛా తదయోగరూప నిద్రా
తతః పాదపాః నతిప యద్దారం రమసుస్త్ర్యం వేగా

5 శ్రీరామాయనమః

స్నానానంతరం [illegible] పధికం బాంధవ్యా [illegible] గమనం పరమ [illegible]

[illegible] ప తత్ కించి [illegible] గమన [illegible]

[illegible] చక్ర [illegible] కబళిత విపాయ [illegible]

[illegible] కబళిత [illegible] కబళిత సమ

[illegible] దృష్టే అపిచ [illegible] మను [illegible]

[illegible] (ప్ర). [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

సుందరకాండమ్

తత్ తాం దృష్ట్వా గమనస్య దేవ నిరాలంబమార్గే మారుతిర్గ
తే సతి సముద్ర మధ్యే భూత్వా నిరుద్ధ భావే సకృష్ణ దర్శనం
అంజనానందనస్యాం నిరీక్ష్య మనసి అయం నిశాచరః
మమ ఆయునా వరోధం కరోతి తస్మాత్ తత్తు భేత్స్య
తి నిఖిల ~~త్రస్త్రా~~ [illegible] ద్యోరస్థలే హా ప్రజ్వలత
స్తు భూధరో నితరాంచ తత్ప్ర భూత్వా సౌధ్య సమ
హాస్య [illegible] హనుమంత మువేక్ష్య హా [illegible] వ త్వము ఖ హా
రయ స్తు మస్య మదియ ప్రాణం తవ బంధుర హాం
కింతు నాస్తి సప [illegible] త్వం కథమితి చేత్ పూర్వస్మిన్
కాలే సర్వ పర్వతాః పక్ష యుక్తాః సంతో భూత్వా [illegible]
లోకే సంచరంతి స్మ హా చార మివ అనిరీక్ష్య బుధయో
లోకా హా యమితి చింతయిత్వా [illegible] లానాం పతత్ర
ద్వయం ఛేదయిత్వా బ్రూతే సురనాయకః ప్రతి పురందరోపి
మునీనాం మాలాపాన్ [illegible] శ్రుత్వా [illegible] సు తీక్ష్ణ తత్కోటినా
చిచ్ఛేద తస్మిన్ సమయే తవ జనకః ప్రభంజన మాం మా
ష్య జలనిధౌ రపాతయత ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
తస్మాత్ ఛద్మాం పతత్ర యుగళ హానస్మాత్ త్వాయ్యే ఏకాసం
కించ మదీయ సహజ శత్రు సకర్షతి స్వంప్రతాస్య
త్వ్రా మహా తాయ హా సమ తేసో వాయుస్యం కుర్వ

తతః పూర్వం వదత్ తత స్నాత్వా మహాపుణ్య పవిత్ర భాగీర
థ్యా నిమఘ్నా నిమజ్య కృత్వా పితా ... తం గత్వా
చ్ఛయాయావా బాంధవానాం సనాతనధర్మ
... తివరుంతం మైనాక మవలోక్య హాసుమాన్
పర్వతశ్రేష్ఠ అవమానం దభరత్రాణ సర్వవధ
చరాన్ లబ్ధవాన్ స్వస్థయా దినకరాస్తమయాత్
ప్రాగేవ లంకాప్రవేశం కర్తవ్యమితి ... మా దుర్గ
పర్వతే సమారోహణమభిగమ్య పునః ప్రయాణ
రీత తస్యాస్తద సురసానామక నాగమాతా
సమత్ర్భవయుత్ ఆహారార్థం త్వరిత మర్గ ... తత్త తద్దా
... దశనాం మయా కృశాను తతస్తం భుజ
పాం భూమి దైవ వపనా స్వయంప్రాతా నసిత్తే బుద్ధి
తస్యాం ... విరాన్ సాం నివాసాని ప్రపాల్య
న ... భామిని జగదుపకారక స్వరామ స్వ
ర్ణం యామాలంకా ప్రవృత్తిం పురం ప్రవిశ్య
పుత్రీ మవేక్ష్య తాం పాత్రం రామాయణ విశ్వ
యాహ్యా ... తావత్సర్వంతం ... వస్త
ర హుతి ... బుం పం తం వాసుమంత మనాదృత్య

పవనగవాక్షం దశయోజనవిస్తృతమవర్ధయత్ అవర్ధయ
దంజనాసుతోఽపి లపనముఖం వింశద్యోజనవిస్తారం
సురసా త్రింశద్యోజనాని వ్యనక్ ప్రభంజనాత్మజస్తు
చత్వారింశద్యోజనాని, నాగమాతా పంచాశద్యోజనా
ని మరున్నందనః షష్టియోజనాని తతో విస్తృతమవర్ధయ
త్ ॥ బహుధా వ్యాపారితాః వరముఖబలాధిపం స్వస్వరూ
ప [illegible] మంగుష్ఠమాత్రం కృత్వా సురసాయాః వదనగ
హ్వరమావిశ్య తదయాంత్రాణి ఛేదయిత్వా నాసికా
రంధ్రాభ్యాం నిర్గత్య సురసాం ప్రతి ప్రత్యపద్యత
తపఖ భుజ్యాం తిరాసే [illegible] దాక్షిణ్యతి మాసన్నబ్రు
వత సుకసాప్పి కం పితాం గిభూత్వా భాను మహాప్రుర
ష మహాపరాధం [illegible] సహోత్వా మహాలంకా
[illegible] ప్రణుపద్య్యా స సర్వత్ర దశాః మహా మహా
యా వేత్రే యత్ని [illegible] లంకాపురం ప్రతి మహాసామ
గ్నచ్ఛతి [illegible] పక్షావాసరః, బహుయోనిశాచరాః
హానరాయం లంకామావిశ్య స్థితాం నిరస్య రావణబం
ధాం [illegible] ద్విమోచనం యాంత్వా మహా [illegible] పిప్పతి హానవాం కో
ధయిత్వా బ్రువత్ తనస్య దాంగ త్వ [illegible]
త్వాం శోధయిత్వా మాకొత్తె రఘురఘు [illegible]

~~[illegible]~~

మిత్రవదం త్రిషు లోకేషు కీర్తిం చిదపిత వాసోధన్యో
శ్రుత్వా గత్వా [illegible] యామోతి ప్రాత్వా స్వేచ్ఛాగమన
విహార సురసాం తదనంతరం వనాటు మార్గమ స్థాయ
హావేం దోం సేం వేహార్షమారయిత్వా సముద్రే వేష్టితే
త్రిలంబా [illegible] ద్రావవాతరత్ ఇత్తి మమ తత్ర త్రమే
టాచ తస్థితాం లంకాపురము ద్వయ్య హానుమా
వి తర్పయమ్మాన నగర మేతం జయతు సురాను
రాజా వమ సాధ్వివి తిష్టాతి అపి చ సముద్రదుర్గే
లంకాస్థితాం సాము దానభేద మార్గెర సాధ్యాం
దండోపాయేనాపి సాధ్యాం భవిష్యంతి వానరా వృ
మేతాం ప్రతి ~~[illegible]~~ మయా సద్య
నలనీలాంగదాదయః నేచిద్వేముఖ్యాః వానరాః
తత్ర గమిష్యంతి కేంతు దర్పితాః ప్లవంగాః
మిష్యంతి తత్ర తిష్ఠ యన్నాలక్ష్యంతే యత్ర వాయు
త్ర ప్రవర్తతే యత్ర మమ లంకాపుర ప్రవేశం
తస్య ప్రమాణం మాత్రమేవ కర్తవ్యం విశిష్య వానర
హాజా భారః రామ లక్ష్మణౌ సుగ్రీవే పశ్యా
రామలక్ష్మణౌ స్వకీయ [illegible] ప్రభావేన

సుందరకాండమ్

ఋష్యతః పురాణి సర్వపాణి తత్సల్లార్ధ్య లంబాద్రిమవతీర్య
పురప్రవేశాయ గమనమకరోత్

లంకాధిదేవతా దర్శనమ్

[illegible] యాధిదేవ
[illegible] లంకాపుర ప్రవేశద్వారే తదా
తా హనుమంతం నిరుధ్య హాస్యం గృహం లంకాధిదే
వతా [illegible] త్వయా విజ్ఞేయం మామభి [illegible] భూయ
సురాసురా [illegible] దయా [illegible] పురమిమాం
సప్రవేష్టుం ఇతి బ్రూతే [illegible] హనుమంతమతా
డయత్ హనుమాన్ సతద్వివేతాం లంకాం నిర్జ్యకబ
ళే [illegible] గృహీత్వా ప వి స [illegible] మానె సముష్టినావి
హన్ధృతేన ఘాతేన సా లంకా [illegible]
ఘూర్ణితి భూమావపతత్ తత్తర్ప్రభంజనాత్మజ
స్తేయం స్త్రీయం మత్వా [illegible] దయాం విధాయ ప్రసన్న
తాభవత్ పశ్చాల్లంకాధిదేవతా హనుమంతం ప్రత్యు
వాచ్య మహాభాగ దృష్టః సత్యరూపాః సఘ్నంతి స్త్రీ
యః [illegible] యదా మహాబలాధ్యో వానరో
అత్రాగత్య త్వాం హంతి వా తదా ప్రభూతి [illegible] లం
కానాశం భవిష్యతి [illegible] రావణాశ్చ స

[illegible]
స్త్రీరాజ్యపాలైః పరిపూర్ణం [illegible] మహామహాద్భుతం చకార సః । తస్య
సౌరాజ్యసాంద్రం మహిష్యం తత్ మహామహా చప్పరించుసః తస్య
వాక్యం సాన్వతం ఖలు వరరమవర్గలాన్ ప్రయాణాం తు
సేవాతరాత్సు సే[illegible] మహామాచపరరకం [illegible] తతః కపిపుంగ
[illegible] వః ప్రథమతః మహామహాదమారుష్యయుత్తవలం
సాదావరమృతిర్ లంకాయామా విష్ణురథాన్ తత్ర
మహాబలాన్ ధన్వాన్ ధానుష్కాన్ ఏకత్రవాన్ నానావిధకరః
వాలధరాన్ చర్మాంబరధరాన్ ప్రాప్య మతిమాంశ్చ
రాన్ చందనలిప్తాంగాన్ సుగమాల్యధరాన్ తత్ర
హారాన్ వాన్ కృతసమర్థాన్ నాయకాన్ వికారాకారాన్ భు
తవాంసాపరాన్ సైనికాన్ స్వస్థపరాన్ ధీయుతాన్ రావ
తవాంగాకారవరాన్ నియంతృన్ వారణాన్ నాయకాన్
వేదాధ్యయనపరాన్ రమణీయరూపవరాన్ నిర్మల
రత్నాభరణాన్ సాధకాన్ శుద్ధాంతరాన్ గృహం మందిరం
గరుడాగారాణి పుష్పాణి వాతాయనాని కవాటాని తో
రణాని సముద్ధృత్య ఇత్యాది వాసమంటపాన్ కాంతాగారాణి
ప్రమదావనాని లతాసదనాని చిత్రనికేతనాని భూగ
ర్భగృహాణి నిధయః తత్ప్రాసాదా[illegible]సాం దస్సు వనాధ్వనస్య
లంఘయిత్వా నాపశ్యత్ [illegible] మహీసుతాం తస్యాం ఘ
ర్మాంవాసం మహానగరోధితం స్థలం చతురంగులః

త్రాపి నాసిత్ర ప్రాప ఇత్యాది జగత్ప్రాణ [illegible] మహాంతః
ప్రహస్తనిలయం మహాపార్శ్వస్య సహితం కుంభకర్ణస్య
లయం విభీషణస్యాగారం మహోదరస్యాలయం పవ
అవస్య విరూపాక్షస్య విద్యుజ్జిహ్వస్య విద్యున్మాలి వప్రు దం
ప్రఘసశుకసారణాదీనాం [illegible] ఇంద్రజిత్స్వ వసం
ప్రవిష్ట జంబుమాలి సుమాలి రశ్మికేతు సూర్యశత్రు వజ్ర
యాణాం [illegible] ధూమ్రాక్ష సంపాతి విద్యుద్రూప
భీమ ఘన విఘన శుకనాస వక్ర శఠ వికట బ్రహ్మకర్ణ
హ్రాలయ [illegible] రామశత్రు యుద్ధోన్మత్తస్య
మత్తస్య ధ్వజగ్రీవస్య ఇంద్రజిత్ [illegible] మందిరాః సంయుక్త
హస్తిముఖ [illegible] కరాళ [illegible] శోణితాక్షస్య
[illegible] సీతామప్రాప్య [illegible] నరమృగ్యచింతయా
[illegible] యోజనపరిమితం రావణసదనం ప్రావిశత్

రావణాగారదర్శనమ్

తత్ర స సువర్ణమయ పుత్రాణాం [illegible] రమ్యాణాం [illegible] మాః
[illegible] సంతత [illegible] మహాజనాః
[illegible] నిలయాని [illegible] రత్నాని సంతతం [illegible]
[illegible] లతరక్షుపా [illegible] లావృకమరంగో
[illegible] గాంగేయ [illegible] మయా
[illegible] విరాజంతే
[illegible] తమస్తు [illegible] విరాజంతే

చందనకరువృక్షశ్చామహాశాల్యమహ్లాథ జాపకదేవకుసుమప్ర
ఘూపవాంయసాది సుగంధద్రవ్యాణి సమ్యక్సంతి కేంచిత్
యమంజరీ [struck] మఘనభూశి పుష్పకవిమానేషాంచ
శ్రోత్రేషు గంధసంఘరణ్య [struck] అంజనస్యై లక్ష
విరాజమానస్యది లోకవిద్రావణోరావణ [struck] సుయుత్తు
ఆస్తి తంరావణం పరివేష్ట్య దేవాసురగంధర్వదిదానవాది
స్త్రీసమూహమ్ముత్తాః కామవస్యస్య దామునే [struck] బంధమావ
ప్రాశంతికపికులతిలకస్తు స్వవైభవాంతశయమ
లోక్య అవమానస్య సవైభవము దాధంభూతాప్
[struck] విరాజమానోభవతి తథాభూతావై [struck]
రావణేంద్రోసౌ అతీవ దుష్టారతః దుర్నదినేత్రః గాఢ
బాధకః విలంవభ్యుష [struck]
పత్రితదుపాలుష్ట్రకబళమివలాంఛనాంవర్షుదంబాభవతి
కతిప్రయగాలవ్యంతమిత్యంవిచార్య దశవదనస్యస్వయ
సహప్రజాయః [struck] నిశ్చిత్య తాసుమధ్యేవ్యమండో
దరమపలకర్షితే తిభ్రమిత్వా హనుమాన్ పునస్త్వం
యాపమాస ధిక్కిదమమజనత్యార్ఘ భూతా
త్ తద్యమం గత్వా మండోదరీకేంతుపరామపత్తి
[illegible] స్వజాబ్సురనరోపమాః రామాప్యం మహాత్మః
తా పాంస్సి హాంసివాంసంగమిషాపమికేంతుసు

నైవాపశ్యత్తు రామేజా సమస్సౌందర్య పురుష స్త్రీషు లోకేషు
దేవగంధర్వ ద్యుత్త్రమ జాతిషు కోటివినాస్తి [illegible]
[illegible] తన్నాద్దుష్టుత్రీ రాముం లో
కాభిరాముం దానవవిరావుం పరిత్యజ్య తరసం సమాదితే
మబిరాభావం సకరోత్ పరపురుషం సభ[illegible] జతి మమ
దురభిప్రాయదోష మిదానీం [illegible] నాశం
కుర్వంతు సర్వ నాలింపా సర్వ స్వరోపి త్రైలోక్యేపా
నశాలాయాం ప్రవిశ్య తత్ర స్త్రీ సర్వ ప్రదేశాన్
నానావిధ పదార్థాన్ శోధయిత్వా సీతాం జగన్మాతాం
మనవలోక్య కం చ [illegible] కారం మారుతిర్మనసి తం మ
చింతయత్

సీతాదర్శనాభావాత్ ఆంజనేయ చింతనా

అవలోకితస్సౌం లంకాయాం ప్రవిశ్య [illegible] పార్శ్వ ప్రా
సాద ద్వారతోరణాది సమస్త ప్రదేశాన్ సావధానేనా
పశ్యం, కించ [illegible] లతా గృహేషు చిత్ర గృహేషు ఘూ
గృహేషు మయా శోధితాని పుర్వ్య మనస్యం దేవతాం
తాసు గంధర్వ కన్యాసు నిశాచర నారీషు గరుడాంబలా
సు మనుష్యాంగనాసు నానావిధ జాతిషు స్త్రీషు న
దృష్టా జనకసుతా రామజాయా లంకాయాం మస్తి
తి సంపాతి [illegible] రాన్న మవదత్ సర్వలో

క్లేషు జనకపుత్రీమన్విష్య ద్విషత్స్వపి క్షేంతు సంగమిష్యసమి
త్రివానరైరభ్యుపగం జాంబవదంగదాదిపానరాం
~~[illegible]~~ సీతాప్రవృత్తింతం శ్రోత్రప్రమితమ
సమదర్శనార్థం విలోకయద్భిర్వేయుః అకృతకార్య
ద్వివానరాం మమ ప్రవాచరాణాం ప్రవంగానాంస
స్తథానమువాప్య కేమితి సమాధానం వదిష్యన్ విచార
~~[illegible]~~ మం దర్శయిత్వా సీతాంనాపశ్యామ త్యబ్రు
వన్ప్రాయోపవిశం ~~[illegible]~~ వః ప్రాణాంస్త్యక్ష్యతి రామస్య సద
చారం విప్రలబ్ధోఽపి పంచత్వమాగమిష్యతి వా
త్రిమేతాం శ్రుత్వా చేష్యురత శత్రుఘ్నౌ కే ~~[illegible]~~ సల్ష్య
నైకాసుమిత్రాదిరాపమాతరోఽపి మరిష్యంతి తత
తేషాం [illegible] మస్తంసంద్రుష్య సుగ్రీవాంగద కుమ
తారాదివానరాంశ్చ సర్వే మరిష్యంతి ~~[illegible]~~ చారాణాం
~~[illegible]~~ తేషాం దురవస్థాం విలోక్య సర్వమర్కట
ఇలాశ్చ [illegible] పతితాః గరళం పీత్వా [illegible]
[illegible] అగాధసరిత్సు నిమగ్నాః భూత్వా [illegible]
[illegible] కంఠాలగ్నపపాశాః భూత్వా
మరిష్యంతి సర్వేషామపి నాశం ప్రాణాః సీతా

జీవితే బాధారణం లబ్ధ్వా సంతితపాశ్రిత్రామసన్నిధానంపు
తినగచ్ఛామి అత్రైవ వసిత్వా వాసప్రుష్టధర్మమవలంబ్య
తపం కరవాణీయ ద్వా [illegible] వృక్షమూలే ప్రాయోప
వేశం విధాయ త్వస్తుష్టమనక్షుచరం ఇత్థం [illegible] మనరపం
చేస్య [illegible] మాంసాని ఖాదిష్యంతి మంసాదిశ్వగాః కా
కోలాదిమృగాః ఈ మూర్ఛశోయుకస్యనో అసమృద్ధి ఇ
త్యేవవాదాస్య [illegible] తస్యవాచనమతకతిపయప
ర్యంతం సమాలోచ్య పునరిత్థం విచారయామాస మమ
కర్ణాలగ్నాభాగాస్య జీవితో వృవమానిమభానిభావి
ష్యంతి మమశరీరవినాశనం నకర్తవ్యం తద్వ్యతిరేకం
కర్తవ్యమితిచేత భూవివరాయసా తాత్వార్త్వర్తమ్ధవనిం
కాన్యం వా రావణస్యోత్తమాంగానిగృహీత్వా లంకాం
ము [illegible] త్రికూ
టపర్వతే సహోత్తమాంగాని [illegible] రామాయ దద్యాదిత్య సమ
ర్ధశోభిదేయం వా ఇత్థం విచార్య రామానుగ్రహో
రావణస్యాశోకవనం [illegible] నిర్ణయ్య ప్రాకారాత్పు
ప్లవే
శ్రీ సీతారామ [illegible] హనుమత్ప్రమోదవనప్రవేశమ్
శ్రీరామసహాయం భవతు శ్రీరామ
ఇత్థం తీర్త్వా ప్రముదావనమాసాద్య తత్ర నించుక్క

ధకపిత్థ బిల్వ జంబూ జంబీర పనస తింత్రిణీ వకుళ
జంబూ కోశామ్ర పున్నాగ చంపక యుక్తకామా మృజా
పాటలాది నానావిధానేక వర్ణితేషు తరుషు నిఖిః
శాలతా ప్రసూన పల్లవ పల్లవ తరౌ రక్తారక పృంతశలా
ఫలావళీ మకరందార్ద్రీకృంచు చుక పికమయూర శా
రికా పారావత దివ్యపక్షి సంఘాద్ బకచ బలాక కోయష్టి
కమరాళ రథాంగ జలే భుమిశితపాసారార్త్రేషు కాసా
రేష కుముద పుండరీక కుంభీరా మము దిందీవర సౌగంధిక పు
ళిక కోకనదాది పుష్పైశ్శో సంపృశ్య వాసమానే దివ్య
సాలావృక ఘరవహంస హంసతరసు సాఖ పదాదిస్త్రా
జంతూన్ విడావయద్ కాకఘూక బలాకాది
పశింగాళి సుత్తా పయద్ మధుపతానాం గీతా
ప్రతి ... ప్రసూనాని ఫలాని భుజంగ్ నిర్మల
జలా పేతా పగాన్ విలోకయద్ గామం గామం ప
స్మిన్ ప్రదేశేషు పత్రపూరకార మధ్యే సంస్థానే స్థ
మూర్తే పహాకి ఏకకర్ణి ప్రముఖా యుత సర్వజా
తాహారాశ్రపుసినాం మధ్యే స్థితాం సీతాం దదర్శ
హనుమంతః

హనుమత్సీతావలోకనము

పీతాంబరధారిణీం నిగళపాశబద్ధాంగీం తాం

నం, రామానుకర్త్రాం (త్రి) లోకపావనీం, సర్వాంగసుంద
రీమ్. యానిజారత్రాం ఏకవేణీధరాం ముగ్ధాం సంతప్తాం
సీతామవలోక్య కపిప్రభుర్మనసి విచారయామాస
అనేనారామేణ భార్యాం కిముపక్ష్యం ఇయం పార్థివసు
తాపవభవితవ్యం మత ఇతి చేత్ రామేణానధితా
నియుక్తానిభాం [illegible] త్వే తస్యాస్సర్వం
కేషు పూర్వస్మిన్ తయా [illegible] యాన్యమా
కనిరోక్షాంతయా తానిభూ [illegible] మండనాన్యత్రనసంతి
సంప్ర [illegible] త్వే తస్యాః శరీరమానిచూపా
నిరుపం [illegible] తత్రనసంతి తస్యాః రామజా
యాపవభవితవ్యం అపిచ రామరామ ఇతి వదం
పదర్పదతి అతః కారణాత్ సీతాపవభవితి భాతి ఏత
స్యైన [illegible] పదవీవిరోధం [illegible]
[illegible] దండకావనవిరోధం జనస్థానేఖరదూష
ణాది చతుర్దశసహస్రం చరాక్షస [illegible] కబన్ధ
బంధం కిష్కింధాయాం వాలివధం వధిరామం
వాన్యమధ్యచారః
కించ మహాభాగ్యం ఏతత్ సాధూ జ్ఞమయుష్మత్
ఇత్యపి దాశరథిక్షు వచాని దుష్ప్రరాజికృతత్వాన్న చరిత్రే
పినాచ్యర్థం రామస్య (త్రి) లోకాజనధికారప్రాప్తిం

తద
ప్రపాయ
త్ర
రా
వి
ల
వన
ప్రవృత్త
మవృత్త
తత్పప్తి

ధృతవంతౌ ప్రధానం వా సీతాప్రాప్తిః ప్రధానం వా [illegible]
మతిత్వయది త్రిలోకసామ్రాజ్యాధిపత్యం త్వయా [illegible]
[illegible] కం సీతాప్రాప్తిరితి మంతవ్యము ఇతః పూర్వం [illegible]
తావియోగజనితరామదుఃఖ [illegible] మవలోక్య [illegible]
[illegible] పరమోదారః [illegible] జా [illegible]
[illegible] రామో మహాపూరుషః ఖలు [illegible] జా
నకీ వియోగమాత్రేణ న్యయుధ్యః ఖలు [illegible] ఇత్యభిధీయ
మానే ఇంత్వధునా సర్వాంగసుందరం పూతచరిత్రం [illegible]
స్వప్రాణేభ్యోఽపి గరీయసీం పతివ్రతాం [illegible] పతివ్ర
తాం తాం రామః జీవంతీ వా ఇతి సందేహః [illegible] భవతి
హృది అవేక్ష్య [illegible] లోకే రామస్య యోగ
పత్నీ సీతా విపన్నా ఏతాయాః యోగ్యనాయకం
మత్వా [illegible] [illegible] యోజయిత్వా చేత
సిః స్వకీయ సృష్టిచాతుర్యం ప్రదర్శయత్ రామ
సహాయకతా [illegible] స్వస్వ మనసి నిధాయ తాపి భూపుత్రీ
సుతరాం మేనాం [illegible] త్వాం [illegible] యాం జీ
తాం సా భూమిః ఏతావిభూషణం [illegible]
[illegible] యం [illegible] రామా భూపా
[illegible] సంప్రతాప్యత్రాన నసన్నిహితా రామా భూపా [illegible]
రక్షయంతా నప్రాణాత్ భూపా [illegible]

నాపి తాభూతా తాప్యపి భామ[illegible]లక్ష్మణాభ్యాం సంరక్షితా
సీతా భయంకరీణాం రాక్షసీనాం మధ్యే దుఃఖేతోపవ
తి మహాతే[illegible] సాపి [illegible] పతాద్రుశ స్వకుమారాస్సిః [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ఇయం ద్వరవహా కారకస్చుతురానపనోనిం
దితవ్యః కించకాకాలే పినిందితవ్యా దశాసతస్యా
చిత్రవర్ణా ద్వాం తద్ధిం బహుజనస్సవాప్యసంచిత
తమిం షవేనావాం జరిప్రోణిధిమివ ప్రవాసార్తిగం
గాజలమివ మూఢార్తస్సుధామివ ధ్వాంతార్తస్సా
ర్యప్రభామివ రాజాతురస్సంజీవనమివ సీతామదృ
[illegible]యం ఇతోపరి రామలక్ష్మణౌ సుగ్రీవాదివానర
స్సోకమహాం సర్వేప్యయజీవిష్యమిరావణాదిదుష్ట
నిశాచరసంహారం కరిష్యామితి [illegible]
[illegible] [illegible]యాం కయాం [illegible] సీతా [illegible] ప్రాప్నాం
ఏతస్మిన్ స్థానే సర్వదుష్టమృగాదిరావణాస్సుర
విద్యాధరాసురగంధర్వాదినాం తాభిర్వశీకృతా
[illegible]ప్రత్యగచ్ఛతి [illegible] చరంత్విసమా
[illegible] వద్దియం [illegible] ఇత్ర అయం దురాత్మా
సీతాం [illegible] ప్రతికూమతి వదిష్యతీవాని

సాచరమేతం ప్రతి ఇయం సాద్వారతృణం కేమ త్రి
త్రిరం దాస్యతి వా మయా వేదిభూమి తే సమాలభ్య
మన్త్రైరారంభ్య త్వాం శుభో వాంఛితం ఖా పత్రీ
నో భూతాత్వ ఆస్తే తదనంతరం జనకతనయా రా
జ్ఞా సమనంవిదిత్వా స్వకీయ...
స్వకీయో రుత్ప్రవయాః సర్వాంగాని స్పృష్ట్వా కేన సా
చయిత్వా శ్రీరామచంద్రస్య దివ్యపాదారవిందయు
గళం ధ్యాయంతీ సా ధ్యేసరా స వితస్య స్యాంతరే వ
హోపాత్తాద్య దశకంధర స్త్రీ స్తితాః రాక్షసాంగ
నాః ప్రేక్ష్య ఘోఘా త్రిజట వారిజటు విస్తా త్రము
ఖాంగనాః సీతాయా స్నావింతమమహాదృథసమా
శ్వాస్య ... ఇత్యబ్రవీత్
రావణాంతం సంప్రశ్న కాఙ్క్షస్తి యుక్తే వారాజన్ సా
ధా నా దా చతురహారయో నిర్భిః పిడితాశ్చ సీత
త్వామనాం నిశ్చిత్య స్వస్య ... రస్యరా మస
పోదారం సుబాజు ధ్వయం ... యశ్రీరామరావేలతి
వృత్తి నిరంతరము నాశ్చకం వ ... చస్సు నిథాన
వతే భువతే త్రిబు వ ... ప త్పు ప్రావక
సీతాం నిరీక్ష్య వేం సుందరి మామనావృత్య దీనం
ఖోర రాబవనిలయం ధనధాన్య వస్త్ర దివి పోస

మానవం రాఘవం వాంఛసి మయా ప్రేరితో మారీ
చో రామలక్ష్మణౌ యదా వా అపథత తథానో
చేత్ త్వాం రాఘవో సముద్రం లంఘయిత్వా లంకా
మేతాం నగ విపత్తింక్ అథవా అగత్య అపి మాం
జన్మ జేతుం నే
వ సురాసురాది సర్వ విశ్వ పురుష జేతా వాంక్ష
మనుష్య మాత్రో రాఘవో క్వ మది ఐశ్వర్యం మది
యత్ర భావం సమృద్ధ ఐరావత్ మామ శిక్షస్త్వ
దీత

సీతా వచాంసి

భూపుత్రీ తదయా ... నిరాకరణ
భావేనా నాస్తి త్వ పరాభ్యామి భూతాత్ వాస్తన
త్రేతాం పరిగృహీత్వా ... రావణ వదనగు వాం
భాదయ ... జగత్ప్రసిద్ధం వి ... సరం వి
వునా వారం రామం మాయా మృగ వ్యాజే నవం చ
యిత్వా జనస్థానం ... మామానియ ప్రేదం
వర్జయిత్వా ... స్త్రీణాం సమక్షం పరుష
వచాంసి ప్రసజసి రామస్య దృష్టి పథే లక్ష్మణస్య చేత
... విరాధ ఇవ ఖరా దియ ఇవ

37

యదాహా యమసన్నిధానం ... గతాస్స
వజాంయూస్త్వ యథా ... ఉనస్స
భూశ్శాస్యః పా పరాణాం జాయమాస్తు తథా
పవన్నితి త్వయా వుంత ... పాస్యః పత్నీ పదత్రి
రస్య రామస్య గృహేణోం మాం నేచుస్త్వం విగా
వాణీ తన్న్ పాపాతాశ్రి స్వర్గ మవ ... ంవా
చేసి శయన గారే లోకోత్తర పుర్మస్య పతితవా
నస్య రామస్య దత్త జాన యోమ వైపథానం పృథ
తాదృశ ... తాటవాం ... మనుజా స్తే
నేచంత్యాం పామాం గృహేషు శాయి నస్వప్నే రామ
శ్రీ వరబా యథా వాం సం బిం ... యథా సం వ
వాం చభి వాత థా టవాం రామ మవ వాం చా
తాప్యదృశం ... మా నృరం నేచ్ఛా మి ... సదా చారస్స
పన్నస్య బ్రాహ్మణస్య పేదము తో యథా ...
తథా వాం రామ నన్నస్తు ఘవాము ...
తనో త్ర్తా మా యమా ంస మృత్యు మనో చేతః
స్వప్నకాందరత్నవ వానెసోగ జన్మప పవినా
... ఇతి శప భాస్కరేణ నేపాతి రత్నవ బ
సిగ్గానా జలధి రిప ... నామరామ రిమ్యస్సి
పు పేమా పరి వాం చాం నివారయ రామపాద

సుందరకాండము 71

పతితాప్యసరసాం గత్వా క్షిప్రమేవాభియయౌ పునః ||

~~[illegible]~~

మత్రప్రవాసి దివ్యాపధిస్వరూపమివ రావణో సీతా పిత
వాక్యాన్యన్యా దృత్యాచంద్ర వసుసంగృహీత్వా వానిష
మా తిస్వం సర్వ యయౌ సీతా సన్నిధా సంప్రతి రావణ
ప్రత్యాధానప్య మావిహ దనాననం నిరుధ్య ~~[illegible]~~
తస్య వాక్యం గృహీత్వా దూరమాకృష్య వానాదక్రో
ధం నివారయతా వక్తుం సమావేశమేత్య న్యాయ ముక్త్వా
వివిక్తం బ్రవీమ్యహం కించ అహామచిత్తం కాంతాంప్రు
తియాచనా భవాదృశామత్ర మపురుషాణాం చిం
త్యం సౌందర్యనిధానానాం సవయమావసవత్యాం [illegible] ప్రత్యక్షం
స్వం త్వయ్యుత సవాన్యాః మయా పాకం రమయ విహా
భిన్నమంతి స్వభిన్నా దారమయేత సమాధానం బ్రూత్వా
న్యవారయత [illegible] తస్మిన్ కాలే రావణో సుగతాః వ
చ్యః హారిణీ సంజ్ఞా ~~[illegible]~~ స్వేతాం సమానుష్య తా భిస్సంజ్ఞా
భిరేవసే పురత్ప తతో రావణో విరూప్య కృత్యంకించిదపి
నాస్తి తనిర్విణ్ణో భూతా వీరమహాం నానాః ప్రమోభా
[illegible] పశ్యా తు ప్రభాలతస్స్త్రియః యుష్మాకం [illegible]
ర్ణమహాలంద దాపి దృవ్యమానా , తావత్పర్యంతం న్యయం
సీతా మమ హాధసంస్య భవేద్య విమారయేతి వదిత్వా
~~[illegible]~~ మనుష్యదండతాడితమక్షరద్వేసదనం

71

37

శ్రీరామాయణగద్యమ్

యాతః పస్పత్రాత్ సాంత్వనాః పక్షే మమ శ్లేషచా
సత్యప్రభావం కల్పయిత్వా శ్రీ మత్సన్నిధానే [illegible] ప్రభా
వం సంధానం విధాయ [illegible] సామదాన [illegible] స్వతంత్ర
తి బోధయిత్వా పూలకరవాలాదిప్రహారం వా య [illegible]
[illegible] కరాళ తత్సాధనా నిప్రదర్శయిత్వా సా
ధ్వస [illegible] మాజనయత్

భూపుత్రీ తాసాం దుర్వ్యవహారాత్ [illegible] సనాథుత్వ వా
నిశాచర్యః దమయంత్యాః నల ఇవ సావిత్ర్యాః సత్య
వ ఇవ సీతా మత్యాః కపిల ఇవ లోపాముద్రాయాః మం[illegible]
స ఇవ సుకన్యాయాశ్చ్యవన ఇవ రామ ఏవ స్వామీ [illegible]
తుస్స్వైహి రామం పతిత్యజ్య పరపురుషం న స్వ
[illegible] యుష్మాకం భరిడితం రామ పత్నీ [illegible] త్వ [illegible]
[illegible] యుష్మాకం కరవాలాదినా ధైర్యం నగమ
మిత బహూపి రామ సన్నిధౌ యన్మే నివచాంసి రావ
ణాంవి [illegible] ప్రముదావనం ప్రావిశత్

త్రిజటాస్వప్నవార్తా

ఏతస్మిన్నవసరే త్రిజటానామ రాక్షసీ నిద్రా
యామ్ స్వప్నముత్థాయ నిశాచరీభ్యః స్వప్నవృత్తం భో
[illegible] పురుహోదితస్య సీతాం మా బాధయ మాం భా
య ఇదానీం మహద్భయం కరిష్యమాణాః [illegible] యత

సుందరకాండము

వదామి [illegible] తేష్వప్యహం శ్రీరామచంద్ర [illegible]
త్రికం [illegible] శ్రీరామచంద్రో లక్ష్మణో సహ
[illegible] వలక్ష్మ ప్రసూనమాల్యనశ్వేతాంబరాభిధృతో
దంతి దంత నిర్మితాం విమానయ సగరాం మహారాజపాదా
నోపేతాం శిబికామారుహ్య లంకాపురమాజగామ [illegible]
జనకాత్మజా రవిణా ప్రభా యథా తథా శ్రీరామచం
ద్రమభజత్ అపి చ రామలక్ష్మణౌ సగ [illegible]
చానత్రిం ఇయం భూసుతా సముత్పత్య రామస్యాంకే [illegible]
విశేష పుష్పవర్షం [illegible] చాపస్యుత పేటికా సీతాలక్ష్మ
ణ సహిత [illegible] రామం ప్రహితాత్మ వలక్ష్మ దంతావళో
లంకాపురో పరిచచార [illegible]
[illegible]
ఏకస్మిన్ పర్యాయే రామస్సతయా సహ గగ వలక్షుపి వర్ణ ఫలక
యుతం స్వేతాం గజమారుహ్య లంకాపురమా [illegible] జగామ
కించెకాపారః శ్రీరామస్సీతాలక్ష్మణాభ్యాం సత్ర
భాస్కరదీప భాసమాసమానం పుష్పకవిమానమారుహ్య
ఉత్తరాశాం జగామ్ రాఘవస్య విజయముత్తమవలో
కితా మయా స్వర్గం పాప్తా త్వం భారవ [illegible] రాఘవస్య
రైశ్వరాజ్ సైర్వాజ్జేతు మసక్త్రా స్వత్సమితి గజయతే [illegible]
[illegible] పశ్చాత్ [illegible] తమాకర్ణ్య
తే భూ [illegible] పుష్పకావతో వర పుష్పమాలా [illegible]

శ్రీరామాయణ గద్యము

రక్తవస్త్రాక్షి ధృతా ఖ శకశత్రైలాభిషిక్తా పృష్ఠే తేన స్నారా
వణం పుష్పకాత్ పతితం ముండం కృష్ణాంబరధరం [illegible] రాం
త్రియాం కృష్ణ మాల్యానులేపనం కించిదశనాన్ సహ
యుతం రథమారుహ్య తైలం పిబన్ హసన్ నృత్యన్ చా
ర పునర్దశాననః అవాక్శిరః పశ్చాత్ తత్ర
ముత్థాయ [illegible] చ దారుణం స్తోత్ర బహూని
రావణో నిపపాత దిగంబరః [illegible]
[illegible]
దురావాసనా సహితా [illegible] దుస్సహాం నిరయనిభాం
త్రిమహాయాం [illegible] వర్ధమానయుతాం [illegible]
స్త్రీ రావణః మూర్ఛ [illegible] చ
[illegible] కరవీరం పుష్పధారిణీ రాక్షసీ
[illegible] వాయుం [illegible] సమస్త దిశం కుంభకర్ణ
[illegible] చ రావణ పుత్రా వస్త్ర తైలసిక్త శరీరాః తైల
పిబన్ ప్రసన్న [illegible] మేఘనాద [illegible]
రం ఘటకర్ణ [illegible] రుహ్య [illegible] ప్రతి
యయుః ఏకో విభీషణః శ్వేత [illegible] లతాం తత్ర
స్థితః శుభ్రాంబరధరో ధృత [illegible]
[illegible] ఇతి స్వప్నం చ [illegible]
సర్వాః రాక్షసీః [illegible] భయభ్రాంతాః త్రిజట

సుందరకాండము

రామాంగుళమున రాఘవం ప్రతి సీతాయం ప్రాంతనా
తతో రసాతవయం స్వస్యమనసి ఇత్థమచింతయత్ మా
ప్రతావత్పుర్వం తం రామ సమారంరత్యు పో తుర్వపు
యాం బిత్రాయతే మాలకేయా రామలమ్మునో మారచీస
భక్షితాకింవా యదావ్వరాఘవా వస్త్రసన్నసంవిధా
యతాపసవృత్యా మాన్యాం కింవా మమ ప్రాణేశో రామా
మహా బలాఢ్యం విరాధమువధీత్ చతుర్దశ సహస్ర దను
జాన్ ఖరత్రిశిరదూషణాన్ సమారయ దేకాకీ వల్లభా
తేన తస్యాద్వాశరథే సుమహా బలః రాఘవ సంప్రహా
విజృంభితే సచరాచరం త్రైలోక్యం మమ వహ్నిరత్న మాత్
కావహేద్వ ఝానా జ్ఞాన లంకాస్థితా నాంరాక్షసా
నాం నిబర్హణం తస్య నాశకస్య తస్మాద్రామో నా
సమర్థః కించ రామో మమ మనోహరః సుత్రితే జన
రత్నౌ దేవా దురంధరః కరుణా సముద్రః నిరంతరాధ్య
వృత పవిత్రః శరణాగతం పరిపంథి నమపి రక్షేత్ తాదృశః
పురుషోత్తమః మమ భాగ్య సంక్షయాదవ
సం నాకరోత్ ఇదానీమహం మశేషకల్యాణ గుణాకరం
రవికులవనధి నిశాకరం మమ మనోహరం సుకుమారం కౌస
ల్యానుమారమత్ప్రుజన నజి విష్ణోన్నమి రామ విరహాగ్ని
కరాం త్రేయ స్మరతి తిభాతి సజ్యోషం తేపాతాన్యం జలా
స్త్రి విష పాషాణ మరణ సాధనాని మమాలభ్యాని

శ్రీరామాయణసంగ్రహమ్

అనన్యదేవదేవేశో భూతార్థ శిరోమహార్హే శంభు ప్రావృ
రామాయణే లలితవృత్తేన శ్రీవాల్మీకి మహర్షిణా
హా ప్రయత్న [illegible] కృతావ [illegible] కోసలాన్ సుమిత్రా
రామలక్ష్మణౌ స్మారం స్మారం రురోద తస్మాత్
దైవవశాత్ సీతాయాః స్వప్నభూమౌ [illegible] నారు
హోరణ్య [illegible] దయా [illegible] వినారావాత కమల
వాతవాస్పురద్ పింగళా హాన్య [illegible] బగం
జటిన్యై ప్రభాతే తాని శకునాని రామం [illegible]
పురతో [illegible] స్థితం సీతాయై [illegible] దయద్ భర్తు
గమన సన్నిహితమవ సీతాయాః పరిభావం పర్యేప
సతత తస్యాః వచనం రామవిముక్తః రాకా చంద్రప్ర
వరాజ

హనుమతో విచారః

[illegible] తదా స్వమంజనా సుతః సీతాయాః దుర్దశాం
రావణాస్య దుర్లభ యం సీతాకృత వణాయరా భర్త
త్రిజటాయాః స్వప్నం [illegible] భూపుత్రీ విలాప
సమాలోక్య మనసి తత్ విచారయామాస [illegible]
హా హా సీతాయాః హాతి పుత్ర్యం నిరుపమానం
తథ ప్రభావోదృష్ట్వా దుర్గచేః స్వరాసురాజే
సర్వలోకకంటకం మనుజాదనం దశాననం తృణీ
కృత్య రం కుత్సా వేనా హా దిది యం భూతనయా ఆ

సుందరకాండమ్

సర్వం మాం వర్తత్సు మసాస్వ ఏవా ద్రష్టుమసౌ ఏవ రామానికటం
త్రకమేతాం సాగరం సాగరం కృశ్చ భూతో ఘవత్తత్ర ద్రష్టా
సంప్రతి సా ధీవమేతాం సాంత్వయితుం మార్గేకః
అనయా సంభాషణం [illegible]ంచసత్యాష్ప్ర త్రప కుర్తభ[illegible]ము
తి భాతికుతఇతి చేదియం దేవదినేషు తా[illegible] పతి సారా
మేణా[illegible]వా ఘకైత్తేస కణ పుత్రప్రాయేణాలక్ష్మణేన
వా వినా [illegible] ఇతరేణాపం సాకదా పిసభా
షతే తసాం దిదానం కింకరోమి ఏతాం నిరక్ష్య సత్వ బదా
పయిత్వా రామసన్నిధానమగచ్ఛం యది ఇయమధునా
ఏవ ప్రాణాన్ త్యక్ష్యతి కించ రాఘవో మాం ప్రతి వా
[illegible] మారుతే [illegible] సీతా త్వయా దృష్టా తాఖలు
కిం కిం సందిశతి ప్రక్ష్యతి [illegible] తదా సంస్థితామపస్యం
కిం తయా [illegible] సంభాషణామమనాచలదితస్వ
దేయమానసంతుష్టభావేత సంభాష[illegible]మనరవ
మత్సస్త్రవాణాన్ని కల్పయిత్వా సంతోషో దయకా
రక్షోస్మి యది రావణాసంవరాసంతరం రామస్సీతా
స [illegible] మా వేరకాన్ స్వమే కాటిల్యం జన్యేత్వా
మాం వంచేక ఇతి భావిష్యతి [illegible] మానసభావేత్వా
శ్చబాధాజేని[illegible] ష్పతతి మత్వా సంభాష[illegible]
జానకీం ప్రతి సంభాషణాద్విన్నమకరవం యది సామైథిలీ
మాం రావణ ఇతి భావిత్వా [illegible] దరణామపాధ్వనిం

37

కురుతే తం శబ్దస్సహానవర్త్యార్థాంత్యేస్సః విద్రాయణా [illegible]
ముత్రాయ శత్రుం గత్వా రావణం ప్రతినివేదయిష్యంతి
తస్సరాక్షః ప్రేరణాత్ప్రాప్తానాః [illegible] శతసహస్ర
లక్షా [illegible] సంఖ్యాపరిమితేనాం యాస్సంతియుద్ధార్థం
తే త్రాచార్యేష్వస్య మాంచరిష్యస్యన్నికింతు జయావహ
యతోఽత్ర విధిస్సమస్తాద్భవామేవ జయశ్రీ [illegible] మి
వార్త్యమాత్రనిశ్చయో నాస్తి అథవా జేతాస్మిచేదపి
పంగరపరిత్రమాత్మ్య దస్సాగరావతరణం మయాస
త్కలివా నవానాస్వా చైరాయాధనే మరణం వా
బంధనం వా మయాఖ్యావితం వా యది పునస్సాగర
లంఘనం వా లంకాప్రవేశం వా నరుం [illegible] స్త్రవంగ
స్సమావేషునరాప్తస్సిస్సమ [illegible] ర్థః నిడయ్యేద్ధాతా
[illegible] త్రిర్థం నార్థం సూర్యోదయే ప్రాప్తేయమావసస్సతి
~~[illegible]~~
తాదృశ్యః పండితం మన్యస్సం దేశహారైరుపమానముహాంస
భవితవ్యం సముద్రలంఘనం రామసుగ్రీవయోః కార్యం
స్సేతావలాఘవం సాక్షస్కాభావమాప్నుయుః కథమితిచే
త్పురత్రః పవిత్రవంశవారాంత్రః కార్యేన వదితాప
విశ్వాససంకల్పయిత్వాప శాబ్దే [illegible] త్రియాస
తయా విశిష్టే పయామాప్త బ్రువేత్.

హనుమదుపన్యాసః

అస్తి సరయూనదీతీరే కోసలదేశే కాంచనసరోజఖండ సమృద్ధ
వైభవోపేతా ఽ తా నగరం. పర్యపాలయత్ దశరథో నామ
కోసలరాజా. తస్య రాజ్ఞః రామలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నా
ఇతి కుమారాః చత్వారః. ఇయమస్తి తేషు జ్యేష్ఠో రామః. పి
తృవాక్యపరిపాలనార్థం సీతాలక్ష్మణాభ్యాం దండ
కారణ్యం ప్రావిశత్. స రామః జనస్థానే స్థితవతి
తస్య భార్యాం జానకీం రావణో నామ కశ్చన నిశా
చరోఽపాహరత్. తతః శోకసంతప్తస్య తస్య మిత్రలా
భాకం [illegible] శైలాపగాకారం తారాది సమస్తప్రదేశ
శోధవిచిత్య సుగ్రీవాహ్వయం వానరనాయకం. ఋ
ష్యమూకే దృష్ట్వా తస్మై వాంఛితం వాలివధం కారయి
త్వా సుగ్రీవాయ వానరరాజ్యమయచ్ఛత్. సుగ్రీవోఽపి
సమర్థానేకప్లవంగాన్ దశదిశః ప్రతిప్రాహిణోత్.
అత్ర హనుమదాదిభిః [illegible] సత్రా నిర్గత్య దక్షిణాశాం
ప్రవిశ్య సంపాతివచనేన ప్రేరితాన్ వీరముఖ్యాన్
మహేంద్రగిరావుత్థాయ సముద్రం లంఘయిత్వా లం
కాం ప్రావిశత్ ప్రత్యూషసన్నసరావణకామకరవన్యతోపరి
సీతాదర్శనలాభః. కదా భవేదిత్యవాదత

సీతాభిప్రాయః

జనకతనయా తాని వాక్యాని శ్రుత్వా పరమాశ్చర్యం

లబ్ధ్వా ప్రశ్నాం దితాసహ మూర్ఛాం వంతయా [illegible] సుపరిదీర్ఘ్వా
మహత్త్వం మహారూపాస్థం ధవళాంబరవేష్టితం [illegible]
[illegible] దదనిభాననం వాయుపుత్రం దదర్శ
మహలాక్ష్య అవమానిమాచ్ఛర్యం మహారూపం నవద్ధ
భవతి మమ కరారామాత్రింగనం చేత్రేరాముదర్శ
శబ్దత్ర [illegible] వశాం రామకుశలశ్రవణం మనోరామా
సుప్రత్యక్షం నిరంతరం కాంక్షంతి అస్మాద్రామదర్శ
భవితవ్యం భయంకరం స్వప్నం దర్శనమకుతాదృ
ఇత్థం స్వప్నం కేం వా స్వప్నే వానరావలోకనం [illegible]
నాశమితి శాస్త్రం వదతి తస్మాదేతద్ధి స్వప్న
లం చాపి లక్ష్మణసుమిత్రారామలక్ష్మణౌ [illegible]
మహాన్ మహిమహాభూ [illegible] దిత్వా [illegible] కృత్వా ప్ర
శ్నసిద్ధి మాలోచయతే రామవియోగార్భ
వతావత్ప్రక్షం తంమమనిద్రా నాస్తి జాగ్రదవస్థా
యాం స్వప్నం నాస్తి విష్ణుతి ఇదానీమేతత్సకపినా
తం రామకుశలం సత్యం భవనీయమితి [illegible]
సర్వాధారం వైశ్రవణం మంగుణానాం ఇంద్రం సురేంద్రం
సామతిం బృహస్పతిం కమలభాం ధవం ఛాయా
వంప్రార్థయామీతి మమహరపత్త్య మార్థవభాగత్ర
తదానీమంజనాసుతః ప్రత్యాశేన హృష్టో జ్ఞానయుతి

సుందరకాండమ్

లబ్ధ్వాజ్ఞానేన సహరామో బుద్ధ్యహ్యా పుత్రస్తేమేనాస్థితః
[illegible] అహం రామస్య సందేశహారః స్సుగ్రీవస చివ [illegible] స్స
మీరకుమారః కాసతేయం మజ్ఞాయాం గతోస్మి కింతు
త్వం కా తవ మనోహారః కః జనకః కః రోదనస్య
తుః కః సురూపలావణ్యాదిభి స్సురాంగనా ఇతి
మన్యే కింతు భూస్పర్శనచారిత్వం బుద్రావ స్వేదబిందుప్రా
వాహచేష్టాభిర్మర్త్యాంగనా ఇవ భాసి [illegible] తస్మాత్త్వం
వదవృత్తాంతం మమాలాఘ్రుం మాన్యవిద్యాహ పయోత్సబ్రవీత్

తతస్సీతా సమీరకుమారం ప్రతి పావనాటు
వద ~~[illegible]~~ జనకకుమారీం దశరథస్య స్నుషాం రామస్య
ధర్మపత్నీం వేత్థ త్వయా ~~మమప్రాణేశ్వరో రామస్సమిత్రే~~
~~ణామయాసా [illegible]~~ జనకస్య దశరథస్యాజ్ఞాం పరి
గృహీత్వా మమ ప్రాణేశ్వరో రామస్సమిత్రేణా మయా సా
కం దండకావనం ప్రవిశ్య మునిభ్యో అభయం దత్వా విరాధ
ఖ[illegible]రదూషణాదిరాక్షసాన్ మారయిత్వా [illegible] జనస్థానే
స్థితే సతి రావణో యం మాయామృగవేషేణ మమ భ
ర్తారం వంచయిత్వా మాం [illegible] మపహృత్య [illegible]
రాగారేచత్రాస్థాపయత్ తదారభ్య చిరాపారదేహా
సంస్కారాదివర్జయిత్వా ఆశ్రయమద్యశ్చేదుఃఖాం

37

ఋషిణా విమానిక్రిష్ణోక్త వదత

హనుమాన్

తాని వచాంసి సంవదతా నానకస్య సీతా ప్రసన్నచిత్తా

సీదతి వృక్షమవరుహ్య ఆగచ్ఛ సా సీతా తంనిరీ

జనకతనయా సాధ్వసభావేన చలితశరీరా

మాయా పరివ్రాజక రూపేణ జనస్థానమాగత్య

ప్రహర్షకారకం పశ్యే ఖలు ఇతి తత్ర్వం పున

రాకణాదనస్య [illegible] మసన్నిధానం

గచ్ఛ మా [illegible] గచ్ఛ [illegible] మం తవేతి బభాషే హనుమాన్

నపి భయం ప్రాప్య ప్రసన్న [illegible] లాలపాకాం

య [illegible] సకర్ణ్యయం స్త్రీత్వయితు వా మాతః నా

రాక్షసో [illegible] దాసోహం రామస్య మయి విశ్వాసం

స్థితిప్రాప్తయా [illegible] తతస్సా మైథిలీ కపిం ప్రతి

వ[illegible] యేన భయం ప్రాప్నోషి తవ ముఖావలో

కనేన నం దేహ్యవతి [illegible] త్వం యథార్థ

స్సీయది త్వం ఘవతు [illegible] తు సమాచా

రం పృచ్ఛామి నేమితి చేద్రామలక్ష్మణ [illegible] కాయో

ని హస్తపాదాద్యవయవ ప్రమాణం రూపసౌందర్య

వర్ణనాదికం మహ్యం నివేద్య ప్రయసి యది హస్తేన

రామదూత ఇతి విస్రంభయామి రామలక్ష్మణయో

సుందరకాండమ్

రఘునేషు స్థితాని సాముద్రిక [illegible] లాంఛనాని శ్రీ
[illegible] షు ఘ్నం స్సువసంతి. తావప్యస్య యది [illegible]
మాం నివేదయ రామలక్ష్మణౌ దినకరకులోద్భూతౌ వసి
ష్ఠశిష్యౌ పవిత్రచరిత్రౌ తావుభౌ రామ [illegible] లక్ష్మణౌ యో
శ్చ కపీనాం చ [illegible] థం సఖ్యమాసీత్ [illegible] ఇత్య
పృచ్ఛత్

రామాంగవర్ణనమ్

[illegible]

తస్యాః భావం జ్ఞాత్వా తాం జనకాత్మజాం [illegible] ప్ర
ణమ్య హనుమాన్ వాస్తవ సమాచారం విజ్ఞాపయా
మాస [illegible] త్వయా శ్రూయతాం. తావక వియోగానంతరం
రామస్సుమిత్రేణ సాకం జనస్థానాద్గత్వా వన
ప్రాంతం విచిన్వన్ [illegible]
[illegible] గామం గామం జటాయుషా [illegible] అగ్నిసం
స్కారాది చరమక్రియాః నిర్వర్తనానంతరం కబ
న్ధం మారయిత్వా శబరీ సత్కారం సంగృహ్య పం
పాసరోవర తీరే విశ్రమ్య ఋష్యమూకే సుగ్రీవస్య
[illegible] మకరోత్. తదనంతరం రావణాపహృత
కాలే త్వయా గగనాత్పతితాని భూషణాని వయం
[illegible] పరిగృహీత్వా రామాయాదామ. సః పురుషవరో
దృష్ట్వా తాని మండనాని విలోక్య రోదనం విధాయ లతతో

37

వాలినం హత్వా వానరరాజ్యం సుగ్రీవాయదా
సుగ్రీవోఽపి వానరచమూః సముద్వర్ణ్య సమస్తా
ప్రతిప్రేషయామాస తతస్తత్ర విశేషకార్యం తే ష్వ
మేకో వానరః జాంబవదంగదాదిభిస్సహ
మహేంద్రం దక్షిణసాగరం గత్వా ... ద్వీపే ప్రవ
యోపవేశం కృత్వా పునస్సంపాతి వచనాదుత్సా
నిధిం తీర్త్వా లంకాపురం శోధయిత్వా మహాప్రయా
సేనాత్ర తత్ర మహాన్తం ... సన్నావం సుగ్రీవ స
రామదూతః వాయుపుత్ర ఇతి విశ్వాసయన్ రామ
ముద్రికామయ్యర్పయ ... నివేదయామాస ... తత్వయా

[illegible]

[illegible]

సుందరకాండము

వేదాంతాధిపతివమనోహరాకారపుభత్రుం సంఫుల్లార
విందసుందరచరణతలయుగళం, నూరికరిపోహారుయు
గ్మం సింహమధ్యమం, విశాలవక్షం కవాటం పరిఘోప
మాజానుదీర్ఘబాహుయుగళం కంబుకంధరం ముకు
రస్నిగ్ధకపోలం చాంపేయలతాంతసదృశనాసాపుటం
ప్రఫుల్లసితాంభోజబంధురవిలోచనం శ్రీకారనిభశ్రో
త్రద్వంద్వం విశిష్టతులలాటఫలకం పున్నాగసలాటు
తుల్యశిర్షం నిరంతరదరహాసవికసిత పూర్ణేందువదనం
ప్రసూనశరమన్మథశతకోటిసుందరం ప్రావృడ్జలా
కస్నిగ్ధమేఘవర్ణం గంధసింధురగమనం సముద్రరాజల
త్రిజాసంపన్నం కోదండదీక్షాగురుం సురాసురాదిస
ర్వశరణ్యభూర్వందనీయపదాంబుజం కించ రామం కమల
బంధురివ ప్రతాపతేజోవాన్ భూమిరివ క్షమావాన్
బృహస్పతిరివ బుద్ధిమాన్ శచీపతిరివ యశోవాన్ కువ
లయబంధురివ లావణ్యానందకరః జలధిరివ గాంభీర్యసౌంద
ర్యః విష్ణురివ సర్వశక్తిమాన్ కించ త్రిస్థిరః, త్రిప్రలంబః,
త్రిసమః, త్రిషు స్తేషూన్నతః త్రితామ్రః త్రిస్నిగ్ధః,
త్రిగంభీరః, త్రివళీయుతః త్ర్యవనతః చతుర్వ్యంగః
త్రిశీర్షవాన్ చతుష్కలః, చతుర్లేఖః చతుష్కిష్కుః
చతుస్సమః చతుర్దశసమద్వంద్వః చతుర్దంష్ట్రః చతుర్గ

త్రిః మనోబ్రాహ్మణానుసారేః పంచవింశద్భిః ఊర్ధ్వరేఖ
[illegible] అష్టవింశత్యా దశపద్మైః దశవిశాలః
ప్రైః చతుష్కవాన్ షడున్నతః నవతనుః సత్యధర్మ
శ్రీమాన్ దేశకాలవిభాగజ్ఞః సర్వలోకప్రియః
తి ఘవతోభిరక్షతరం ప్రతిపదం తిమహాపురుషలక్ష
దినః లక్ష్మణోప్యేష లక్ష్మణో పూర్వజస్య
త్వైక సువర్ణవర్ణో త్రై వెంచిత్త ఫదైస్తే తవభా
తాపి పద్మంభోనాభిష్పతి చే దిమాంగ్రావకోత్త
కాలదినకరప్రభాభాసమానా మనర్ఘ్యరత్న
కాత్ర స్వరమయీం రామాంగుళీముద్రాముదాదం
త్తాజః

సీతామారుతిసంవాదః

భూతసమయం తాం హృష్టా పులకితసర్వాంగీ సంత
చాప్పపూరితాక్షియుగళా భూత్వా శోభనే త్రయా
రోపయిత్వా సమాశ్లిష్య మా ముద్రికే [illegible] త్వం
మమ వివాహకాలే మైథిలేన రామాయ దత్తాసి ప్ర
యుక్తలవాకాలే [illegible] ఆపయో [illegible]ంపతో [illegible] వపాదయ
పాకరోః సంప్రత్యపి వియోగకాలే మాం రావ
యోజయితుమాగతాసి సమాచీనమితప్రకాశ
చుంబనమాచరత్ప తాయుర్మిక్కాం నిమి[illegible]

సుందరకాండమ్

హనుమంతమవలోక్య దురబుద్ధిరభాషే వాంక్షప్రవరసుతేజ
వసుశోభవ భవద్దృశ్య నమాత్రేణ వాగమృతవర్షణాజేవా
పాశతయోజనాయతం సముద్రమవతీర్య రావణాశోకవనే
రామపాదం స్థాపయితా సుఖేనాత్రాగతోసి తవరాక
ప్రభయానిలవాని నసంతి ~~[illegible]~~ త్వం దేశకాలవిభాగజ్ఞః
మహాసమర్థః పండితాగ్రేసరః ప్రత్యుత్పన్నధీరత్వవ
✓ మమ భర్తా శ్రీరామచంద్రస్త్వ ~~[illegible]~~ మాత్రప్రా
హోకోతి తస్యాస్తాంయా సంభాషితుం యోగ్యోసి
వాయుపుత్ర ఏలక్ష్మణో రామశ్చ సుగ్రీవశ్చ వా తస్య వం
హార్ద్రైవబలం మానుషబలం వయస్సుబలం శస్త్రాస్త్ర
బల ~~[illegible]~~ మేతాని బలాని నర్షియం
తేషు ఉనవరాజీవ సారభయుతం తవ్యచామాకర
వర్ణం రామస్య వదనం నపశ్యతి కచ్చిత్ మనస
హాచరప్రత్ధాతో మేకాస్త్ర చేతోతావ త్వర్గంతం
లంకాపురం నిమజ్జం నపవాతి ~~[illegible]~~ స
పరివారం రావణం శే మర్దం నవదతి అత్రాగతం
త్వాం ప్రతి నేంకమబ్రవీత్ సా వధానినాభాషయ

~~[illegible]~~

పృష్టో దాంజనేయభాషోంతః సలక్ష్మణోరామః
క్షేమేణాస్తి త్వయా పృష్టాని ~~[illegible]~~ చివరికి నేస్మేహాణి

రామస్య సమ్ముఖం తత్ర స్థిత్వా మానస్ తాం పంచాక్షరం స
తేనోరం త్రయమ్ ప్రపంచార్థ విస్తృత ప్రతార్థ దుం
నితిని తస్మిన్ సమయే వృష్ణి మను నందం శత
కోటి కర్తృ పుష్పగో ళరాజా చర ప్రముఖ జంతవః
ప్రచర్ప్య స్వప్న జాతి అపిచ మనుకులాధిపం
కలావరారం పశ్యయిత్వా తదా తదా దేవాధా
పయోనిమాత్రం ఘుం జతే కదాపి నిద్రాసు
మానుభవతి [illegible] కస్మిన్
తు సమయే స్వల్పనిద్రాయాం స్థితోఽపి తదా ప
య తారస్సిత పాస్సితక్రుతి [illegible]
[illegible] శారీరాకే తత్ర మహా
యోరమరాళ బంధుర [illegible] కృత నిస్వనా రేత
త్ర ప్రవృత్త మత్తరామా ఘృష్టా బలజాత పు
పలాన్వస మారో చంద్రిరాసమయే తాపక
జాది సారాసారం నిర్విఘ్నో భవేత్ [illegible] కిం
సామిత్రే సాంత్వ వచసా రసూర్ద్ధ స్నో ప్రయతి
ప్రనేనాదం తాజ్ఞాత [illegible] తావత్వరాం తమాల
మభూత్ విదితం [illegible] మభ వేద్య [illegible] రామ
రావణావధం కుర్వాత్ కదాపాలంకాధవా
హింతుర్ విదితమే వేత్సారణాం శ్రద్ధా రామాత్రం

సుందరకాండము

భావార్థదీపి నవోనవోత్సవదంత

[illegible] తతస్తత్ర హనుమా[illegible] వాంజనేయము వలక్ష్య హేరామానుమర్
మమప్రాణస్య రక్షణార్థం స్వ ధనధాన్యరాజ్యజనస్వజన
సమాదరాదయం మత్ప్రయతే[illegible]న భవంతి తు
లాస్యం భవంతి అతఏవ వాత్ర ప్రదుఃఖ సమయోపిప్రా
ణాన పరిత్యజ్య జీవనాస్మి దుష్పుత్రాణాం వకో అ
త్రిగాణాం శోషణమస్మాపయాత తద్వార ధనయమ
బాధా పదాశబాధాః అహం మన్య భవం నిద్రాహా
రాంగసంస్కారాద్ ప్రత్యయితారామ పాదధ్యాన సం
ప్రద్యుధాం యధేదేవో ప్రాణాద్ గోపయామి
దశాననః స్వస్వేద్ వపుష ప్రాణాః సంత్రేసతి మాం
త్యజతీతి విభీషణాపత్తే సరమా తదా తదా [illegible]రవా
స్సాలాపైరాన్వం వదతి రాఘవసింహో బాణస్వరం
విజృంభతే యదివిషమేషణాః సుచరాచరత్రైలోక్యం
దహత్యతి [illegible] మహాప్రణారక్ష[illegible]
రాక్షకం నివృష్టదము జంరా వజాంకు తాపదివాంతి
[illegible] విప్రయహా లుప్తసలప్రత్యతిమః శూరాగ్ని సరః
సౌమిత్రి స్పురాణాతేద్ [illegible] సుతేక్ష్య శ్రీబాణైః కిముతం
[illegible] సదదాహా దుఃఖజలనిధి నిమగ్నాం మాం సస్వ
సుగ్రీవః కదాతారయేదితి బాష్పపంచుధారాః

౨ వృ[illegible]

తారామవలాక్యహనుమాన్ దేహపవిత్ర అహంరా
మాస్థిభవమహాప్య కథనమమహాలస్యం కెంత్రు
కామేవరామాలక్ష్మణాసుత్రే [illegible] దేవత్రే
త్రాగత్వలంకాదహనంకృత్వరావణంసహ
రంహత్వాత్వాంనిత్వాసుజాదగమిష్యతి మ
దః తావత్పర్యంతం ససహప్రసేచత దానేమే
మమప్రష్టభాగమారుహ్యగచ్ఛేశ్వః సుస్తార్య
యాతుప్వర్వమేవరామాంతికే సమావేశయా
మయిపుత్రవాత్సల్యంస్థాపయిత్వా బ్రవీతి
తేస్మితాభగవతీ సీతా తతస్మితాభగవతీహనుమంత
సముద్వీక్ష్యభాషామిష్ట వచ హనుమంతత్రైస్తం వకాపే
ప్రదర్శయసి పర్వసుమాయుగేనాకరాత్వం కించ వ
పహాత్మాగ్నిగసమార్గేత్వదీయసంచారావసరే
భవేన్నాహంజలనిధౌపతేయం తదారామకా
ప్యేంగంకరిష్యతి నాచేత్ [illegible] దాస్తుధానాః వ
మేతాంజగత్వా [illegible] నంధమాద్భాత్వాం నిరుప్యన్నం
దా[illegible] కోజాపై సైజ్ఞస్యం [illegible] తతవభవిష్యతి
కాలయత్రాచిత్తో భవాన్ మాంసరక్ష్య ప్రసి

సుందరకాండమ్

శ్రీ సీతాయాః వినోదానవాం హనుమంతః సుప్రదేశే స్థాపయ
న్యంతి తదా చూతా తస్మిపి పారిస్ఫంగం ఘోషతి అపి చా
హం రామస్య మస్య మంగళ విగ్రహం వినా పురుషమ
న్యం నస్పృశామి ప్రమహ పరవశా వసరి [illegible] స్పృహస్య అ
హా వారధ్రావణాః అతఏవ తస్య మరణ మిచ్ఛామి ఏత
దిత్థం స్థితే సతి [illegible] చోరభావేన సీతాం దహావనే అ
పాహారత్ తస్మై పరాహ్మీ సీతాం చోరయిత్వా నేతవ్
అస్మి దీతి నిందా రామస్య భవిష్యతి తతో రాఘవో
అత్రాగత్య రావణాది దుష్టవిభావ పర చరాన్ మారయిత్వా
జయభేరీధ్వనిం దిక్షు పూరయిత్వా మయా సహ యోధ్యాం
ప్రతి గచ్ఛేత్ చేత్ రామస్య పౌరుషస్య సాఫల్యం భవిష్యతి కా
ర్యసింధు దుష్టనాశనస్య ప్రతీకారం భవిష్యతి మమ
సంతాపా నిశ్శాస్యతి –

హనుమాన్

భూమిమాత్రం సంతుష్టోస్మి మహమానౌ గమనస్య
మే పతనభయం హృతత్ [illegible]
భీరూపుష వధూషు జనితాయాస్త్రయ దృశ్యతి రామం
వినా పురుషం సమన్యం నస్పృశామీతి సంభాషణం రా
మ పత్ని సీతైవా ద్రష్ట్రంతి పతివ్రతా గాస్సమస్తా
న్సంతి తత్ర

శ్రీరామాయణగద్యమ్

శ్రీం రఘుతే సంతానోద్భవ [illegible] వాచాభారత దేహదేహ్యు[illegible]
త్వం బుత్రే పతాద్వం శ్రోత్రవేద్యసి హా కాస్యనావ దివ్యం
పరావక్వ తాని రామం విజిత్రపయుష్వా వా
పతా మునివాగ్ధం దుఃఖము ద్వత్స్య నసహా త్వ
త్తమహోచకోం తూ పృథక్ష్మే వేస భాషితహా హృ
ష్మ మన్య త్వద్ద్వా సూర్యోర్ భవాన్ మాం వష్ట
ష్వపిత్వపదః పలదియుప్ర బలాకారం దర్శయేత
బుద్ధి వక్ మేఘ మందర సంతోషం దివాము దర్శయ
తు

భూపతీ

భో సుత త్వదయాకారమబ్బుం రక్ష మమ పస్వరు
ప్రతిమప్రభావసంపన్నస్త్వమయ త్వమేవ ఇయద్దుష్టార్క
హస్వహారాః కరుష్వ సదా శుభాని భవంతు

హనుమాన్

హే పతివ్రతా శిరోమణి రామ స్వముద్రికా మయా
దత్తా తుభ్యం రామాయణ చిహ్నముష్టిం చేత్ ముష్ట
దేహా

భూపతీ

చిత్రకూటాచలే [illegible] కస్మిం చిత్సమయే
మమ మహోరోష్ణ రాక్షస తే అహం సయుత్యనిద్రా

సుందరకాండము

సమంతాదా అపి హనుమత్ప్రోక్తా స్థితా

చిత్రకూటాచలే రామేణ సమం ఏకస్థలే శయితస్య

విశ్రామమవాప్తవతః కదాచిత్ కాకో మమ స్తనయో

లక్ష్యాంతరస్య మమ స్తనాంతరే విదారితవాన్ ప్రాణేశ్వ

రో మహత్క్రోధేనోత్థాయ బ్రహ్మాస్త్రమేకం ప్రయుజ్య మా

కోపతి సస్మార్జ తతస్తద్భయేన బ్రహ్మాస్త్రేణ శిక్షితో బ్రహ్మాదిభ్యో

యత్ప్రేరితమన్వగచ్ఛత్ సః పితృవర్గస్య త్రిషు లోకేషు

సంచరిత్వా సర్వాన్ దేవాన్ శరణం గత్వా గతిమదృష్ట్వా

వేట్టేవ మునివరాన్ గత్వా రామపాద

యోః పతత్ స శ్రీరామస్య శరణాగతమాత్రే

ఘృణిమనుసృత్య తస్య లక్ష్యస్య సమేకం చాక్షి

యదత్త్వా తం పాలయత్ సంరక్షితవాన్ జగోపే తావ

న్మాత్రాపరాధేన మయి రుష్టం తథా వృద్ధత్వమాయత్తా

ద్ధం రావణాపహృతాం త్వం ఉపేక్షసే ఇయత్పర్యంతం

సోఢుం కారణం పృచ్ఛామీతి రామం ప్రతి బ్రూ

హియ తేన లాంఛనేన మాం త్వం ప్రాప్తేరమితి

త్వయి విజ్ఞాపనం కుర్యాః త్వమాః లాంఛనమిదము

పరిశ్రమ్య త్వత్పాదస్య దత్తం దేవీ తస్య సద్యస్సంరోహ

త్సమాదాత్ ఇత్యుక్త్వా హనుమంతం విసర్జ్య భూ

షాత్ప్రవర చూడామణిం దత్తవతీ హనుమ

దేవాః ఋషిగణాః సంఘశః తత్ర మహా[illegible] ప్రభాసే
స్థాస్యతి [struck] కపిల తీర్థే ఇయం లంకా సముద్ర
స్నానం ఖలు రామలక్ష్మణౌ [struck] సీతా
నరం తీర్థం స్వర్గమితాం యథా ప్రవేక్ష్యంతి
దేవా [struck] అనంతరం ఖలు రావణ సంహార
శ్రుత్వా నిశ్చలిష్యంతి తదానం సమహారాణా
ముని శ్రేష్ఠ విష్ణు దివ్య పరమం తం నివారయ

మహత్సుతః

హే జనని త్రివిధా [illegible] సర్వ పవిత్ర సమా
శైలాచలాః తస్మాత్ సర్వపాపహర తీర్థే మన
స్థలం పాం ప్రవేక్ష్యంతి రామలక్ష్మణౌ ఏ మహా
చాంగదస్య [struck] హనుమాదీనాం [struck]
పరిమిత వానరైః [struck] సపరివారం రావణం
రయిష్యతి తత్ర తీర్థే [illegible] మహ
[illegible] సర్వ దేవగణాః ముహ ప్రభ
వసంపన్నాః [illegible] ఇయం ద్వీప
[illegible] తేషాం సామర్థ్యం కిమ్ తప కర్తవ్యం

సమాధానం బ్రూత్వా శరీమత్యేం చాత్రుత్రయా నత్యే
ష్ప [illegible] పునర్గమనాయం జన్మాం దేవా [illegible] తే
వదంతం హనుమంతమువ్వర్య్య భూపుత్రీ పాంతా
త [illegible] తవమార్గమధ్యే కల్యాణం భవత్విత్యా
శీర్వాద [illegible] మహాత్ అశోకారామధ్వంసనమ్
[illegible] ఆంజనేయస్తదయా మా భూమ్న
కవాక్యం కవాస్త ప్రవేశమా విశ్య ఇత్థం విచారయా
మాస అహం రామసుగ్రీవయోరాజ్ఞాం శిరసా ధృ
త్వా లంకాం ప్రవిశ్య [illegible] సమంతాదన్విష్య పు
ష్పకాన్ పరిహాత్రీ న సీతా మవదివిరాదవుత్రీ
మమత్యం కేం తు కార్యశేషమితోస్తి రావణాద
ర్శయిత్వా రామప్రభావం బ్రూత్వా వినగమనస
కార్యం సమాచీనమితి భాతి తస్మాదేతద్వనభం
గం [illegible] కరిష్య యదివా మా వధ్యయత్ తర్హి సమ
యే మమాభిప్రాయస్సిద్ధిర్భవిష్యతి [illegible] తి మనసి సమాలో
చ్య మందరాచలస్య ఇవ శరీరం వర్ధయిత్వా ఆసాధన
కం నిరతిశయ త్రైలోక్యభయంకరం సింహనాదం చకా
ర తత్ నిర్ఘోష తన్నిభేన తదయారాం రావణ ఘనాత్ వివా

యః ప్రత్యక్షస్తత్పుత్రాప్తభూమావపతత్ పుష్పగ
గాందనప్పనాథస్య కార్యాలాదిజింతదస్వరూపశాం ప్ర
తిపలాయనం ప్రభృతి కించ దానుమత్సం హనా
దో లంకాపుర [struck] ప్రాకారస్య రామప్రాస
దాదీక్ పూరయన్ కావ సేరాస్తు ఉపాధ్యాయ భిందన్
బ్రహ్మాండభాండం వ్యదారయత [struck] తదీయాస్తు
తం సముద్ధుర్య విదారయన్ సన్నద్ధం విలంపాం జయజ
యేతి నిస్వనాత్ పుర్యాం ప్రచుణ్ణాయ పుత్రో విలయ
కాలరుద్ర ఇవ విజృంభయాత్ వృక్షాన్ [illegible] తాపటయన్
లతాప్రతానాది త్రోటయన్ సానుపరంధాన్నపరా
ధాసమూహార్ కభంజయన్ క్రీడాశైలాన్ విధ్వంతయన్
లతాగృహాచిత్రగృహాత్ క్రీడాగృహాదీన్ విధ్వంసయన్
వృక్షపతనకారాన్ కింకరాన్ హనుమాన్ ప్రబలాపగ
సమున్నయన్ సాపాపాదప్రాంగణపాదిష్టం ప్రాకారముల్లే
ఘనాకృతమాంత్రికాం పతిలేలు రావణస్య ప్రమదావనం
విధ్వంసనసమయే రావణనందనం [struck]
తతో నిశాచరోగ్రయోధసహారం నిరత్యశే
ఘ్రుమూసనే సరావణాం సమహాప్రాజన్ సచ్చిదానందో
యత్రకుత్రాపి ఆకస్మికమాగత్య ప్రమదావనం ప్ర

ష్ట్వ సీతాం ప్రతిసంభాష్య కాంక్షన్ తత్వ తేనాయం ఋషయం
తత్వ మేరుమందరసన్నిభః పశ్యన్ ప్రపదాం ప్ర
సధ్వంసనం చకార సీతారక్షకం శృంఖలానా వపాంయా
త్రంతత్రాజు తత్ర వృం విషయ మహూబ్రూమ తత్పక్షం గత్వా
వనపాలస్య ప్రతిహారమాలోచయ న్నాచ లంకాపురం
నిమిషమాత్రేణ విధ్వంసం కరిష్య తిత్యవాచత్ తేషాం
వచాం సత్తు తద్వదనా వనదోషి ఘాన్ తలోచ
న్నాభాన్ హాసాం విలోకయన్ మహాబల ధ్వన్
కింకరాన్ వధయాన్ కతిసహస్రం హనుమాన్ వాయు
వామునంద నక్షమాకాంక్షం దృష్య యామాస తేనిహ
చరాః చేత్వాన్ క్రుధ్ధమే దినిమాం చ్ఛా
దయత్వా వాను మధ్య ప్రాకారాన్ మహచ్ఛన్
హనుమాన్ తాం సహాము వదన్ పదకారా
బలధిరవపద్దయి తవ భుజాస్ఫాలనం వారాయ చ
యంకరం సింహనాదం విధాయ ఘటనా ఘటనా సమ
ర్థో రామో జయతి సర్వస్వత్ర ప్రవిదామన్ సరల
క్ష్మణో జయతి రామలక్ష్మణౌ ధిక్కానా సుగ్రీవో జయ
తి కోసలేంద్రస్య రామస్య దాసం సుగ్రీవస్య
సచివః మరుత్సందనః నామ్నాహం పాపానాం హంత
ముక్త్వా చరాన్ హనిష్యామి దశకంధర సహాప్రమ
నే మయా సహాః కేం చూహాం లంకాం ధ్వంసద్యం

కృత్వా రావణానుజ సహాయ మహేంద్ర నీలాంబుద వయత్నా
సాధ్య మహోంస్తితాం ప్రతి ఘోరాయాం ఘోరయా ప్ర
వృష్టి సునాయాసేన రామ సన్నిధానం గమిష్యామి
వదిత్వా తోరణాస్త్రం ఘాయుత్తాయాం జనేయ స్త
ఓం కర [illegible] రాత్రి దైవమేష నిశాచరేశ్వ వత్త
తే రాత్రు నిశా: శక్తి ప్రాణ యామ రాం మేష కుమారాద
సోదర సే కృష్ణ ఘృష్ణ సుమంతం సాముమ్నమాం. స్వతే
ప్ర వారణ [illegible] రాజ నారద్రి త్రి దర [illegible] యాజి నాద
నాదభ ఘోష్ట్వ ముష్టి ఘాత త్రి రత్ను సుఘాత [illegible]
ఘాత రత్న రయ త్రివృ అన్తేన సహ ప్రసక్త్రం చరణ
పరిత్రాణ బుధ్రరం ప్రతాప ప్రయామా మాస పంచదశ
సామోవద రాఘవ మాత్రేణ [illegible] సమాచారం వహ త్ర
షోః విభావరీచరాః రావణం ప్రతి విజ్ఞాప యామా
సు వత్రస్మిన్ సుంత రేవాను మానవ మన్త్రి మహాపుత్రా
చరాగమనే పర్యంతం మహ జ్ఞాతం వసంవ్య
లా మాయా సంచిత్వా లంబ స్వష్ట సమాపస్తం [illegible]
[illegible] స్వక్తం స్వం ఘ సహా (స) నిత్యాతం అన్త
మణి గ [illegible] బుధ్రచితం మరకర
ధృ సహితా జితం ఖవమాసవా గ్రరణ మేకం ల రక్షితం
రాత్రు స దేవాయ తన మావేశ్య తెన్నా పరిచంద్ర [illegible]

సుందరకాండము

దేహాయతనాస్త్రభూతోస్థితం కాలాయసమున్నతస్తంభ
ముత్పాట్య భ్రామ[illegible] యిత్వా తస్యాగ్న్యపాలా
జ్వాలాభిరనేకాన్ విభావరీచరాన్ సమారయత్ తదుక్ష
రితారోద్రే ప్రదోషాజ్జాసుమయి స్పష్టభాతా భక్షితావ
తోరణాస్తంభమారుహ్య ఉద్ఘోషితవత్
రావణవేషితా జంబుమాలిప్రముఖరాక్షసపదగయ
తతో రావణప్రేషితం జంబుమాలినం సపరివారం
నిహత్య పునః [illegible] రాజభూమేరాగతం చతురంగబల
సమేతం సేనానాయకపంచకం మారయిత్వా అప
రాన్ప్రాజికుమారాన్ పాలవాన్ హనుమాన్ తోరణస్థం
[illegible] భమధిరుహ్య [illegible] సురాసురైర్వందనీ
యపదాంబుజో రామోజయతు [illegible] నిజకోదండపాం
డిత్యనిర్జిత [illegible] తారేషుశాంగ్ర సరోలక్ష్యశో జయతు
తు దాశరథి భుజావిక్రమాక్షిత వానరసేనాం [illegible] బ్రా
హ్మధురంధర [illegible] స్సుగ్రీవో జయతు మదియవానరసేనా
యాంకేచిత్ సహస్ర దంతిబలాః కేచిత్ తదంతిబలాః
కేచిత్ సహస్ర దంతావక్షబలాః కేచిదప్రమేయబ
లాస్సంతి తే సర్వే జనాస్సర్వథా లంకాపురతస్సాగమిష్యంతి
ఇతోపరి ల[illegible]వణాః లంకానాస్తి రావణో నా
స్తి రాక్షసాః నసంతి జన్యే రావణాసహస్రమపిన
మయా శుల్కాః రామేణా విరోధం రఘునాథాం ల

యత్రాలంకృత సముద్రాభిముఖ్యానాం కోటి వానరాణాం నివసత్ర
సౌధ్యేషు శోభితాం ప్రత్యేకవృత్తినాం తలరాజసేనజులన
ధిమవత్తీర్థ రామపాద సమీపం గమిషోస్తత్ర పదే
సమరార్థి సౌధ విర్యస్య గమనం పశ్చి నాస్త్ర

అధ్యవర్తిమ్

తత్ర స్వర్ణకాంచనావ [illegible] నాస్యకేయ కుమార మత్స్యం
వాసారమధ్య వారాణార్థ శ్రీపూర్ణ యుధామసనస్థాపి నర్తుల
ప్రళయ జంఝామారుతం [illegible] సుందరపాద్యే తీర్థం
తావళబంధురై స్కంధ సంఘర్షపరిమిత రవాత చాపే బల్లే
పతాంతి కుమారైః [illegible] నిరావృత మందరస్త్రై స్త్రీ
గజాలై [illegible] చతురంగ వాహినీ [illegible] గమనాదుష్టుల
పరాగనాప్తా దినకరమండలాగ్ని లక్ష్మీ కుమార
స్వహారా వక్ష ప్రవిష్ట పారయాత్ర పద్మ తాపమా
[illegible] నిష్క్రాతకాయం వలయ సమ యాష్టమాత్ర
ప్రాయం పరస్పర [illegible] సమర విజయోల్లాసం విద్య
యాప్త దివిలాసం చాపే బలసంపాదిత తేరాయే
ధన్యు [illegible] సుదసం నిర్మలాయు జావదసం తే
ప్రచారమారణధ గణనా యమపాన [illegible] తస
తుహా భాస్వరం జల [illegible] ఘోర సంధ్య స్వరం సకలదస
జఘామనేతు ప్రాయ లాంగూలవంతం సురసం

సమశ్రమంతం వేదశాస్త్రపురాణేతిహాసాద్యఖిలవిద్యా
పారంగతం ఫలితామలబ్రహ్మచర్యవ్రతం సావిత్రీజప
పరాయణం మహాబలసంపన్నం క్షమంతం ప్రబలవి
క్రాంతం కాంతిమంతం హనుమంతం సంధ్యశ్చసింహాస
నమకరోత్ తదియుసంభారనిసాదం స్తుత్యాపితదియుత్వే
భవం ద్విపాల్య మారుతిరవతారప్రమాణయం తా
రాత్రౌ సరగ్ని వచూతి / సమరమేతి సవిఘాయచావు
[illegible] దూతిర్గావారయామాసతిమతిక్రమతిక్రమం
వృద్ధత్వ తథావి మధ్యస్థ సస్త్రి హాలముద్రవ
ట్టిసప్రా [illegible] సప్రమహాయోధ సుమంతం
జఘుర్జహ్యగపత్ ఉరాత్రించరకుమారస్థిరథా
శ్వసారథి భిస్సౌకం వివాయ సముత్పత్య చిత్రాస్వా
తి [illegible] సమయజనితపక్షధారాగ్రవ పవసహస్రాద్
బాణైర్హనుమదుపరిప్రయోగం చకార మారు
తిరపి పుష్ప [illegible] రస్థాన సముచ్చిత్య నాదపత్రిప
త్రిశరాద్ లాంగూలేన తేషు పద్ సూనాం యోనసేవ విహా
రము కరాత్ హనుమదక్ష కుమారయో [illegible] పరస్ప
రయుద్ధం నిర్యద్భాయుభయ సాధవ సమహాస్య
ఆపదుద్ధారక మంత్రాన్ సపఠేత్ నిర్జరాస్త్ర [illegible] దియా
బాధం విలోక్య సాధుసాధు ధురకుం మారయమారయే
తి మారుతిం

శ్రీరామాయణగద్యము

స్తువంతి తే హ్యస్త్రవసరే. అథ సకలాంఘ వంకసకలాంఘ
వం బావరేటో ప ~~[illegible]~~ మవలోక్య వాసుమాం సవాం
అసౌ ప్రమాన్ కక్ష కష్ట ఇతి భాతి తృణే కుణే పరాత్ర
మాం తి నయే నవద్ధతి ఇదానీం ~~[illegible]~~ మా
లస్య మకరవం యథ అసుభంగ పతి కింవా ఇత్యాలోచ్య
ప్రభూత బలోత్సావ శేషక స్వరాట్ కృపావిలంబ్య పూ
రుతర్కో సుజాననస్య శతాం [illegible] ంత్రు కోంస్ప తత్ర సా
రథిం పాం తత్ర వాయుయామరయతా ~~[illegible]~~
చాపం భేద్యా వ్యవకర్ష్య వాంపాం గృహీత్వా
గగనక్షైరే నారైషసతత్ర్యత్వః భూ ~~[illegible]~~ మయి తావ
ధరణీస్యవపాతయత్ తదేయుప్రవరే తేజో
స్యమాంనవాదికిభికేస్రతా వఖప [illegible] ప్యతత్వ
ప్రవలత త్రత నస్వామా శివిజృంభయి తత్ర ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ చతురంగ బలాని జామ ఘాంత్రె రక్షి
ఘాత్రై కృవిధ వికీర్ణమాం రయతే నివాంత్రే. శేష
రాత్రిం చరాః పలాయసంకృత్య అత్ర స్వమ
తే ~~[illegible]~~ వసా విరావరాత మంరావణాం ప్రవిశ్య
జన్మే పయత్. ఇంద్రజితం ప్రతి రావణోపన్యాసః

~~ఇంద్రజిద్వధ ... ~~

పంచద్వావింశః సతిపంయు పర్యంతం ప్రత్రి

నవిలాపయుత్త్వప్రసం క్రోధోపహంతచ తస్యమే
ఘునా దమవలోక్య భూపుత్రం పాంసర [illegible] వ
త్రాంతో త్వయాశ్రుతం ఖలు సంప్రపమాద్ సామాన్య
వానరాన్నభవతి ప్రార్థ్యస్మాద్ దోమమూత్రినం వాలినం
విపులగ్రీవం సుగ్రీవం రక్షోబలం నలం త్రాచుర్య
బలం నలం సువర్ణాంగదమంగదం ధైర్యస్థైర్యవం జాం
బవంతం ఇత్యాది వానర [illegible] త్రైషోత్ర నేనేక
వయువివధా కింతు తే [illegible] షు ఇయ ధైర్యస్థైర్య
శౌర్యకర్మసేవాండిత్య విభూషణవిశేషం నస
తితత్సాత్రం వినా ఇమం పాపరం జేతుము
శక్యమస్మాకం తవ సమస్త విధాయోధనేషు
ప్రబలపాండిత్యమస్తి మమ త్వయ్యవాస్తివి
శ్వాసః రాజధర్మానుసారేణ త్వం సంగరార్థం
ప్రేషయామి [illegible]స్థలమవాప్నుహి త్వంచ
మర్త్యం గబ్లైస్సాసకం జనస్థలమవాప్య ధను
ప్రేభుజబలేనచ రక్షోబాలయాం కుర్యాద్ దావాన
కతయా వర్తయేత్యవాచట

ఇంద్రజిద్యుద్ధాగమనమ్

పశ్చాదింద్రజిజ్జనకం ప్రణమ్య తురంగమాతంగ

శ్రీరామాయణాగధమ్

కృతాంగభంగాది చతురంగబలాన్వితో ఆపశ్యత్ సో
ర హస్త్రాణయాం స్థితం హనుమంతం దర్శయామా
స వీక్ష్య స్యాంతరే మేఘనాదస్య చ ప్రయా సమయా
వర్గం పరిఘప్రాస ముద్గరాదిభి యుద్ధే హనుమంత
జఘ్నుః సమీర పుత్రస్తు దయసాధనాద్వానేలా
శ్రేష్ఠం జయిత్వా చతురంగబలాన్వితలయా
మారయత్ తత్రాస్తు ఇంద్రజిదాంజనేయం బ్రహ్మా
స్త్రేణ సమాహత్య పరంపరాం బ్రహ్మయుజ్య
ప్రయోగం జనమనసా పశ్యన్ హనుమదుపరి ప్ర
చనాస్త్రమ్ చక్రే తదానీం హనుమాన్ తో
పూర్వస్మిన్ బ్రహ్మవరప్రదానం సమర్థే మహా
స్త్ర ప్రయోగో అనివార్యః ఘటినా సప్రే
మితి వచనం స్మృత్వా తదయా స్త్ర బంధనేన
భూతాత్ బభూవ్యం పపాత రాక్షసాస్త్ర మవలో
క్య భంగా వటు రక్తో బంధుం తన్నాత్వా
రజ్జుదం జనేయం బ్రహ్మస్త్ర బంధనం మహా
చ రవాస్య దేహతం మారుతి శివ దితావ మాం ౧౦
పితామహ దత్త బంధనం తత్వా జ [illegible] తే
ధాభూతాత్ వి కృవాస్య దివ్యదేహ వాసనం సమీ

చేన విత భాతి కుత జ్ఞాతి చేత పతేషాం మభిప్రాయ
మనుస్మృత్య నతావరావణాం దశ్యయుతాంరామసాం
ధ్యం బ్రూతాం వయథా కథం వా [illegible] రామసాన్నిధ్యం
గమిష్యామి తాని స్థిత్వా తూష్ణీం బభూవ మేఘ
నాదోపి విరించాస్త్ర విమోచన విదితత్వా అపమా
బ్రహ్మ [illegible] స్త్ర మన్య బంధనాని నానుసరతి సమా
చారమాత్ర మపి చార్యనరాధనాం: భంగా [illegible]
బంధురతః: హారకాః బ్రహ్మాస్త్రం. నిష్ప్రయోజనమ
భూత హనుమానేతం విదిత్వాచేత [illegible] సన్నాహామ
లభ్యాస్త్ర చిత్తా మనారే కాగచ్ఛతి వా ఇతి మాచార
యామాస [illegible] హనుమాం మత్వావరాసభాం ప్రవే
శ్యతేదేవం విధే సతి నక్తం చరకింకరాస్స్వామినః పుత్రం గు
ప్తేత్వం బధ్వా రావణాసభాయాం ప్రావేశయన్
వైత్తు బధ్వా రావణాస భాయాం ప్రావేశయన్ విధి
సుగ్రీవసచివః పశ్యేన్ గ్రీవందనుర్గ్న రావణో పి
హనుమంతం విలోక్య ప్రసః పరాజుష్మ మపలం
బృహస్తం నిరీక్ష్య వానరవిష్వయం పృష్టేన్
వాదితః తస్స స్పష్టయా ప్రహస్తో రామదూతం
ద్వ పోల్చ [illegible] వానరకస్త్యం కస్యదూ
తః కస్య సచివః కై ప్రాగమనకారణం త్వం

సం: ప్రా వెంకట

శ్రీరామాయణగద్యమ్

ధనదోవా వరుణోవా సురపతిర్వా యమోవావే
న్నవా [illegible] చేత్ముకస్త్యం ప్రాణాహ్లాత్
కి. మర్థమకరాత్ప్రీతా సంభావ్యతాం పనభంగం
రాక్షసస్సం పశ్యం కిమకరోత్ యథార్థం భాష
యిత్వా వదేత్.

రావణాపృత్తితా సుమదుపన్యాసః

[illegible] త్వదంగపరిత్యాగాన్నిహాత్య
నాసకత్య్యార్థమపశ్చాత్ ఘోరావరూప్రుణా
త్వం బ్రహ్మణాజ్ఞయా మద్ధపరుషాం తరం త్వయా
పతితం విదితం శ్రీరామున ఘోపం కథమకరోత్
పరదారాపహరణం కృత్స్నమేతదుపం శనాసన
కర్మై శీఘ్రనాశనకరమతి నత్వయా విదితం
[illegible] ప్రమదావనస్థితాం మలినాంబ
రధారిణీం నిరతోపవాసకర్శితాంగీమ్ రామమ
నారవిందధ్యానపరాం సంతతశోకపరితంచి
త్తాం సీతాం మమపశ్య మహాత్మాం తాం యుత్త్వా యు
ష్మత్పరితెణ్ణసమానస్య హామ మకః [illegible]
చేతుమిద్ధపురుషార్థేషు మమత్రపురుషార్థం తా

శ్రీరామయ

మం మాత్రమంగీకృత్య వర్తసే సాంప్రతం తవకం
కృపాశక్తిరితి తదేవం సారజ్ఞస్య గిరితి తస్య స్వ
పర్యటక ఘోరకాకోదర ఇతి భావయ బలాబల
పరిజ్ఞానాభావాద్రామే జాతైరము కల్పయం
కార్త్య మిత్ర్యజ్ఞన స్తేవం కారాగార అస్థ పయ
తే తమ ప్యసం పరసురామో అవధితే త్వం పర
మధరస్య భుజావేలేపం రామో స్వారయత్
తేంచ యేనత్వం చతుస్సముద్ర జలేష్వనిమజ్జిత
వానసి త్వం వాలినం సువర్ణమాలినమేవ నబాణే
నైవధీ [illegible] రామః తస్య రామస్యాపరాధం శ్రు
త్వా నసి అత్యంకారణాద్రామే కావస్యం తవ
మరణం సంభవిష్యతి సందేహో నాస్తి త్వం వా
తాత్మజోసి సురవిష్టప స్వైవక్తే చోన్యత్ర దేశే స్థి
రామేణా తవ మృత్యుస్స్యాత్ పంసః త్వం మారయితుం
రావణో పీ నయది [illegible] ఇంద్రో మహేంద్రోసురనాయ
కో [illegible] వా [illegible] త్రిపురాంతక స్సృష్టిం బ్రహ్మా సుత్రావా స్వ
యం భూతా చతుర్ణానసో బృహస్పతిం [illegible]
[illegible] రక్షితుం [illegible] న సమర్థాః ఏతే సర్వేయుగప
దేవాగత్య త్వాం పరక్షంతి తత్రధా స్థితే సతి త్వాం
సపరివారం [illegible] వనే సలంకా నిరుత్తలం కర్తుమహ

శ్రీరామాయణరత్నమ్

మహాలం తత్త్వం రామనామసంఖ్యానాం తత్ర [illegible]
మంసం తత్త్వేష్వాకేయ తప్పః ఫలమేతావత్ [illegible]
భుక్త్వా మాసే పితాపుత్రాదిపాపఫలాన్ సుఖం తం [illegible]
ష్యతి తత్త్వం రాత్మస్య రామో మమ ష్యః అత్రాం
తుభానవరః తస్మాద్ధ్యానయోః పద్మపాత [illegible]
స్తి మమ పాకాననియ ధర్మాత్ సతి తత్త్వయో మంత్ర
పాపాని అపి [illegible] చోపాం రామదాస
స్త్రీనామ్రాము సామర్థ్యే రామన్నసమస్తితి అత్రాం
రామమాత్రస్య సిద్ధి తౌపదేశాధి రామమస్తి
భావేయ ఇత్యుక్త్వా తప్పయమాల పర్యంతం జప
[illegible] పతాసాం [illegible] పాంఛ సియు ది సాధ్యే
కోం స్థితాం రామాయణ దేవో నాచే [illegible] దిదాని
వమరణాం నిత్యయమి భావయేత్సతత

త్రైధ యుక్తం రామణాం ప్రతివిభేషకైవ తత్త్వా కాని
తత్ర దసం తరం మరణాసన్నిహం తస్య గ దాత్రస్య దిన
ధర్మమ పాంజనేయస్య పాపాత్మ దేశ పాకాస్య నిర
చేకా [illegible] స్య స [illegible] స్వర్గస్య భక్తిస్యా [illegible] దానుసా
ధిపః శ్రీపాంతరేయమ హాప్య భటానాం నిరస్య

సుందరకాండం

శ్లో॥ భయం॥ రావణాయ...

భీత స్వధర్మ ... ధర్మస్య ...
ప్రసాదం ... స్వస్తి ...
తం ... దండ ...
... రక్షసం ...
... [illegible] ... తవ ... రావణ ...
... ప్రసాద ...
... ప్రతికర్తవ్యం ...
... అద్భుత ...
... తాం ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...

... [illegible] ...
... [illegible] ...

హనుమాన్ లంకా దహనం

... [illegible] ...
... [illegible] ...
... జలనిధి ...
... [illegible] ...

సందం కల్పయితో ఽప్యాసన్నస్య మధువనం
ప్రవిశ్య [illegible] ద్రుం పీత్వా మాల్యవద దత్త్వా [illegible]
సుగ్రీవలక్ష్మణ సహితం రామం దర్శయిత్వా
వాయుసుతస్య [illegible] గమనాది [illegible] చరిత్వా
సీతావృత్తాంతం [illegible]
నివేదయిత్వా [illegible] దత్తం మణిమాదాయ
[illegible] రామాయ [illegible]
[illegible] వారిధిం [illegible] గృహీత్వా
సుగ్రీవాదిభి [illegible] యాత్వా
సముద్రసేతుబంధనం విధాయ [illegible]
[illegible] సేనాభిః [illegible]
తదాది సర్వరాక్షసాన్ మారయిత్వా [illegible] బ్రహ్మ
రుద్రాదిభిః [illegible]
[illegible] సీతాం [illegible] సహ [illegible]
స్తోకం పుష్పకవిమానమారుహ్య అయోధ్యా
మాగత్య [illegible] సహ సీతయా సహ
ఉపవిశ్య బహూన్ [illegible] భూమిం [illegible] తదుపరి
[illegible] రామ [illegible]
[illegible] వాలి [illegible] నవం [illegible]

ప్రథమ ప్రకరణం. లంకాదహనమ్

భటాన్ నిశమ్య వాక్యం భటా[illegible] వాహనాణాం పాలధీం వ
శతఘ్నీ ఇవ ప్రకాశతే తత స్వాదప్పహా పరస్య పుచ్ఛం వ
స్త్రైరాచ్ఛాదయిత్వా స్త్రైతైల సిక్త్వా అంగారక[illegible]
జ్వాలయత ఇతస్తతః జ్వాపయత తతః స మహాచరః
రావణ[illegible] సుసాశ్కర్మ క [illegible] [illegible] తల్లజ స్య వాలే
[illegible] పావకం [illegible] జ్వాలయిత్వా శశ్వయాం రక్షసయా
మహా[illegible] మయద్ వ తస్మిన్. తేజస్సర మహాసితాసమాయం
శత్రు భూజన సేనా వమ[illegible] దూతస్య వారశ్రవా
లం దహ వమ్య తత్ర వదత [illegible] షోరాసని మహా
సమేత ద్వచసమా కర్మ భూకుమారరాకానే తాత్[illegible]
[illegible] మహాదుః మహాపాప్ [illegible]
ప్రాంజలి[illegible] తత్ర పితిహయాత్రం ప్రతిపావక
మహా వరపురుష నిరాకర [illegible] [illegible] తత్ర ప్రత్యం త
వస్త్రై శస్త్రయది అయమాం జానే యమ మహాప
ప్సమ [illegible] ప్రద్ [illegible] భవేద్ధి వమహాబదయేశ్వరో
రామో లంకాప్రవేశ్య రాజ్ఞ [illegible] మహాద్ ఘట లని
రాచర్మాద్ వాశయిత్వ మామంశిక్ష త్ప మయా
సాక్ష మహోద్ధస్ [illegible] ప్రవేశ [illegible] సత్రంచే
త హానసాం మతో [illegible] శలఘ్నా వం కురు ఇ

శ్రీరామాయణభాగవతమ్

తిప్రార్థయామాస పావకోపి సతాంయయౌ ప్రార్థనం
శ్రుత్వా తత యమా త్రిపత్రిర్యిది మవిత్ర భగ్గా స్తంబు
పెంపంతరం గోభూయాత్ర్వా స్వం ప్రవారో స్వపర తాప
మనారెత్ర సిద్ధి హారితే వాఖా వర చరః కోలాహలం
[illegible] ద్రిసాపవహరోద్ఘారయద్ హాసుమంతం
[illegible] మాయంతి త దయాచిత్రం దదౌ ముదా [illegible]
[illegible] ప్రతిపదక్షయోః ప్రదక్షిః బాలకాః సర్వే
నాకః అగచ్ఛద్ వాసుమహాద్ స్వస్వద్ వారుదయే ఇత్తం
విచారయామాస అవశ్యం దదావత్ర త్వవిహార
దావిదాపర్కః ప్రాంతే య [illegible] లాభవతీ
శ్రీరామచంద్ర ప్రసాదవశతా తావా. తివ ప్రత్యభూ
[illegible] సాధనం జయోంత్ర్తమానిదితి భావయామి
మార్గ్యేప్రము ప్రహృద్య మమ [illegible] నయగయా
సనివారకార్యం హతచ్ఛయ దర్శనమాత్ భల్ల
కించ మమ జనక స్వస్వేజన స్వకృపటయోగేన స్వస్య
[illegible] నిరంతరం నిరంతరాయం తమార్ద
ఇత్థం భవితవ్యం కిం తద్ దానం రామస్వకృత బనాం ప్ర
తికా [illegible] నమ వస్వ వర్తద్వ వితా చింతయితి ప్రా
సాధ్వకారమం నీవృత్త్ర ప్రావాద నిశ్చితరజ్జు బంధా
శ్రీయుతాని శరీరం మంకరోపమం వర్ధయతో

సుందరకాండమ్

వాలాగ్నినా సమిద్ధేన ప్రవర్తిసోంహాపరాక్రమార
యిత్వాగగనస్థలం ఘయిత్వా లంకా పురస్థానాల
యాద్దదహాహ ప్రహాసిలయం శత్రుజిన్మా
యిహాం కుంభనికుంభౌతథా యిమహాఘోరయోనికేతనా
విభీష్యకృత్వ సర్వరామా ద్రరామా కంపనకంపనాగా
రాజో దత్వా విభీష్యేజ్యదేవా ప్రహస్తముఖాన్ పేహాచరాదా
శేషకోహాత్ సైరా మం దారాదో యజ్ఞకేత్రు ఘపాత్
శత్రుసూర్యకత్రు కుంభకర్ణానాం ... నిహాసోద్
ప్రహస్త సమర్ప్య ప్రహస్తకర్ణానాం తకనరాశదం ప్రు
ధ్వజశ్రీవాహనం భవనాని దహావారం రావణాగ్నా
రంసముఖాలం ... దహాదం కృత్వా విభీషణా
భవనం మాత్రం వర్జ్య యిత్వా సర్వదేవాసమ్మానా:
స్వర్గదహారకం చ హనుమాన్ లంకాపురాం
దయమధ్యస్త దహాన్ సంచరద్ధనారాహోధాసా
గాకేస్ట చెత్తా నికిల్మినాలాం సుందరారాం:
గంధర్వ సురమందిరాణి మాహాచెరవర్ధనిలయాం:
దహావా అప్పటు హనుమాన్ పాదే ప్రకృతలక్షా
వర్ష స్మృతి జడప్రాం ప్రణాదయిత్వా సముత్తోంది
హారాత్స్వర్లో యువతీజనాదాంబాలాదృద్ధాద్
నానా జాతిసముద్భూత ... సుభాషనవనాని

శ్రీదాం స్వర్ణచిత్రస్వర్ణఘటాం స్వర్ణపార్శ్వస్థ
వితానపరి[illegible] సభాం తేజ్జ్వలప్రభాం పట
దానీం సర్వజనానాం ధృతిదా[illegible] తమసీ గేహం పు
వేదికామధ్యతమయం నామ పుగేహం [illegible]
నవరత్నమయీం మాత్రిం కెంతు వలయకాలయ
త్రివారం ప్రదక్షయాలమారత్నం దేవాయ
దేవీ తిపాదాతీర్థం పరిత్రానాయకావా
వేదగర్భాయధామ్ అచిత్ర తృప్త ప్రావీశయం
అర్ఘ్యపాద్యం ఆచమనీయం అర్పితం తృప్తం తే [illegible]
జః కపిరాపంగ్యా తపరాయనీకలహ
నార్ఘం [illegible] అగచ్ఛాద్య ఇతి భయరూపాంతి సర్వం
తాః యాత్రుధానా విచారయామాసుః
మానుషానసృష్టాత్ పిచంద్ర తిపనమసత్ర
మధావసం నరస్రాలయితః అగ్ని దర్శనేత[illegible]
దీచక్రమారయతా లంకాపురం [illegible]
దేవాలవర్ణం వారవాసజనైస్తారక్షయామ

ప హాసముచ్ఛ్రితా

తతో మరుత్సుతం దస్స్నం కల్పిత చిత్ర మర్దప్రకాశారచాప
విత్త్వమసిస్థం విచారయామాస అహో అహం

నిశాచరాపకృతేః ప్రతీకారం కర్తుమపలం బ్యక్రోధప్రభా
వభావేన లంకాదహనముకరవం కిం తు కర్తవ్యాకర్తవ్యవి
షయం వ్యస్మరం క్రోధో గురుణాపి మారణీయ ఇతి సమస్త
సుజనాదవిధం సంస్మృత్య క్రోధపిశాచవశేష వివ్రప
నిలయః అస్థ్రపటువిహ వభుకోయం తరం ప్రజయా వ
క్రోధం వక్ష్యయం తథా తే ధన్యాః మహీయవాలాత్మనా
[illegible] లంకాప్ర[illegible]రేణాయాః కుంభని సూత్రే
యతాం తే సు ఖుభూమభువి బిన్దు సమయాబ్జాయతే
రామసుగ్రీవయోః కార్యం నాశమవాప మమ దీయ
మౌర్ఖ్యం కపిత్వం త్రిషులోకేషు వి[illegible]మాసతమాసేత్
కర్తవ్యవిచారహీనం వానసత్య సస్మరతి [illegible]
చింతయామాస

తా నానా పతేః [illegible] ఘాకుమాళ్ళన

దిక్షనమ్

తస్మిన్ సమయే నిశాచరాస్యదిష్టావ రక్షావసే చూపితస్వ
అవేధాలంకాపురస్థానిబిలవస్తూనివాసమధ్యె
లంకానాదగ్ధమాసీత్ కిం తు రామభార్యయాః
సస్థపమాత్రోపయో[illegible]నాభవత్ కిమాచ్ఛర్యమే
[illegible] వ[illegible]త్వవిధ జన తిప్రజానంద నోతే పొంవా
రాజనాన్యస[illegible] క్లేశ ప్రమాదాం తరం గోత్రత్వ పరా

శ్రీరామాయణాగస్త్యమ్

ఆచయ్యా మానసే తారాం నమత్కం కరస్సమమలూం
మం వైద్యనరా పదదాను ఆత్నర గిరాం భరణేయు
తాం వాపకం రధుర్య మ్యతి ఆత్మప్రమాదయు
గమయామి తమ తత్వ మన్మథా తాన వాస ప్రమదా
పనమనాష్టవం బాలాననే వాం మాలసాధం సుకళ
తాం ధాత్రీసుతాం నిరమ్య ప్రదక్షిణీకృత్యసా
హనమనారానాచరిత్వా కుశలం పృష్ట్వా తదయ
జ్ఞాం సునాశకేణామప వాచిల స్థలం భయిత్వా
ప్రస్థానమకరోత్

అగస్త్యమహాధర్మ్మవారణమ్

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

తత్ర స్నానాదికమకారి స్నాత్వ ధరాం ధరమధి పోద్ధయజ్ఞ
సహరామచరణారవిందమాసాద్య యుభుజాన్నాలన
విధాయవ ద్రుష్ట్వం నా నారాయణం నిశాయ సముత్పత్య
వాయు సమార్గేణాగచ్ఛత్ తదియతా వైస శత్రుం
సత్వాజ స ప్రమాణాదేర్ష్యం ఇనయోజనవిశాల

సుందరకాండమ్

అశ్వృశిలోచ్ఛ్రయః ధాత్రీ సమానాగ్రే సతపస్వి
ధీమాన్ మార్గ పవనాశనాశనోనిలతుల్యవేగః
పారావారోపరి సంచరన్ ధారాధర సంఘర్ష సంఘానా
దంష్ట్రధాత్రీ ఛత్రాకారం మహాంతం ప్రభావ రావణ
స్వాత్ జాంబవద్వచనాత్ సగర్వో సర్గః తం సంవా
నాదం ప్రీతిపూర్వం ప్రతిసంవాదం విధాయ సీతా స్వస్తి పత
ప్రవరాస్య రక్ష నాత్తం సమేతా
స్యాన్తరే స్వసానత్రజః మహేంద్ర ప్రసాదాచారవరు
వస్య జాంబవదాదివ్యద్వార ప్రతిప్రజాపత్య అంగదా
దిన వాచాం మనుస్మృత్య సనాగ సయుత ప్లుకనిష్టవ
త మహార్ష సమారంభ మార్గేణ సమీరాత్మా మహేన సు
ష్మాషేనా ప్రవిశత స్వతా ప్రవృత్తాంతకథనం

[illegible]

జాంబవదంగదా మారుతేష్వయా గృహీతమ్
భాసామాత్రన్ కపీనాసీదితి నిజగదతుః తత
శ్చాంజనేయో భూతనయా మహోనిజాం మనసి
ధ్యాత్వా ప్రణామ్య సర్వాన్ వానరానాదృత్య భోశా
ఖామృగాః శ్రీరామచంద్రదివ్య పాదారవిందధ్యా
నతత్పరాం కృశాంగీం దేవీం వైదేహీం నిరాహారిణీం
పతివ్రతా మణీం రలాల్య జానకీమాసమేతాం సీతాం లం

1/6 శ్రీరామాయణ కల్పవృక్షంబునా

కాపురమ్ము [illegible] మహాకావ్యారామము మధనస్థ [illegible] ట్లో
కవితామూలస్థాయిపక్షం కథమతిచేత అత్రనిగ
త్వదేరాకరాపర ప్రసాధనమాస్థాయ [illegible] వర్తనము
ఖస్తైనాక సమ్మానవభాగమ్ము సురసాంవిజిత్వ
సంవాక్యమారయితావ నిమ్మగాధివ దత్తుణాంతరము
వాప్యలంకాపురం వలోక్య [illegible] సాయంసమయం
కామిన్యంరాముసుందుం సోమాప్తమభాగమయ్యె
విభావర్యం లంకాపుర్యం ప్రవిశ్య లతాగ్నవాచిత్ర
గృహాభూగ్నవాహత్య మానాదమడోపసోధపా
రికెంచిత్తగంజానుక్షాం త్వం పుకాటుగోపురాది
సమస్తప్రదేశాన్ శోధయిత్వా పరావణామంచకృత్వా
త్రిజిత్వం చనిమంచనరాంతక దేవాంతక సర్వరామ
[illegible]గాపుమకంపనాకంపనాద్వైసకనిరాటుమందిరా
ణివిచిత్వా నతారమధ్యపష్య బవబుద్ధాచింతయిత్వా
దైవ[illegible]పానాంతయుత్కాకంప్య పాదస్మేనయథాక
థం వా[illegible] అశోకవనం ప్రావిశం
తత్ర శింశుపానిస్కంధప్రదేశే సహస్రశాతవంభూ
భితేరఘు [illegible] శింశుపావలయమూలే
స్థితాం సీతామపశ్యం కేంచ మహాత్మ్యం వకర్త

సుందరకాండము

ప్రసాసం తత్ర్వజ్జన్మసాం ప్రాప్తపాదపాదచూలికా
గాములకె సూకశము క్షేప్ర [illegible] వయిశ్రాయమత్రం
గాత్మనేనాంగినాం [illegible] చంద్రపాసాదిద్దత్వా
స్తేతాంపరివేష్ట్యకర్మంతి అప్రాశంచుపా [illegible] ధ
రజేరుపే చూరుణ్వా [illegible] యామాసపర
పదూరాభూం పరివేష్టితాం చూపుత్రిం దుష్ప్రాసన్న
[illegible] తస్య స్కంధ రాత్రస్యమయావా
దారితార్థరావణా స్వస్వస్వపనితాభిస్సవా అశో
[illegible]కారావంత్రతిష్ఠిత్వకామ్యపరితచిత్తం
చతుప్రసార్థే స్వేతరమయాచత

దేవి
సారిత్తాగ్రావణపాదాన్స్వనాక్షత్రరావణాంతి
రస్యత్త్వారాజ్ఞా ఘంతిపవాణిగాత్రకామ
పలంబ్చే యత్ నమసిపావ్యభోరావణాత్వం [illegible]
[illegible] తత్పైశ్వస్యం తవ్వైభవం కావ్యంత్వ్రారావల
భావయామి మాం లేరామచంద్రం సమర్థ్యస్య
యామపరాధ కృమాపణా కం తం చరుపోత్రపపం
ప్రతిశరణా [illegible] గతాన్న [illegible] సత్తత్రాకార్షి
చేత పుత్ర పౌత్ర భ్రాత్య పరివారస్సాకం నాశయిత్వా
త్వమసం లాకం గమిష్యసి అపిచ తత్స్య మహానేష
వపాతిప్రత్యమహామహిమానిపస్స విలోకంతు మామ్

సుందరకాండము

అనంతరం త్రిజటానా దృష్ట స్వప్నం దవాంద చాంద్రా
గామము చేసే కరము శ్రీప్ర [illegible] వయశా యుత్తం
రామ్యసాంగ నాం [illegible] చంద్రవాసాద్ధత్యా
సతాం పరివేష్టితం తత అవాం కంచుపా ద్యూత
రజోరువావాచారురుస్వా [illegible] యా పసచర
వధూం భూం పరివేష్టితాం చాపత్రిం డు పుష్యాస్స
[illegible] తస్య స్కంధ రాత్రి సమయే
వాతాన్నరావణా ! స్వవాన్ స్వనితాభిస్సహా అశో
[illegible] కా కాం మంత్రి తస్యగత్యాం ముపరితచిత్తం
చవే చుప్రసాం స్వతాం ముయాచతే
సాసే తాన్నరావణావాగా స్వస్వనా ధృత్వా రాం వణంతి
రస్యాత్య పరాజిస్మిచుంతే విపాక్షినా త్యక్తా
వలంభి చు యస్యే శ్వమసీపావా భారావణా తాపం
[illegible] తదైశ్వర్యం తద్వైభవం కాధ్యనం త్రి జావటం
భావయాపుటుం జెరామచంద్రం సమర్థస్య
నయావరాధ పుమాపణాః తం పరుమెత్తేవ
ప్రతీహరణా [illegible] గతాభ్యవ [illegible] సత్ధారకోవ
చేతే పుత్రపాత్రభ్రాతృమరవాస్సనకం సానేయత్య
త్త మసం లాసం సమిత్యాసే అపిచేతద్భూమౌ నోవే
వపాతి ప్రత్యమవామృత్యమానిష్పశ్చ లసంతు మాధ్వ

సుందరకాండము

ప్రభాతే ష్టు శ్వకలం సోభా పుత్ర కోటి సంయుక్తో
ఆసేద్య దిత్రె లాక్యం భక్త్యా భూతం కరిష్యతి శ్రావ
కాం వా నిష్యతితి పత్కె ప్పంకే మస్తి తి బాభావ
పాపరాజాంకితం ధాప్రయాణమ్

~~[illegible]~~

పత్తి ద్వి దేశీల్ప వ సర్వం పరమానంద పూరిత
పక్షి ద్విపవయ బి కాగ్ని సర్వం పర మానంద పూరిత
పుననే సౌం పతేం త్రిగారి పత్నాం యమ పత్రం తం
రవతాన్ని వ పాపాయ సమారాత్ సంచరేత్ సవ ముద్రా వేయవకే
ష్యం ధా పురస పీయ చోప సువర్ణ మధు వనం త్ర పత్నె అం
గతాం జనేయయోరాజ్ఞయా మధూనా సమ్య పిబేత్
కేంచ వతిస్సేత్ పసే పవో రపోష చారాపోయేత్ ఇత్తే
ఖాతం భంజయేత్ పశ్చ కోలవ్ తప్త ...యేత్ లతాం
తా నాత్ త్రోటయేత్ పక్షి గ్రామేషు విచరేత్ ఫలాని సా
దయేత్ కోమ పాంకి కులార్ణనే మజ్జనం మార్పేత్ ఇత్థం బ
పాధా విశేషయామా సుం ప నపాలకా దేధిమయ శస్త్ర
నవ లాక్యే కోపం ప్రకటయేత్ నివారయిత్వా దండయిత్వా
ఫలమునపాప్య పరాభవం ప్రాప్య సౌమ్య చ ... రై
స్వకం రామలక్ష్మణ సన్నిధిం సుగ్రీవ మాలాక్య
నమస్కారాత్ విధాయ రుదత్ ... భాషయా విజ్ఞాప

యామాస॥

తస్య చరిత్రం నిరమ్య సౌమిత్రిస్సుగ్రీవం ప్రతి భాష్య సు
గ్రీవస్తు తే రామం ఇయం కిష్కింధాం దశసంఖ్య కోటి అనేక విజ్ఞ
పితా దం త్రింశత్ కపి త్రిచత్వారింశత్ లక్షాణాం సమస్త
రామం ప్రణిపత్య విభు ఆగ్రహ వస్సుగ్రీవో ఇత్థం మహా
చేత వానరాన లక్ష్మణాకారా హనుమదంగదజాంబ
వదాదయః కపయో అగస్త్య మఘవ సం ప్రవిశ్య వ
సపాలక మేతం [illegible] యత్ర వసే విజృంభయత్
[illegible] విపరీయా వా [illegible] సకల పితృప్రోత్రం
తం సంసత్ తత్ర బ్రవీత్

ప్రస్థితా మే సుగ్రీవ మవలోక్య దేవం మహానిధి కార్యం
ప్రతికేషాం లాఘవ యస్తత్ర వదత సుగ్రీవోఽపి వాన
ఘూకుల తిలక కార్య సంఘ పూర్వమాసాదితే మమ చి
ప్రాయః కథ విదితాచ దాం జనయామ కార్యస్య కాంధరం
జాంబవాన్ మంత్రి అంగద హనూమాన్ భూత [illegible]
[illegible] యుక్తా తతా నిర్గత సకల [illegible] భవ
దేశం కార్యం దాత్ర తాత్పర్యేణ తమవ శ్రీ జన్మ త
[illegible] ప వా [illegible] త్రా గచ్ఛ
[illegible] దేవేం [illegible] [illegible]

ఫలశ్రుతి ... [illegible]

నాచేత్ స్నానం విధాస్యంతి ఆగచ్ఛేద్యపి మధువనప్రవేశం
శ్రోత్రపావనం [illegible] వనపాలకదండనం నవరిష్యంతి వ
తత్పరాప్యేద్భుతా ప్రవాకారణాని [illegible] తేషాం ప్లవంగా
నాం సీతాదర్శనప్రాప్తిర్వ మేవ యాంత్య ప్లవాంతు
నాన్యధాఖలు సీతాదర్శన [illegible] సాధనదేవ
స్వమిరాదనుమారవవనాన్యః సాత్రసందేహా ఇతి
బుద్ధం తదుమారాం తత్ వనపాలకో ఘువో ఇదం వ
చనమబ్రవీత్ దేవ సుగ్రీవ ప్లవంగ సముదాయే విశేషు మ
మానపూర్వకమావర్ష యత్తు భాషిత
సుగ్రీవో [illegible] వాసితాద్ దధిముఖం ప్రతి దేవి వనపా
లక పూర్ణా ధురంధరాః ప్లవంగపుంగవాః యు
ష్మాకం మహ్యాకం ప్రాణాః తేషాం దోషానవిగ
ణయ్య ఉపనాన్ని చనే వ్యాఖ్యయత్ భాషితే సోపి
మధువనం గత్వా సర్వాదిరాజ్ఞాపయత్
తేషు సావధానతా రయాన్ రక్షు [illegible]
రాము సుగ్రీవాజ్ఞాం నివేదయామాస తాదపి భయ
భక్తి శ్రద్ధాయుక్తౌ [illegible] నిఖిల ప్లవంగయుక్తౌ సు
ముద్ధయ గగనమార్గేణ సంచరద్విమాల్యవంతం
వి.శ్రీరామలక్ష్మణాభ్యాం

సమస్త భువనస్థితం ప్రత్యేక త్రేతాయాం జిత్వాసుసా
రేణ సముచిత స్థలే [illegible] పవిత్ర
హనుమత్ సుగ్రీవాభ్యాం త్రయంతక ధనం
తతో వానరా మహాత్ శ్రీరామచంద్ర దివ్యపాదారవిందయో
పతితావసముత్థాయ తదయా ప్రభాగేప్య జలధిస్థలే
పాం ప్రభో దక్షిణా పారావారస్య దక్షిణతటే లంకా
[illegible] పురీ పత్తన మస్తితాం పురం రావ
ణో నామ రాక్షసః పరిపాలయ న్నాస్తి తస్య పత్నీం
[illegible] రావణ మహాధనం సుపావృతా మునాలే వరాయే
పకలక్షిప్రము మహాసా శ్రీసారయతా మయోని
జాతా [illegible] సీతా మమస్య కింతు మమప్రియా
స్సీ సవివర్త హాయా స్సం భూపకా మహారవం సౌసీతా
మమ పతివ్రతా శరమేళ త పమ యా గ్నసహార్ సే
విలయా గౌరవ తిస్మ్మప్రభా సంపగా తావక పాద
రవిందపార తంత్ర్య మహాతా తాపు తీవా జన్మం కరి
ష్యతి త్వం ప్రోక్తా తాం శ్రీగాత్రవతుపా ప్యమాన్య నాచ
[illegible] వదా జీ స్వదిహా చరాటి నరాన
కాం ద్ది మా త్ర్యమప ప్రపం చసాది సిద్ధత జంగ
మా దివిభిల భువా తాట్ట దవాత నిత్య స్వస్తిక పం
దేవాః [illegible] అహం లంకాం ప్ర

సుందరకాండము

వి[illegible] శ్వ విచిత్రాం విచిత్రాం మహాప సీసీతామవలోక్యతే
దయానాకీవహో బాష్ప వత్స్ని నక్షత్రాత్రా పవా [illegible]
ప్రపత్తి పదర్శన వరప్పతో దిశానో గత్య సీతాం ప్రతి సా
మహానదం జాపో ప్యాం ప్రార్థయామాస

త [illegible] త్పస్తతా త్రిలోకం తు సంభయం రాక్షసాకారం రాక్షసాం
తర ప్పత్వ త్వకాం [illegible] గ్రహో త్వా హె విశాచారం మహ
ప్రాకాచాయ సదృశా వచనం సా త్ర వప్ప ప్పత్ప విష్పలే
త్ర [illegible] విపరుష వారా ప్పసభా తత్ర లోకానాం వర
భవ మను భూయ [illegible] విశాల భావేన ప్ప గ్రహో వర
భుజే తదా నమహాం మహా త్రా ప్పర సమహా ప్పభా
[illegible] పుత్రం పుత్ర ధిం విధాయ సంభావయిత్వా తపస్సు
సమాచారం విజ్ఞాయిత్వా తపమ్మ ప్రసా [illegible] మయ
ప్పం సా జనకాత్మజా పరా చిత్ర మాటా మ్మసి [illegible]
[illegible] [illegible] గస్థ తయోర్మవయోః
పరస్పరం లాపా [illegible] మహ ప్సం [illegible] విజ్ఞాప్పనా
కాసురప్పత్త్వం తతః సీతా భాష్ప జలం విస్పజతీ మా
మవలోక్య వేం మరుత్సు త [illegible] తదా సావమాత్రేమ
మత్రా కానాధోరామః ప్రవర్గ్గ ప్రం మయా చ ఇదా
[illegible] మాయ త్పర్యం తం రామస్య సంవత్సరం కిమర్థం వా

మహర్షిమయ
కరాదితివిలవర్ణ స్వదేయ యూదామణిం [illegible] జనస్థా
ప్త తనూ [illegible] తనా [illegible] తాయాం
[illegible] భుక్త్వా [illegible] తదియవా
[illegible] తదియ [illegible]
[illegible] ప్రవేశ
[illegible] మజ్జనాది
ప్రభృతి [illegible]
[illegible]
[illegible] దం
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] తామ
[illegible] కృతవా
[illegible]
[illegible] సంభాషయ
[illegible]
[illegible] ఉభయతం
[illegible]

సుందరకాండము

సంకర్షం పునస్సముత్తరణాం విధాతుం త్వమేవ సమర్థః పర
స్వర [illegible] కుశలవార్తావిజ్ఞాపనే [illegible] నా వియోగార్త
త్వం ప్రాణాన సంధారయ [illegible] స్వదయోపకారస్య ప్రత్యుప
కారం విధాతుం నక్షమా త్వా లిలింగ

(శ్రీ) [illegible]

శాలివాహన శకవర్షంబులు [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] భూమండలాధిపతి [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

... సకవర్షంబు ...
... శకవర్షాంబ్ ...
... 1౦ సూర్య్యోపస్మర్గం నాన ...
... సంవత్సర ... పుత్రుంబ ...
... వత్రయాయి ... లక్ష్మ ... నా ...
తాశోరత లక్ష్మణ ప్రోక్తా ...
శ్రీ నానానగనివాసినో నానదేశ్య ... శం ...
ఆ తా గోమతీ ... పాతాళం చతుర్ద్వత్రియుం
కామ వేలిముఖాల ... తసుర్పొవ ... తం పుత్ర
వాన్య చరిత్రమ న ... ఘాతరాఘవనాన్యం గుత్తయ
దానమ మర్కలు ... యం వ్రాపా చిలవ్రవేసమ
... యాప వేశ పుత్రరం తం సం పాతి పర్యావయ వ
... ం ద్రమ ... ర్లుతారప్పాలమ వాదరాక్షప్రతిపాద
మడుత్రాన్ని వారక్ష సమ ... ఖుతి నిష్ఠం ధారాం దినపా
సముద్రాస్త్రీ లివాం నమమడ్తమదవద్దినమ ... మైసాకనేలి
తక్షస తసైగమ్మ సింహాసానాపరాసవం రాత్రాం ...
పాలేవు లం ... కాంయిమ మవర్ధిత ... నమ ... నవ ...
... పరితా ... పాంను మశిస్తా ...
... కపా నవ ఖరంస ...